

Raport z realizacji
gminnego programu ochrony środowiska
obejmującego „okres sprawozdawczy”
dwóch lat kalendarzowych
- 2015 i 2016

Zamawiający:

Gmina Nakło nad Notecią
Urząd Miasta i Gminy Nakło nad Notecią
ul. Ks. P. Skargi 7
89-100 Nakło nad Notecią

Wykonawca:

Green Key Joanna Masiota - Tomaszewska
ul. Nowy Świat 10a/15
60-583 Poznań
www.greenkey.pl

Raport z realizacji gminnego programu ochrony środowiska obejmującego „okres sprawozdawczy” dwóch lat kalendarzowych - 2015 i 2016

Właściciel Firmy

mgr Joanna Masiota - Tomaszewska

Autor opracowania:

mgr Andrzej Karkowski – Specjalista ds. ochrony środowiska
mgr Wojciech Pająk - Specjalista ds. ochrony środowiska

Grudzień, 2017 r.

SPIS TREŚCI

SPIS SKROTÓW	5
1. WSTĘP	7
1.1. PODSTAWY MERYTORYCZNE OPRACOWANIA	7
1.2. STATYSTYCZNE INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE NAKŁO NAD NOTECIĄ W LATACH 2015-2016	9
2. STAN ŚRODOWISKA W LATACH 2015-2016.....	11
2.1. ZASOBY WODNE	11
2.1.1. Monitoring wód powierzchniowych	11
2.1.2. Monitoring wód podziemnych	13
2.1.3. Gospodarka wodno-ściekowa	14
2.1.4. Pozwolenia wodnoprawne.....	16
2.2. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEB.....	24
2.2.1. Użytkowanie terenu.....	24
2.2.2. Melioracje terenu.....	24
2.2.3. Eksploatacja kopalni, rekultywacja gruntów.....	25
2.3. PRZYRODA	26
2.4. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	27
2.4.1. Rozwój systemu gazowniczego.....	29
2.4.2. Emisja punktowa	30
2.4.3. Pozwolenia i zgłoszenia	31
2.5. HAŁAS	32
2.6. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	32
2.7. POWAŻNE AWARIE	33
2.8. GOSPODARKA ODPADAMI	34
2.8.1. Odpady komunalne	34
2.8.2. Azbest.....	38
2.8.3. Odpady inne komunalne, decyzje dot. gospodarowania odpadami	39
3. OCENA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ W OKRESIE OD STYCZNIA 2015 R. DO GRUDNIA 2016 R.	41
3.1. ZASOBY WODNE I GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA.....	41
3.2. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEB.....	53

3.3. PRZYRODA	56
3.4. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	61
3.5. HAŁAS	74
3.6. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	77
3.7. POWAŻNE AWARIE I INNE ZAGROŻENIA.....	78
3.8. GOSPODARKA ODPADAMI	84
3.9. EDUKACJA EKOLOGICZNA	89
4. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	101
4.1. REALIZACJA ZAŁOŻEŃ CELI EKOLOGICZNYCH.....	101
4.2. ANALIZA WSKAŹNIKOWA	103
4.3. ANALIZA FINANSOWA.....	106
4.2. PODSUMOWANIE KOŃCOWE	115
SPIS TABEL	117
SPIS WYKRESÓW	118
SPIS RYCIN.....	118

SPIS SKROTÓW

art.	artykuł	KPWik	Komunalna
As	arsen		Przedsiębiorstwo
b.d.	brak danych		Wodociągów i Kanalizacji
B(a)P	benzo(a)piren	K-P ZMiUW	Kujawsko-Pomorski Zarząd
BIP	Biuletyn Informacji Publicznej		Melioracji i Urzędzeń Wodnych
BZT5	biochemiczne zapotrzebowanie na tlen	Kuj.-Pom. m.	Kujawsko-Pomorskie miasto, miejscowość
C ₆ H ₆	benzen	max h	maksymalnie godzinowo
Ca	wapń	max r	maksymalnie rocznie
Cd	kadm	max/s	maksymalnie na sekundę
ChZT	chemiczne zapotrzebowanie na tlen	MEW Mg	mała elektrownia wodna megagram, tona
Cl	chlor	Mn	mangan
CO	tlenek węgla	MPZP	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
CO ₂	dwutlenek węgla		
CPR	Centrum Powiadamiania Ratunkowego	N	azot
c.w.u.	ciepła woda użytkowa	NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
dam ³	tys. m ³		
dec.	decyzja		
DK	droga krajowa	NH ₄	amoniak
DP	droga powiatowa	Ni	nikiel
dz.	działka	NO ₂	dwutlenek azotu
Dz. U.	Dziennik Ustaw	NO ₃	azotany
Dz. Urz.	Dziennik Urzędowy	O ₂	tlen
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	O ₃	ozon
GIOŚ	Główna Inspekcja Ochrony Środowiska	ob.	obręb
gm.	gmina	OChK	obszar chronionego krajobrazu
GSW	Gminna Spółka Wodna	ODR	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
GUS	Główny Urząd Statystyczny	og.	ogólna/y
ha	hektar	OOS	ocena oddziaływania na środowisko
HCO ₃	wodorowęglany	OSChR	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
IFLP	fitoplanktonowy indeks rzeczny	OSN	obszar szczególnie narażony
IMiGW	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej	OSP	ochotnicza straż pożarna
JCW	jednolita część wód	OWO	ogólny węgiel organiczny
K	potas	OZE	odnawialne źródła energii
KPEC	Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	P	fosfor
		Pb	ołów
		PEM	promieniowanie elektro- magnetyczne

PEW	przewodność elektrolityczna	rz.	rzeka
PGN	plan gospodarki niskoemisyjnej	RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
PKN	Polski Koncern Naftowy	siedz.	siedziba
pkt	punkt	SO ₂	dwutlenek siarki
PM 2,5	pył zawieszony zawierający cząstki mniejsze niż 2,5 mikrometrów	SO ₄	siarczany
		SP	szkoła podstawowa
PM 10	pył zawieszony zawierający cząstki mniejsze niż 10 mikrometrów	sygn.	sygnatura
		śr. d.	średnia dobowa
		temp.	temperatura
PO ₄	fosforany	UMiG	Urząd Miasta i Gminy
PO liŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	ust.	ustęp
POP	program ochrony powietrza	WCZK	Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego
POŚ	Program ochrony środowiska	WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
pow.	powierzchnia	WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
poz.	pozycja		
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	Woj.	Województwo
PSG	Polska Spółka Gazownictwa	WSO	Wojewódzki System Odpadowy
PSP	Państwowa Straż Pożarna	zaw. og.	zawieszina ogólna
PSSE	Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna	ZDP	Zarząd Dróg Powiatowych
PSZOK	punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	ZDW	Zarząd Dróg Wojewódzkich
		ze zm.	ze zmianami
		Zn	cynk
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	ZNTK	Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego
RPO WKP	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego	ZSP	zespół szkół podstawowych
RSP	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna		

1. WSTĘP

1.1. PODSTAWY MERYTORYCZNE OPRACOWANIA

Niniejszy dokument, **Raport z realizacji gminnego programu ochrony środowiska obejmującego „okres sprawozdawczy” dwóch lat kalendarzowych - 2015 i 2016** dotyczy przyjętej uchwałą Nr XL/827/2014 z dnia 30 stycznia 2014 r. „**Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020**”. Jest to ostatni Raport z realizacji tego programu ochrony środowiska, pierwszy obejmował lata 2013-2014.

W oparciu o art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2017 poz. 519 ze zm.) organ Gminy sporządza co dwa lata raport z realizacji Programu ochrony środowiska (zwany dalej Raportem), który przedstawia Radzie Miejskiej. Po przedstawieniu Raportu organowi wykonawczemu dokument ten ustawowo zostanie przekazany organowi wykonawczemu powiatu.

Opracowanie stanowi realizację ustawowego obowiązku w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2016 r. Gmina sporządza na bieżąco kolejne raporty z realizacji zadań określonych w Programach ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1405 ze zm.) opracowany Raport podlega zamieszczeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zakres niezbędnych informacji, jakie zawiera Raport odpowiada treści przyjętego Programu ochrony środowiska (zwanego dalej Programem, POŚ). W dokumencie tym przedstawiane są postępy z realizacji zadań wytyczonych w Programie, zarówno w zakresie zadań własnych Gminy, jak i zadań koordynowanych, monitorowanych.

Raport określa stopień realizacji przyjętych w roku 2013 założeń i planowanych przedsięwzięć.

Przedsięwzięcia i zadania ujęte zostały w Raporcie w grupach zgodnych z celami ekologicznymi określonymi następująco w Programie:

- *Cel ekologiczny: modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno – ściekowej dla zapewnienia lepszej ochrony środowiska oraz poprawy warunków życia mieszkańców.*
- *Cel ekologiczny: zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie i przywracanie do stanu właściwego składników przyrody.*
- *Cel ekologiczny: ograniczenie przekształceń ziemi w wyniku procesów naturalnych oraz antropogenicznych.*
- *Cel ekologiczny: zapewnienie wystarczającej ilości wody o odpowiedniej jakości użytkowej oraz ochrona przed powodzią.*
- *Cel ekologiczny: utrzymanie standardów jakości powietrza, redukcja emisji pyłów gazów.*
- *Cel ekologiczny: zminimalizowanie uciążliwego hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska.*
- *Cel ekologiczny: ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznym.*
- *Cel ekologiczny: racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów oraz wzrost udziału zasobów odnawialnych.*

- *Cel ekologiczny: upowszechnienie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia oraz wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej.*
- *Cel ekologiczny: minimalizacja wpływu na środowisko oraz eliminacja ryzyka dla zdrowia ludzi w miejscach największego oddziaływania na środowisko i zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego lub biologicznego.*
- *Cel ekologiczny: rozwój gospodarki odpadami.*

Układ dokumentu nawiązuje do poprzedniego Raportu, za lata 2013-2014, tak aby można było oba Raporty za sobą porównywać.

Raport został opracowany na podstawie danych i informacji uzyskanych od jednostek, które były wskazane w POŚ jako jednostki odpowiedzialne za realizację celów ekologicznych, zadań ekologicznych w nim wytyczonych.

W szczególności podstawą sporządzenia Raportu z realizacji POŚ za lata 2015 - 2016 były:

- a) sprawozdania z wykonania budżetu Gminy,
- b) dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego – Bank danych lokalnych,
- c) dane sprawozdawcze od poszczególnych podmiotów, do których skierowane zostały szczegółowe ankiety:
 - Urzędu Miasta i Gminy w Nakle nad Notecią,
 - Gminnej Spółki Wodnej w Nakle nad Notecią,
 - Straży Miejskiej w Nakle nad Notecią,
 - Związku Gmin Kcynia, Nakło, Szubin,
 - Spółdzielni Mieszkaniowej Chrobry,
 - Starostwa Powiatowego w Nakle nad Notecią,
 - Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Bydgoszczy,
 - Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy,
 - Zarządu Dróg Powiatowych w Nakle nad Notecią,
 - Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Nakle nad Notecią,
 - Komendy Powiatowej Policji w Nakle nad Notecią,
 - Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Nakle nad Notecią,
 - Nadleśnictwa Bydgoszcz, Szubin, Żołędowo,
 - Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy,
 - Komunalnego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Nakle nad Notecią,
 - Komunalnego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Szubinie,
 - Komunalnego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Nakle nad Notecią,
 - Kujawsko-Pomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych,
 - Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
 - Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy,
 - Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Bydgoszczy,
 - Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu,
 - Polskiej Spółki Gazownictwa Oddziału w Bydgoszczy,
 - placówek oświatowych,
 - podmiotów gospodarczych,
 - Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.
- d) informacje o stanie środowiska Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

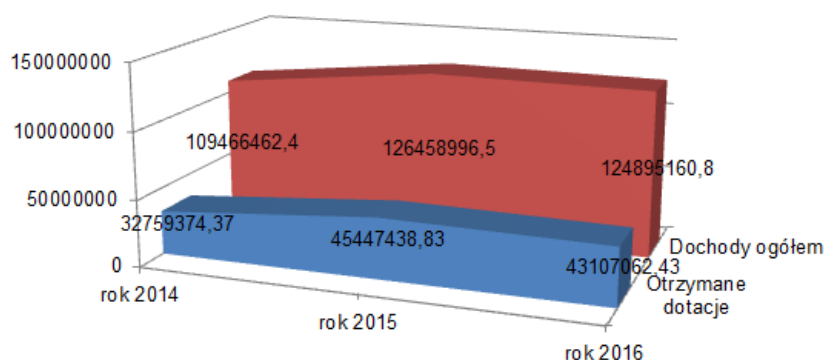
1.2. STATYSTYCZNE INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE NAKŁO NAD NOTECIĄ W LATACH 2015-2016

W kolejnych tabelach zestawiono informacje wstępne dotyczące wysokości dochodów jednostki i jej wydatków, w tym poniesionych na ochronę środowiska w okresie sprawozdawczym. W zakresie wszelkich porównań posłużono się danymi także za rok 2014, który stanowi wartość bazową do odniesienia stopnia realizacji POŚ.

Tabela 1. Dochody ogółem, w tym otrzymane dotacje w latach 2014-2016 [zł]

Wyszczególnienie (zł)	rok 2014	rok 2015	rok 2016
Dochody ogółem	109 466 462,43	126 458 996,50	124 895 160,79
Otrzymane dotacje	32 759 374,37	45 447 438,83	43 107 062,43
Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych	14 297 572,29	26 922 647,54	6 646 388,99

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2014-2016

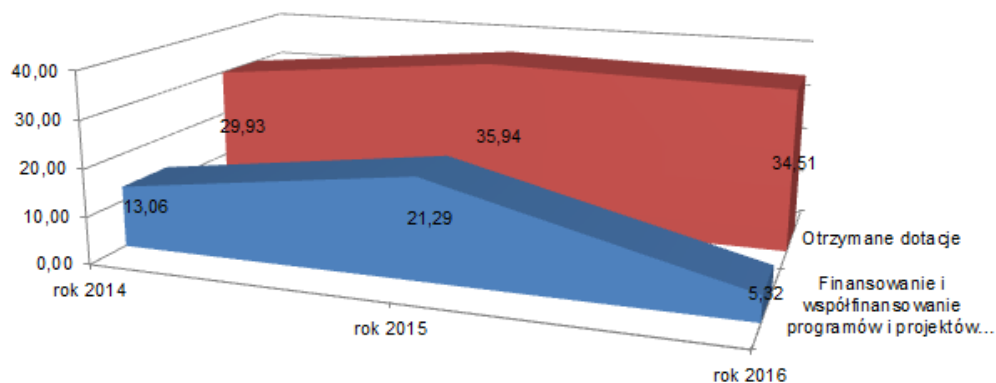

Wykres 1. Dochody jednostki w latach 2014-2016 [zł]

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2014-2016

Inwestycje proekologiczne generują duże nakłady finansowe, stąd ważne jest dofinansowanie przedsięwzięć z innych źródeł, sąsiednich samorządów, instytucji rządowych bądź programów krajowych i zagranicznych. Dotacje dla Gminy Nakło nad Notecią stanowiły w ostatnich latach:

- w roku 2014 – 29,93 % wszystkich dochodów, w tym 13,06 % wszystkich dochodów stanowiły dotacje w ramach finansowania i współfinansowania z programów i projektów unijnych,
- w roku 2015 – 35,94 % wszystkich dochodów, w tym 21,29 % wszystkich dochodów stanowiły dotacje w ramach finansowania i współfinansowania z programów i projektów unijnych,
- w roku 2016 – 34,51 % wszystkich dochodów, w tym 5,32 % wszystkich dochodów stanowiły dotacje w ramach finansowania i współfinansowania z programów i projektów unijnych.

Wykres 2. Procent otrzymanych dotacji, w tym dotacji w ramach finansowania ze środków unijnych przy ogólnym dochodzie gminy

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2014-2016

Tabela 2. Wydatki ogółem, w tym na ochronę środowiska w latach 2014-2016 [zł]

Wyszczególnienie (zł)	rok 2014	rok 2015	rok 2016
Wydatki ogółem	121 310 360,76	133 206 693,73	119 945 066,00
Wydatki na rolnictwo i łowiectwo	1 285 416,27	845 634,94	880 815,89
Wydatki na leśnictwo	14 154,41	21 305,98	32 573,20
Wydatki na transport i łączność	32 408 800,41	28 596 845,20	10 574 585,12
Wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska	12 044 950,17	24 518 031,45	8 548 877,59
Wydatki na gospodarkę mieszkaniową	2 745 987,99	3 559 832,21	4 236 196,21
Wydatki na bezpieczeństwo i ochronę przeciwpożarową	1 156 030,90	1 410 244,80	1 192 181,41

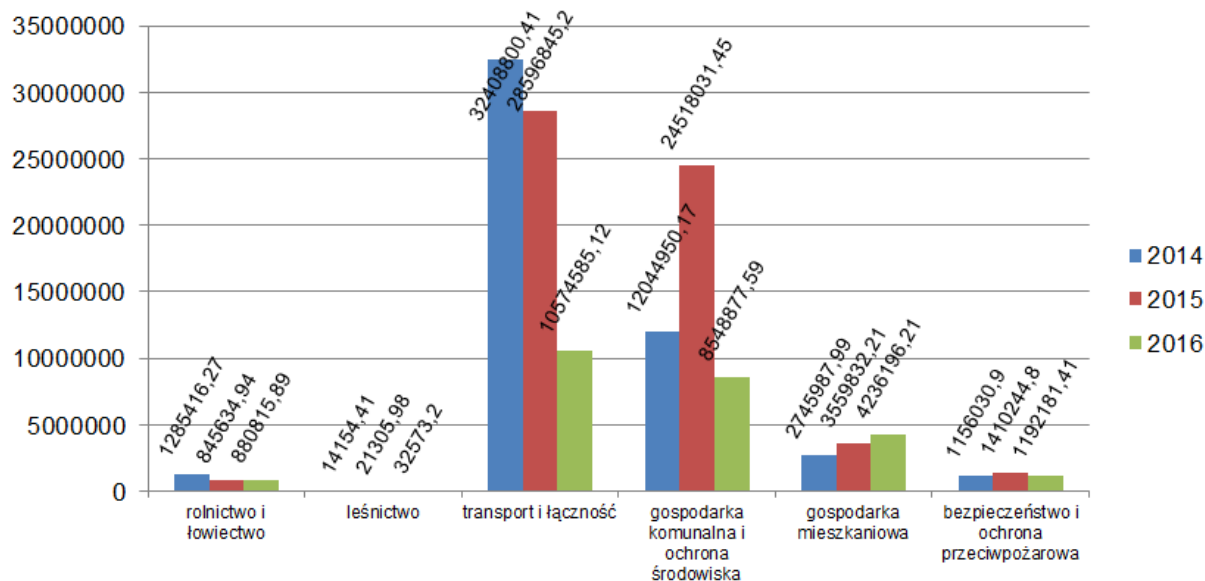
Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2014-2016

Wydatki na dział gospodarka komunalna i ochrona środowiska, z którego finansowanych jest najwięcej inwestycji i działań związanych stricte z ochroną środowiska przedstawiały się następująco:

- w roku 2014 – 12 044 950,17 zł,
- w roku 2015 – 24 518 031,45 zł, co daje o 12 473 081,30 zł więcej niż w roku bazowym 2014,
- w roku 2016 – 8 548 877,59 zł, co daje o 3 496 072,58 zł mniej niż w roku bazowym 2014 oraz o 15 969 153,90 zł mniej niż w roku 2015.

Oznacza to, że wydatki na ten cel stanowiły odpowiednio:

- w roku 2014 – 9,93 % całości wydatków,
- w roku 2015 – 18,41 % całości wydatków,
- w roku 2016 – 7,13 % całości wydatków.

Wykres 3. Wydatki, w tym na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska, w okresie sprawozdawczym [zł]

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2014-2016

2. STAN ŚRODOWISKA W LATACH 2015-2016

2.1. ZASOBY WODNE

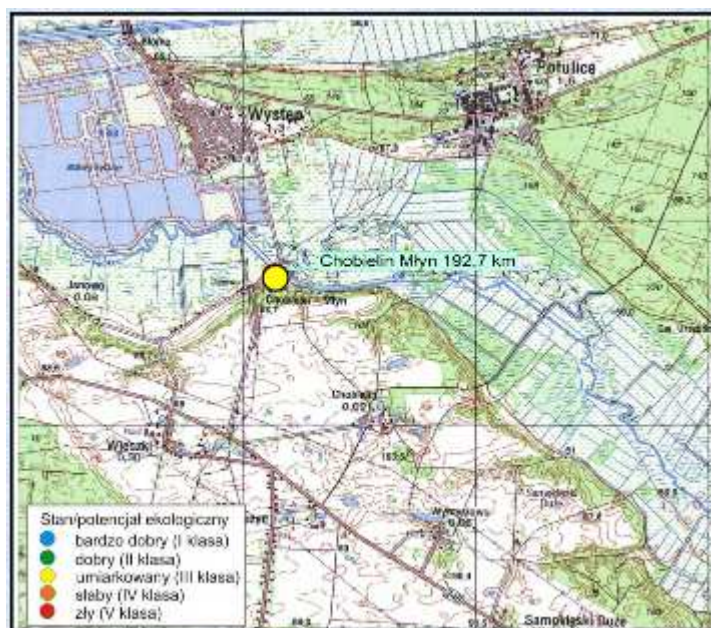
2.1.1. Monitoring wód powierzchniowych

W ostatnich latach 2015-2016 na terenie gminy Nakło nad Notecią nie prowadzono badań monitoringowych wód powierzchniowych, co znacznie utrudnia ocenę jakości zasobów wodnych w tym rejonie.

Rzeki na terenie jednostki były badane ostatni raz w roku 2011 i 2014. Badane wody rzeki Noteć w roku 2014 charakteryzowały się słabą jakością wód.

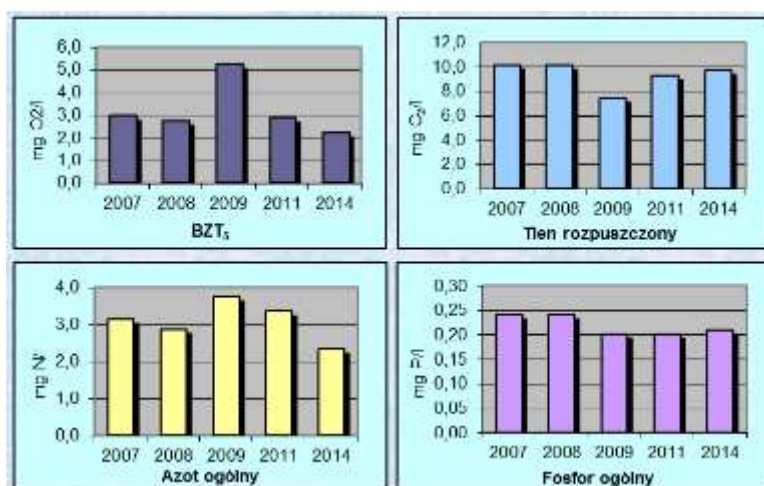
W roku 2014 badano wody Noteci w 4 punktach, w tym w gminie Nakło nad Notecią, w m. Chobielin Młyn (JCW Noteć od Jeziora Wolickiego do Kanału Bydgoskiego). Badania pokazały umiarkowany potencjał ekologiczny. Ocena bakteriologiczna wskazywała III klasę ze względu na wskaźnik IFLP – fitoplanktonowy indeks rzeczny. W II klasie zaklasyfikowano wody pod względem fizykochemicznym oraz morfologicznym.

W roku 2011 ocena bakteriologiczna była w klasie II. Stan fizykochemiczny był poniżej dobrego, a ogólny potencjał wód oceniono również jako umiarkowany.

Ryc. 1. Lokalizacja punktu pomiarowego w roku 2014

Źródło: WIOŚ Bydgoszcz

Ryc. 2. Średnioroczne stężenia podstawowych wskaźników w latach 2007-2014 (rz. Noteć)

Źródło: WIOŚ Bydgoszcz

Tabela 3. Szczegółowe wyniki badań rz. Noteć w punkcie Chobielin Młyn w roku 2014

Wskaźniki	Fitoplankton (IFPL)	Chlorofil „a” (µg/l)	Temperatura (°C)	Tlen rozpuszczony (mg O ₂ /l)	BZT ₅ (mg O ₂ /l)	OWO (mg Cl/l)	Przewodność w 20°C (µS/cm)	Twardość ogólna (mg CaCO ₃ /l)	Odczyn pH	Azot amonowy (mg N-NH ₄ ⁺ /l)	Azot Kjeldahla (mg N/l)	Azot azotanowy (mg N-NO ₃ ⁻ /l)	Azot ogólny (mg N/l)	Fosforany (mg PO ₄ ⁻ /l)	Fosfor ogólny (mg P/l)
Liczba pomiarów w roku	1	6	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
Min	-	<3,0	7,8	8,4	<0,05	7,1	1074	369	7,8	0,06	1,01	<0,04	1,36	0,09	0,10
Max	-	58,7	22,2	11,4	4,3	9,6	1326	504	8,1	0,46	1,88	2,19	4,10	0,46	0,37
Średnia	0,56	28,8	16,0	9,7	2,2	8,4	1222	449	8,0	0,15	1,43	0,92	2,33	0,21	0,21
Klasa	III	-	I	I	I	I	II	II	I	I	II	I	I	I	II
Elementy fizykochemiczne	-		-												
Elementy biologiczne	-		-												

Źródło: WIOŚ Bydgoszcz

Oceniając jakość wód Noteci, należy podkreślić utrzymujący się negatywny wpływ przemysłu chemicznego, szczególnie na parametry związane z zasoleniem wód. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w zlewni rzeki powoduje również odprowadzanie do wód zwiększonego ładunku biogenów, co przy silnie przekształconym reżimie hydrologicznym przyczynia się do degradacji środowiska wodnego.

2.1.2. Monitoring wód podziemnych

Uzupełnieniem monitoringu wód były badania jakości wód podziemnych.

W latach 2015-2016 badania wód podziemnych na terenie gminy prowadzono w 2 piezometrach, w których został przeprowadzony monitoring wód w sieci krajowej, w m. Rozwarzyn i Potulice. W Rozwarzynie badania prowadzono w latach 2015 i 2016, a w Potulicach tylko w roku 2016.

Punkt w Potulicach znajduje się na terenach leśnych, a w Rozwarzynie na terenie zabudowy wiejskiej. Wyniki badań przedstawia tabela.

Tabela 4. Wyniki badań monitoringu wód podziemnych

Wskaźniki	Rozwarzyn		Potulice
	2015	2016	2016
fizykochemiczne w zakresie stężeń II klasy jakości	temp., PEW, NO ₂ , Cl, SO ₄	SO ₄ , temp., PEW, HCO ₃	Zn, HCO ₃ , Mn, Ca
fizykochemiczne w zakresie stężeń III klasy jakości	PO ₄ , Ca	Ca	-
fizykochemiczne w zakresie stężeń IV klasy jakości	-	-	-
fizykochemiczne w zakresie stężeń V klasy jakości	NO ₃ , K	NO ₃ , K	-
klasa jakości – wskaźniki fizykochemiczne	V	V	II
końcowa klasa jakości	V	V	II

Źródło: WIOŚ Bydgoszcz

System monitoringu wód uzupełnia monitoring składowiska odpadów. Badane wskaźniki wód podziemnych kształtowały się od I do II klasy jakości – wody dobrej i bardzo dobrej klasy jakości.

W piezometrze P II nie pobrano próbek z uwagi na brak opadów i suszę hydrologiczną. Również wyniki badań jakości odcieków składowiskowych były na podobnym poziomie w stosunku do przeprowadzonych w poprzednich latach. Wyniki badań nie wskazują na zagrożenie dla środowiska.

Wody podziemne badane są również w ramach kontroli wody dostarczanej siecią wodociągową do odbiorców. Badania na ujęciu wód prowadzi eksploatator ujęć wody, a na sieci wodociągowej PSSE w Nakle nad Notecią. W okresie sprawozdawczym PSSE badał wody na wodociągach: Nakło nad Notecią, Polichno, Trzeciewnica, Karnowo, Potulice, Ślesin, Występ, ZNTK Paterek oraz Gorzeń.

We wszystkich w/w wodociągach, proces uzdatniania wody polegał na jej odżelazianiu i odmanganianiu. Dezynfekcja wody prowadzona była przy użyciu podchlorynu sodu, okresowo (np. w przypadku awarii sieci wodociągowej).

W trakcie sprawowanego nadzoru sanitarnego nad jakością wody do spożycia na

przestrzeni 2015 r., stwierdzano występowanie przekroczonych parametrów fizykochemicznych w wodzie, pochodzącej z następujących wodociągów zlokalizowanych na terenie gminy:

- wodociąg Karnowo - mangan 80 µg/l (norma: 50 µg/l),
- wodociąg Potulice - mangan w przedziale od 72,6 do 138 µg/l (norma: 50 µg/l),
- wodociąg Ślesin – mętność 1,79 NTU (norma: 1 NTU), żelazo 242 µg/l (norma: 200 µg/l),
- wodociąg Nakło nad Notecią – mętność 1,8 NTU (norma: 1 NTU).

W trakcie sprawowanego nadzoru sanitarnego nad jakością wody do spożycia na przestrzeni 2015 r., stwierdzono incydentalne zanieczyszczenia mikrobiologiczne wody, pochodzącej z następujących wodociągów:

- wodociąg Występ – bakterie grupy coli 3 jtk/100 ml (norma: 0 jtk/100ml),
- wodociąg Ślesin - bakterie grupy coli 2 jtk/100ml (norma: 0 jtk/100ml).

Natomiast w 2016 r., stwierdzano występowanie przekroczonych parametrów fizykochemicznych w wodzie, pochodzącej tylko z wodociągu Nakło nad Notecią – mętność 1,4 NTU (norma: 1 NTU).

Stwierdzono także incydentalne zanieczyszczenia mikrobiologiczne wody, pochodzącej z wodociągu Gorzeń – bakterie grupy coli 1 jtk/100 ml (norma: 0 jtk/100ml).

W roku 2016 z uwagi na generalny remont stacji uzdatniania wody zlokalizowanej na terenie ZNTK w Paterku była ona wyłączona z użytkowania. Użytkownikom woda dostarczana była z wodociągu w Polichnie.

W wyniku podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nakle nad Notecią działań interwencyjnych oraz przeprowadzanych niezwłocznie działań korygujących przez zarządców w/w wodociągów, poprzez dostosowanie się do nakazów inspekcji sanitarnej, jakość wody uległa poprawie. Na koniec każdego roku była ona zgodna z wymaganiami sanitarnymi, przewidzianymi dla wody do spożycia.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nakle nad Notecią nie zgłoszono reakcji niepożądanych, związanych ze spożyciem wody na danym obszarze.

2.1.3. Gospodarka wodno-ściekowa

Długość sieci wodociągowej na terenie gminy Nakło nad Notecią w 2014 r. wynosiła 179,8 km. W roku 2015 przybyło 10,9 km sieci, a w roku 2016 – 2,4 km wodociągu (daje to przyrost w ciągu ostatnich dwóch lat o 13,3 km nowej sieci). Wraz ze wzrostem długości wodociągu zwiększa się ilość przyłączy wodociągowych, co szczegółowo zostało pokazane także w kolejnej tabeli. Mimo rozwoju sieci wodociągowej spada zużycie wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, jednak wpływ ma na to zmniejszenie wykorzystania wody na cele przemysłowe. Szczegóły wszystkich elementów pokazane są poniżej.

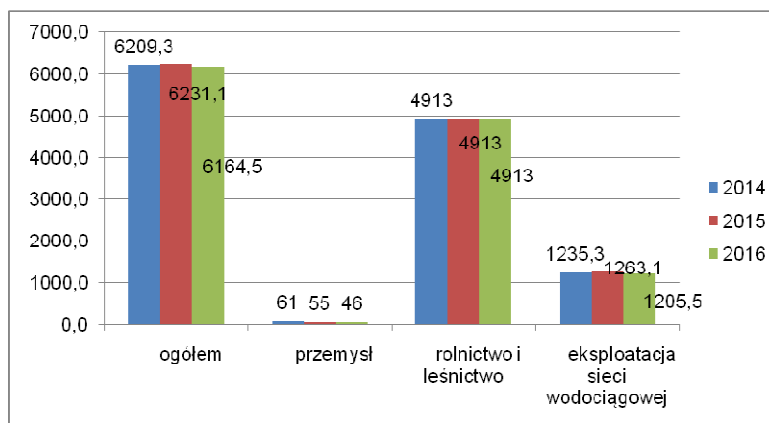
Tabela 5. Rozwój sieci wodociągowej i zużycie wody

Wskaźnik dot. sieci wodociągowej	Jednostka	2014	2015	2016
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	179,8	190,7	193,1
ilość przyłączy wodociągowych	szt.	3 790	3 867	3 907
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	32 071	31 928	b.d. *
odsetek ludności przyłączonej do sieci	%	98,9	98,9	b.d. *
zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku	dam ³	6 209,3	6 231,1	6 164,5

Wskaźnik dot. sieci wodociągowej	Jednostka	2014	2015	2016
zużycie wody na potrzeby przemysłu	dam ³	61	55	46
zużycie wody na potrzeby rolnictwa	dam ³	4 913	4 913	4 913
zużycie wody na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej	dam ³	1 235,3	1 263,1	1 205,5
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	914,7	970,6	950,3
zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³	191,5	192,4	191,3
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	28,2	30,0	29,5
udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	1,0	0,9	0,7

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych 2014-2016

* do dnia sporządzania Raportu GUS nie opublikował danych za rok 2016

Wykres 4. Zużycie wody pobranej z sieci wodociągowej [dam³]

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych 2014-2016

Wyjściowo, długość sieci kanalizacyjnej w 2014 r. wynosiła 501,9 km. W roku 2015 przybyło 1,9 km sieci, a w roku 2016 – 1,2 km kanalizacji. Inwestycje związane z rozwojem sieci kanalizacyjnej spowodowały wzrost ilości mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków. Szczegóły rozwoju systemu kanalizacji i odprowadzania ścieków pokazuje tabela i wykresy.

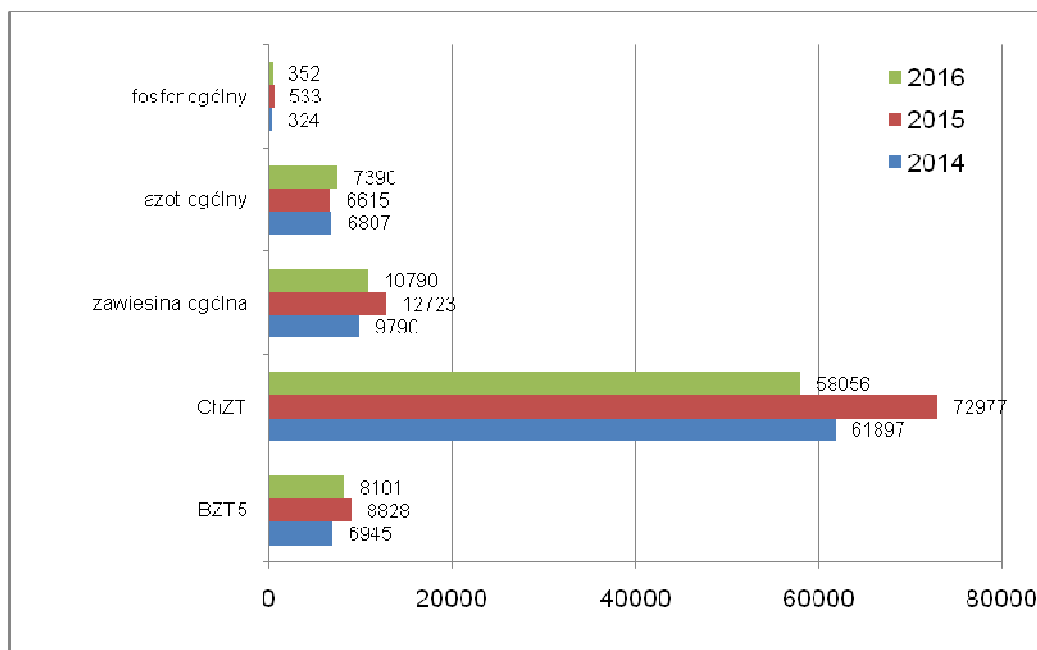
Tabela 6. Rozwój sieci kanalizacyjnej i odprowadzanie ścieków

Wskaźnik dot. sieci kanalizacyjnej	Jednostka	2014	2015	2016
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	80,2	82,1	83,3
ilość przyłączy kanalizacyjnych	szt.	1 680	1 766	1804
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	23 855	24 028	b.d. *
odsetek ludności przyłączonej do sieci	%	73,5	74,4	b.d. *
ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków	osoba	27 602	27 755	27 457
ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną **	dam ³	-	10 19,4	1 004,4
ścieki odprowadzone	dam ³	970,0	960,0	951,0
BZT ₅	kg/rok	6 945	8 828	8 101
ChZT	kg/rok	61 897	72 977	58 056
zawiesina ogólna	kg/rok	9 790	12 723	10 790
azot ogólny	kg/rok	6 807	6 615	7 390
fosfor ogólny	kg/rok	324	533	352

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych 2014-2016

* do dnia sporządzania Raportu GUS nie opublikował danych za rok 2016

** GUS nie publikował danych w takim ujęciu w roku 2014

Wykres 5. Ilość odprowadzonych ładunków zanieczyszczeń w oczyszczonych ściekach [kg/rok]

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych 2014-2016

2.1.4. Pozwolenia wodnoprawne

Starosta Nakielski, Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego czy Dyrektor RZGW wydają pozwolenia wodnoprawne na zrzut oczyszczonych ścieków, wprowadzanie wód opadowych do wód i do ziemi oraz pozwolenia zintegrowane. Odpowiednie zapisy w pozwoleniach pozwalają na sukcesywne ograniczanie negatywnego wpływu zanieczyszczeń obszarowych, ścieków komunalnych i deszczowych na wody powierzchniowe i podziemne.

Na bieżąco, lub zgodnie z wnioskami przedsiębiorców, za pośrednictwem wydanych pozwoleń dotyczących korzystania ze środowiska (np. poprzez pobór wód) następuje także ograniczenie nieprawidłowego wykorzystania zasobów naturalnych poprzez zmiany w pozwoleniach i dostosowanie ich do rzeczywistych potrzeb.

W okresie sprawozdawczym nie wydano nowych pozwoleń zintegrowanych. Wydano natomiast następujące nowe pozwolenia wodnoprawne dla poniższych podmiotów (decyzje Starosty):

Tabela 7. Pozwolenia wodnoprawne na pobór wód (na cele komunalne i gospodarcze, do celów rolniczych i przemysłowych)

Nazwa ujęcia Lokalizacja	Właściciel/użytkownik	Wielkość poboru wody	Nr decyzji, Data wystawienia Data wygaśnięcia pozwolenia
2015 r.			
Pobór wód podziemnych w celach produkcyjnych i socjalnych pracowników zakładu, z dwóch studni z utworów czwartorzędowych w m. Trzeciewnica, gm. Nakło.	KRAJAN Browary Kujawsko-Pomorskie Sp. z o.o. ul. Browarna 1 Trzeciewnica 89-100 Nakło nad Notecią	Q max h. – 24 m ³ /h Q śr. d. – 164 m ³ /d Q max r. – 60 000 m ³ /rok	WWŚ.6341.2.2.2015 30.04.2014 r. 30.04.2035 r.
I. Szczególne korzystanie z wód – pobór wód podziemnych dla celów zaopatrzenia wodociągu komunalnego przez cały rok (wsie Paterek i Janowo, ZNTK Paterek, Park Przemysłowy Paterek) ze studni głębinowych zasilanych w wodę z utworów czwartorzędowych. II. Szczególne korzystanie z wód – pobór wód podziemnych.	Komunalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. z siedzibą w Szubinie ul. Powstańców Wlkp. 76 89-200 Szubin	I. Q max h – 44,4 m ³ /h Q śr. d. – 500 m ³ /d Q max r. – 182 500 m ³ /r II. Q max h – 44,4 m ³ /h Q śr. d. – 300 m ³ /d Q max r. – 109 500 m ³ /r	WWŚ.6341.2.7.2015 15.02.2016 r. I. 30.06.2020 r. II. 31.12.2025 r.
I. Szczególne korzystanie z wód za pomocą istniejących urządzeń wodnych: I. Pobór wód powierzchniowych w celu zasilania stawów karpowych przez cały rok, zgodnie z harmonogramem poboru wód. II. Zrzut wód wykorzystanych w cyklu produkcyjnym do rzeki Noteć.	CGFP RYBY Sp. z o.o. ul. Dworcowa 35 89-121 Ślesin	I. Q max h. – 3 564 m ³ /h (dla obu ujęć) Q śr. d. – 64 018 m ³ /d (dla obu ujęć) Q max r. – 13 700 000 m ³ /rok (dla obu ujęć) II. Q max h. – 1 559 m ³ /h Q śr. d. – 37,411 m ³ /d Q max/s – 0,433 m ³ /s Q max r. – 9 704 000 m ³ /rok	WWŚ.6341.3.1.2015 03.02.2015 r. 31.12.2035 r.
I. Szczególne korzystanie z wód za pomocą istniejących urządzeń wodnych: I. Pobór wód powierzchniowych w celu zasilania Stawu Kardynalskiego w Ślesinie od 01.03 do 30.10. II. Zrzut wód wykorzystanych w cyklu produkcyjnym do rzeki Noteć.	CGFP RYBY Sp. z o.o. ul. Dworcowa 35 89-121 Ślesin	I. Q max h. – 2 970 m ³ /h Q śr. d. – 20 135 m ³ /d Q max r. – 4 913 000 m ³ /rok II. Q max h. – 4 649 m ³ /h Q śr. d. – 111 581 m ³ /d Q max/s – 1,29 m ³ /s Q max r. – 3 459 000 m ³ /rok	WWŚ.6341.3.2.2015 03.02.2015 r. 31.12.2035 r.

Nazwa ujęcia Lokalizacja	Właściciel/użytkownik	Wielkość poboru wody	Nr decyzji, Data wystawienia Data wygaśnięcia pozwolenia
2016 r.			
<p>I. Szczególne korzystanie z wód – pobór wód podziemnych dla potrzeb wodociągu komunalnego, zaopatrzenie w wodę wsi Gorzeń, Kaźmierowo, Występ (awaryjnie Potulice) z dwóch studni ujmujących wodę z utworów trzeciorzędowych.</p> <p>II. Szczególne korzystanie z wód – odprowadzanie ścieków podczyszczonych wód popłucznych ze stacji uzdatniania wody do rowu melioracyjnego na dz. nr 56/8.</p>	<p>Komunalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. z siedzibą w Szubinie ul. Powstańców Wlkp. 76 89-200 Szubin</p>	<p>I. Q max h. – 50 m³/h Q śr. d. – 471 m³/d Q max r. – 172 000 m³/rok</p> <p>II. Q max h. – 8,64 m³/h Q śr. d. – 2,04 m³/d Q max r. – 742 m³/rok</p>	<p>WWŚ.6341.2.6.2016 09.12.2016 r. 31.12.2026 r.</p>
<p>Szczególne korzystanie z wód – pobór wód podziemnych w celu sezonowego (od 15.04. do 1.10.) podlewania upraw na działkach będących własnością poszczególnych osób tworzących ZOD z ujęcia zasilanego wodą poziomą z utworów czwartorzędowych ze studni głębinowej nr 1 zlokalizowanej na dz. nr 858 w ob. Trzeciewnicy, gm. Nakło.</p>	<p>Bogdan Kwasigroch – Prezes Zarządu Użytkowników Ogrodów Działkowych w Trzeciewnicy Gmina Nakło nad Notecią</p>	<p>Q max h. – 5,94 m³/h Q śr. d. – 20,64 m³/d Q max r. – 3468 m³/rok</p>	<p>WWŚ.6341.2.10.2016 06.02.2017 r. 31.12.2026 r.</p>

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią

Tabela 8. Pozwolenia wodnoprawne na wprowadzanie wód opadowych do wód lub do ziemi

Nr decyzji Data wydania Data obowiązywania	Podmiot odpowiedzialny	Obszar odprowadzenia	Odbiornik	Urządzenia oczyszczające
2015 r.				
WWŚ.6341.4.2.2015 13.07.2015 r. 13.07.2025 r.	Gmina Nakło nad Notecią ul. Ks. P. Skargi 7 89-100 Nakło nad Notecią	Q max roczne – 1137,9 m ³ /rok Q śr/d – 6,75 m ³ /d Q max/h – 4,39 m ³ /d	Ciek Śleska	Odprowadzenie wód opadowych do cieku Śleska położonego w zlewni rzeki Noteć wód opadowych z terenu zlewni obejmującej fragment ulic Długiej i Noteckiej w Nakle nad Notecią.
2016 r.				
WWŚ.6341.4.1.2016 10.02.2016 r. 10.02.2026 r.	„PASCAL” Sławomira Kłos ul. Poczтовая 16 89-100 Nakło nad Notecią	Q max h – 2,6 m ³ /h Q śr. d. – 6,03 m ³ /d Q max r. – 2400 m ³ /r Obliczonych dla zlewni o pow. całkowitej 0,4 ha, z czego: pow. utwardzonej 0,0750 ha, pow. dachów 0,1050 ha, terenów zielonych 0,2200 ha	Ciek Kolczatka	Szczeg. korzystanie z wód: odprowadzenie wód opadowych ze zlewni obejmującej projektowane garaże wraz z terenami przyległymi na dz. nr 200/13 do cieku wodnego Kolczatka, położonego w zlewni rzeki Noteć. Wykonanie urz. wodnych: wylotu do cieku Kolczatka na dz. nr 195/4 w m. Nakło nad Notecią w km 2+520 od ujścia cieku do rzeki Noteć.
WWŚ.6341.4.3.2016 04.04.2016 r. 01.04.2026 r.	Komunalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. z siedzibą w Nakle nad Notecią ul. M. Drzymały 4a 89-100 Nakło nad Notecią	Q – 147,6 dm ³ /s Q max h – 22,4 m ³ /h Q max r. – 16 362 m ³ /r Q śr. d. – 41,1 m ³ /d Obliczonych dla zlewni o pow. całkowitej 2,7270 ha, o pow. zredukowanej 1,499 ha	Ciek Kolczatka	Odprowadzenie do cieku Kolczatka położonego w zlewni rzeki Noteć, oczyszczonych wód opadowych z terenu ulic Kilińskiego, Sądowa, Klimackiego, Kościelna, Wawrzyńca i Dolna w Nakle nad Notecią.
WWŚ.6341.4.4.2016 11.07.2016 r. 10.07.2026 r.	Komunalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. z siedzibą w Nakle nad Notecią ul. M. Drzymały 4a 89-100 Nakło nad Notecią	Q – 11,52 dm ³ /s Q max h – 8,2 m ³ /h Q max r. – 3000 m ³ /r Q śr. d. – 7,53 m ³ /d Obliczonych dla zlewni o pow. całkowitej 0,5 ha, o pow. zredukowanej 0,242 ha	Rów melioracyjny	Odprowadzenie do rowu melioracyjnego zlokalizowanego na dz. nr 206/5 obręb Trzeciewnica wód opadowych z terenu ulic Karpacka i Wichrowa.
WWŚ.6341.4.5.2016 20.06.2016 r.	Gmina Nakło nad Notecią ul. Ks. P. Skargi 7	Q – 4,7 dm ³ /s Q max h – 2,1 m ³ /h	Ciek Kolczatka	Odprowadzenie do cieku Kolczatka położonego w zlewni rzeki Noteć, oczyszczonych wód

Nr decyzji Data wydania Data obowiązywania	Podmiot odpowiedzialny	Obszar odprowadzenia	Odbiornik	Urządzenia oczyszczające
15.06.2026 r.	89-100 Nakło nad Notecią	Q max r. – 941 m ³ /r Q śr. d. – 2,32 m ³ /d Obliczonych dla zlewni o pow. całkowitej 0,1345 ha, o pow. zredukowanej 0,01681 ha		opadowych z terenu planowanej do utwardzenia drogi z przyległymi miejscami postojowymi, chodnikiem i terenami zielonymi w obrębie ul. Gimnazjalnej w m. Nakło. Wyk. urz. wodnych – wylotu do cieku Kolczatka na dz. nr 2021/10 w m. Nakło nad Notecią w km 1+220 od ujścia cieku do rzeki Noteć.
WWŚ.6341.4.7.2016 14.11.2016 r. 10.11.2016 r.	Zarząd Dróg Powiatowych w Nakle nad Notecią ul. Młyńska 5 89-100 Nakło nad Notecią	Q max h – 377,39 m ³ /h Q śr. d. – 69,30 m ³ /d Q max r. – 11 088,00 m ³ /r Powierzchnia zlewni zredukowanej – 1,8806 ha. Ilość wód opadowych odprowadzana przez jedną studnię chłonną: Q max h – 5,89 m ³ /h Q śr. d. – 1,08 m ³ /d Q max r. – 173,25 m ³ /r Powierzchnia zlewni 0,0315 ha	Ziemia	Szczeg. korzystanie z wód – odprowadzenie wód opadowych do ziemi poprzez 64 jednakowe studnie chłonne z przebudowywanej drogi powiatowej nr 1921C Paterek-Łankowiczki. Wyk. urz. wodnych – służących do wprowadzenia wód opadowych do ziemi – 64 jednakowych układów odwodnienia składających się ze studzienki wpustowej i studni chłonnej w ciągu drogi powiatowej, na dz. nr 156/3, 156/2, 156/1 w m. Rozwarzyn, dz. nr 163 w m. Polichno, gm. Nakło, dz. nr 126 w m. Józefkowo, gm. Kcynia
WWŚ.6341.4.8.2016 03.10.2016 r. 01.10.2026 r.	PETRONAK Stanisław i Mirosława Kaczmarek Sp. jawna ul. Półwiejska 2 89-100 Nakło nad Notecią	Q – 21,86 dm ³ /s Q max h – 24,23 m ³ /h Q śr. d. – 4,36 m ³ /d Q max r. – 1 561,96 m ³ /r Obliczonych dla zlewni o pow. całkowitej 0,2361 ha, o pow. zredukowanej 0,16817 ha	Rów melioracyjny RN-9	Szczególne korzystanie z wód – odprowadzenie do rowu melioracyjnego RN-9 podczyszczonych wód opadowych ze stacji Stacja Paliw Płynnych „PETRONAK” Sp. j. zlokalizowanej przy ul. Półwiejskiej 2 w m. Nakło nad Notecią, dz. nr 2568 i dz. nr 2578.
WWŚ.6341.4.12.2016 06.12.2016 r. 01.12.2026 r.	Zarząd Dróg Powiatowych w Nakle nad Notecią ul. Młyńska 5 89-100 Nakło nad Notecią	Q max h – 5,12 m ³ /h Q śr. d. – 2,56 m ³ /d Q max r. – 935 m ³ /r		Szczególne korzysta. z wód – odprowadzenie do urządzeń melioracji szczegółowych – studzienki melioracyjnej przed przepustem na dz. nr 133 w m. Małocin, gm. Nakło – wód opadowych

Nr decyzji Data wydania Data obowiązywania	Podmiot odpowiedzialny	Obszar odprowadzenia	Odbiornik	Urządzenia oczyszczające
		Obliczonych dla zlewni o pow. 0,17 ha		z odcinka drogi powiatowej. Wyk. urz. wodnych – przebudowa przepustu dla rowu melioracyjnego pod drogą gminną w m. Małocin, gm. Nakło.
WWŚ.6341.4.15.2016 12.01.2017 r. 01.04.2026 r.	Komunalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. z siedzibą w Nakle nad Notecią ul. M. Drzymały 4a 89-100 Nakło nad Notecią	Q – 1260,19 dm^3/s Q max h – 16,25 m^3/h Q max r. – 142 350 m^3/r Q śr. d. – 300 m^3/d Obliczonych dla zlewni o pow. całkowitej 19,424 ha, o pow. zredukowanej 12,837767 ha.	Rów melioracyjny	Odprowadzenie do cieku rowu położonego w zlewni rzeki Noteć, wód opadowych z terenu zlewni obejmującej os. Sobieskiego, ul. 7 Lutego, ul. Wyzwolenia, ul. Spacerową, ul. Leśną, ul. Przemysłową oraz teren „Nadnoteckiego Parku Przemysłowego” w m. Paterek, gm. Nakło.
WWŚ.6341.4.16.2016 10.01.2017 r. 01.01.2027 r.	Zarząd Dróg Powiatowych w Nakle nad Notecią ul. Młyńska 5 89-100 Nakło nad Notecią	Q max h – 79,6068 m^3/h Q śr. d. – 14,6180 m^3/d Q max r. – 2 338,8750 m^3/r Powierzchnia zlewni zredukowanej – 0,42525 ha Ilość wód opadowych odprowadzana przez jedną studnię chłonną: Q max h – 5,30720 m^3/h Q śr. d. – 0,97453 m^3/d Q max r. – 155,92500 m^3/r Powierzchnia zlewni 0,02835 ha	Ziemia	Szczególne korzystanie z wód – odprowadzenie wód opadowych do ziemi poprzez 15 jednakowych studni chłonnych, z przebudowywanej drogi powiatowej nr 1921C Paterek-Łankowiczki. Wykonanie urządzeń wodnych – służących do wprowadzenia wód opadowych do ziemi – 15 jednakowych układów odwodnienia składających się ze studzienki wpustowej i studni chłonnej w ciągu drogi powiatowej, dz. nr 126 w m. Józefkowo, dz. nr 274/6 w m. Piotrowo, gm. Kcynia.

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią

Tabela 9. Pozwolenia wodnoprawne na wykonanie urządzeń wodnych (stawy, zbiorniki)

Nr decyzji Data wydania Data obowiązywania	Właściciel Lokalizacja	Opis obiektu	Funkcja
2015 r.			
WWŚ.6341.1.11.2015 13.08.2015 r.	Krzysztof Jakubiak Trzeciewnica, ul. Zaulek 5 89-100 Nakło nad Notecią	Wykonanie urządzeń wodnych – rozbudowę ziemnego stawu pełniącego funkcję retencyjną, napełniającego się naturalnie wodą gruntową, w ob. Trzeciewnica	Rozbudowa ziemnego stawu pełniącego funkcję retencyjną
WWŚ.6341.1.14.2015 26.01.2016 r.	Maria Kędzierska ul. Łączna 9 89-100 Nakło nad Notecią	Wykonanie urządzeń wodnych – budowę ziemnego stawu pełniącego funkcję retencyjną, napełniającego się naturalnie wodą gruntową, na dz. nr 241/3 w ob. Paterek	Budowa ziemnego stawu pełniącego funkcję retencyjną
2016 r.			
WWŚ.6341.1.8.2016 25.08.2016 r.	Zbyszek Czernikowski Paterek ul. Łąkowa 34 89-100 Nakło nad Notecią	Wykonanie urządzeń wodnych – budowa ziemnego stawu pełniącego funkcję retencyjną, napełniającego się naturalnie wodą gruntową, na dz. nr 551/2, 552/2, 553/2 w m. Paterek, gm. Nakło	Budowa ziemnego stawu pełniącego funkcję retencyjną
WWŚ.6341.1.17.2016 08.12.2016 r.	Michał Jabłoński Kaźmierowo 2 89-120 Potulice	Wykonanie urządzeń wodnych – przebudowę rowu melioracji szczegółowych R-37 polegającą na wykonaniu przepustu pod zjazdem z drogi gminnej, na dz. nr 210/4, położonej w ob. Gorzeń, gm. Nakło	-

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią

Tabela 10. Pozwolenia wodnoprawne na zrzut oczyszczonych ścieków do odbiornika

Nr decyzji Data wydania Data obowiązywania	Podmiot odpowiedzialny	Odbiornik wód oczyszczonych
WWŚ.6341.1.13.2016 14.12.2016 r. Od 01.01.2017 r. do 31.12.2026 r.	Komunalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. z siedzibą w Szubinie ul. Powstańców Wlkp. 76 89-200 Szubin	Szczególne korzystanie z wód – odprowadzenie oczyszczonych ścieków z oczyszczalni ścieków w m. Potulice, gm. Nakło nad Notecią, poprzez rów melioracyjny RN-11 i odprowadzalnik E do starorzecza rzeki Noteć.
WWŚ.6341.5.12.2016 22.06.2016 r. 20.06.2020 r.	P.W. KAMBUD Jarosław Opieczonek Występ ul. Tulipanowa 1 89-100 Nakło nad Notecią	Wprowadzenie ścieków przemysłowych pochodzących z dwustanowiskowej, bezobsługowej myjni samochodowej w m. Występ, gm. Nakło nad Notecią, zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego do urządzeń kanalizacji będących własnością KPWiK Sp. z o.o. z siedz. w Szubinie.

Nr decyzji Data wydania Data obowiązywania	Podmiot odpowiedzialny	Odbiornik wód oczyszczonych
WWŚ.6341.5.13.2016 01.07.2016 r. 01.07.2020 r.	MROKET-BIS Franciszek Nowakowski ul. Poznańska 18 89-100 Nakło nad Notecią	Wprowadzenie ścieków przemysłowych pochodzących z bezobsługowej, trzystanowiskowej myjni samochodowej na ul. Poznańskiej 18 w m. Nakło nad Notecią, zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego do urządzeń kanalizacji będących własnością KPWiK Sp. z o.o. z siedz. w Nakle.
WWŚ.6341.4.13.2016 14.12.2016 r. Od 01.01.2017 r. do 31.12.2026 r.	Komunalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. z siedzibą w Szubinie ul. Powstańców Wlkp. 76 89-200 Szubin	Szczególne korzystanie z wód – odprowadzenie oczyszczonych ścieków z oczyszczalni ścieków w m. Potulice, gm. Nakło nad Notecią, poprzez rów melioracyjny RN-11 i odprowadzalnik E do starorzecza rzeki Noteć.
WWŚ.6341.2.6.2016 09.12.2016 r. 31.12.2026 r.	Komunalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. z siedzibą w Szubinie ul. Powstańców Wlkp. 76 89-200 Szubin	I. Szczególne korzystanie z wód – pobór wód podziemnych dla potrzeb wodociągu komunalnego, zaopatrzenie w wodę wsi Gorzeń, Kaźmierowo, Występ (awaryjnie Potulice) z dwóch studni ujmujących wodę z utworów trzeciorzędowych. II. Szczególne korzystanie z wód – odprowadzanie ścieków podczyszczonych wód popłucznych ze stacji uzdatniania wody do rowu melioracyjnego na dz. nr 56/8.

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią

2.2. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEB

2.2.1. Użytkowanie terenu

Ochrona powierzchni ziemi i gleb jest regulowana na poziomie lokalnym poprzez uchwalane MPZP. Na poziomie tego aktu prawa miejscowego możliwe jest ograniczanie odrolnienia gruntów chronionych, przeznaczanie pod działalność rolniczą obszarów o cennych zasobach gleb i dopuszczanie na mniej zasobnych np. funkcji mieszkaniowych.

Nie da się jednak całkowicie utrzymać w funkcji rolniczej gruntów prywatnych i każdego roku następuje ich wyłączenie z produkcji rolniczej.

Zgodnie z ewidencją Powiatu w okresie sprawozdawczym nastąpiło następujące wyłączenie gruntów rolnych chronionych z produkcji rolniczej na poniższe cele (ogółem w roku 2015 – 1,04 ha, w roku 2016 – 1,42 ha):

- przemysłowe: 0 ha,
- komunikacyjne: 0 ha,
- osiedlowe: w roku 2015 – 0,8 ha, w roku 2016 – 1,37 ha,
- na pozostałe tereny: w roku 2015 – 0,24 ha, w roku 2016 – 0,05 ha.

2.2.2. Melioracje terenu

Innym typem działań związanych z ochroną powierzchni ziemi i właściwym użytkowaniem gleb są melioracje, czyli działania mające na celu utrzymanie pożądanej wilgotności gleb lub osuszanie.

Starosta Nakielski posiada kompetencje w zakresie nadzoru nad utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych szczegółowych (rowy i drenowanie) na terenie gminy. Ich bezpośrednim utrzymaniem zajmują się natomiast spółki wodne oraz właściciele gruntów zmeliorowanych. Natomiast kompetencje w zakresie utrzymania wód oraz urządzeń melioracji wodnych podstawowych (kanały, wały przeciwpowodziowe, przepompownie, rolnicze zbiorniki wodne, budowle i urządzenia piętrzące) należą do Kujawsko-Pomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych.

KP ZMiUW w okresie sprawozdawczym zajmował się utrzymaniem obszaru zmeliorowanego o powierzchni 3 793 ha (w Raporcie za lata 2013-2014 była to powierzchnia 3 819,67 ha). Eksploatowanych jest także 291,394 km (w Raporcie za lata 2013-2014 była to długość 279,8 km) rowów melioracyjnych.

Gminna Spółka Wodna obejmuje swoją działalnością obszar zmeliorowany w ilości 2 311 ha, co stanowi 62 % ogólnej powierzchni zmeliorowanej w gminie Nakło nad Notecią, z tego 1 185 ha stanowią grunty orne oraz 1 126 ha stanowią łąki i pastwiska. Powierzchnie te nie zmieniły się od roku 2014.

Rowów szczegółowych Spółka posiada 187,1 km, studni drenarskich 260 szt., rurociągów 15 586 m, przepustów 2 516 m, wylotów 229 szt., syfonów 2 szt., akweduktów 1 szt., mniczków 1 szt., szandory oraz 1 255 ha drenowania.

2.2.3. Eksploatacja kopalni, rekultywacja gruntów

Starosta Nakielski, wspólnie z Marszałkiem Województwa w swoich kompetencjach posiada także działania związane z eksploatacją kopalni, a Starosta z rekultywacją gruntów. Podkreślić należy, że organ ten pełni funkcje administracyjno – kontrolne, a wszelkie działania inwestycyjne leżą po stronie użytkowników gruntów. W gminie wydobycie surowców postępuje sukcesywnie.

Rekultywację gruntów prowadzi się w miarę jak grunty te stają się zbędne całkowicie, częściowo lub na określony czas do prowadzenia działalności przemysłowej oraz kończy się w terminie do 5 lat od zaprzestania tej działalności, dlatego też jest ona przeprowadzana sukcesywnie przez przedsiębiorców, gdy złoża zostają wyeksploatowane.

W roku 2015 Marszałek Województwa wydał dwie nowe koncesje na eksploatację kopalni.

Tabela 11. Koncesje na wydobywanie kopalni wydane przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Decyzja	Nr koncesji Data obowiązania	Przedsiębiorca	Obszar i lokalizacja	Rodzaj kopaliny	Powierzchnia
Decyzja Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 maja 2015 r., sygn.: ŚG-V.7422.11.2015	284/W/2015 11.02.2018 r.	Komunalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o. o., ul. Michała Drzymały 4a, 89-100 Nakło nad Notecią	złoże „ROZWARZYN III”, działka o numerze ewidencyjnym 207/2, miejscowość Rozwarzyn, gmina Nakło nad Notecią	kruszywo naturalne	12,6258 ha
Decyzja Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 14 października 2015 r., sygn.: ŚG-V.7422.36.2015	290/W/15 31.12.2015 r.	Eugeniusz Winkowski, ul. Dworcowa 4, 89-200 Szubin	złoże „ROZWARZYN IV”, działki o numerach ewidencyjnych 22, 23 i 24 w miejscowości Paterek oraz 204/1 i 204/2 w miejscowości Rozwarzyn, gmina Nakło nad Notecią	kruszywo naturalne	7,037 ha

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

W roku 2015 pozostawało do rekultywacji na terenie gminy 222,89 ha gruntów poeksploatacyjnych. W roku 2016 gruntów wymagających rekultywacji było tyle samo.

W roku 2015 zrekultywowano obszar o powierzchni 2,61 ha, w tym 0,22 ha przeznaczono na cele rolne, a 2,39 ha na cele leśne. Były to tereny:

- po eksploatacji kopaliny ze złóż PATEREK VI i PATEREK VIA, część działek 3285/9, 3285/8 i 3285/7 (dec. Starosty nr WWŚ.6122.7.2015 z dnia 07.01.2016 r.),
- części działki 173/3 w m. Karnowo (dec. Starosty nr WWŚ.6122.9.2015 z dnia 12.11.2015 r.).

2.3. PRZYRODA

W gminie w okresie sprawozdawczym stan terenów zielonych oraz obszarów objętych formami ochrony przyrody przedstawia kolejna tabela.

Wśród terenów zieleni urządzonej zwiększyła się powierzchnia zieleni osiedlowej, aż o 5,05 ha. Pozytywnym aspektem jest także zwiększenie długości żywopłotów, które w ciągach komunikacyjnych mogą zatrzymywać emisję pyłów.

Zwiększyła się także ogólna lesistość gminy, co daje przyrost lasów o 1,92 ha od roku bazowego 2014. Stan terenów objętych ochroną prawną, od roku 2014, pozostaje bez zmian.

Tabela 12. Powierzchnia i ilość obszarów prawnie chronionych, terenów zieleni urządzonej oraz lasów w okresie sprawozdawczym

Wyszczególnienie	Jednostka	2014	2015	2016
FORMY OCHRONY PRZYRODY				
obszary prawnie chronione ogółem ¹	ha	356,43	356,43	355,82
rezerваты przyrody	ha	118,33	118,33	117,72
obszary chronionego krajobrazu razem	ha	170,00	170,00	170,00
użytki ekologiczne	ha	68,10	68,10	68,10
pomniki przyrody	szt.	61	61	61 ²
TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ				
parki spacerowo - wypoczynkowe	szt.	3	3	3
	pow. ha	10,50	10,50	10,50
zieleńce	szt.	13	13	13
	pow. ha	4,00	4,00	4,00
zieleń uliczna	ha	6,80	6,80	6,80
tereny zieleni osiedlowej	ha	23,54	23,58	28,59
udział terenów zieleni w powierzchni ogółem	%	0,2	0,2	0,2
żywopłoty	m	7 267	7 322	8 851
nasadzenia drzewa	szt.	105	105	97
nasadzenia krzewy	szt.	218	218	120
ubytki drzewa	szt.	51	42	58
ubytki krzewy	szt.	140	140	240
TERENY LEŚNE				
powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	3 469,12	3 467,24	3 470,68
powierzchnia lasów	ha	3 410,30	3 408,78	3 412,22
lesistość w %	%	18,2	18,2	18,3
las publiczne ogółem	ha	2 824,50	2 822,98	2 823,98
las publiczne Skarbu Państwa	ha	2 786,10	2 784,58	2 785,58
las publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	2 784,34	2 782,81	2 783,81
las publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	ha	1,76	1,77	1,77
las publiczne gminne	ha	38,40	38,40	38,40
las prywatne ogółem	ha	585,80	585,80	588,24
powierzchnia gruntów nieleśnych i przeznaczonych do zalesienia	ha	0,00	2,39	1,05

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, 2014-2016

¹ wartość ta nie stanowi sumy poszczególnych form ochrony przyrody, różne obszary mogą być położone w ramach innych obszarów

² w roku 2016 zniesiono ochronę pomnikową z 2 szt. drzew gat. dąb szypułkowy przy ul. Hallera w Nakle nad Notecią na podstawie Uchwały Rady Miejskiej z dnia 31 marca 2016 r. Nr XX/449/2016 - drzewa zostały usunięte - GUS wykaże zmianę w roku 2017

Pielęgnowanie lasu obejmuje: pielęgnowanie drzewostanu, siedliska. Celem jest regulowanie zagęszczenia i odpowiedniego rozmieszczenia drzew w drzewostanie w sposób sprzyjający rozwojowi wszystkich poziomów lasu. Ma na celu także kształtowanie klimatu wnętrza lasu, sprzyjającego oczyszczaniu się drzew z dolnych gałęzi i poprawie jakości drewna oraz zwiększaniu różnorodności biologicznej w dolnych warstwach lasu. Nadleśnictwo reguluje skład gatunkowy, polepsza stan sanitarny i biologiczną odporność lasu. Charakter wykonywanych zabiegów zależy od okresu życia drzewostanu. Zasadą jest kształtowanie dzięki zabiegom pielęgnacyjnym wykonywanym we wcześniejszym okresie życia takich cech drzewostanu, które umożliwią jego harmonijny rozwój. Wśród prac prowadzi się pielęgnację drzewostanu młodego, dojrzałego, młodników, upraw, trzebieże wczesne i późne, usuwanie drzew chorych i opanowanych przez szkodniki, popieranie gatunków występujących w niedoborze.

Nadleśnictwa Bydgoszcz i Szubin w zakresie monitoringu lasu prowadziły działania związane z jesiennym poszukiwaniem szkodników, występowaniem innych zagrożeń, w tym szkód powodowanych przez czynniki abiotyczne (niskie i wysokie temperatury oraz zakłócenie stosunków wodnych).

2.4. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Wstępem do oceny zrealizowanych działań jest analiza stanu jakości powietrza. Omówienie tego zagadnienia zostało oparte na danych z Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (zwanym dalej WIOŚ).

Na podstawie wyników badań z roku 2016 strefa kujawsko-pomorska (w której znajduje się gmina) została zaliczona do klasy C ze względu na przekroczenie norm dla PM 10, PM 2,5, benzo(a)pirenu oraz ozonu. Pozostałe wskaźniki zanieczyszczeń mieściły się w klasie A.

W kolejnej tabeli przedstawiono klasy jakości powietrza dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie w ostatnich latach.

Tabela 13. Klasy jakości powietrza atmosferycznego dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie kujawsko-pomorskiej w latach 2014-2016

Zanieczyszczenie	Klasa		
	2014 r.	2015 r.	2016 r.
SO ₂ (dwutlenek siarki)	A	A	A
NO ₂ (dwutlenek azotu)	A	A	A
CO (tlenek węgla)	A	A	A
C ₆ H ₆ (benzen)	A	A	A
PM 2,5 (pył zawieszony)	A	C	C
PM 10 (pył zawieszony)	C	C	C
B(a)P (benzo(a)piren)	C	C	C
As (arsen)	A	A	A
Cd (kadm)	A	A	A
Ni (nikiel)	A	A	A
Pb (ołów)	A	A	A
O ₃ (ozon)	A / D2	A	C

Źródło: Roczne oceny jakości powietrza atmosferycznego w województwie kujawsko-pomorskim za lata 2014-2016

W przeprowadzonej za rok 2016 klasyfikacji strefy kujawsko - pomorskiej pod kątem ochrony zdrowia, stężenia zanieczyszczeń takich jak: SO₂, NO₂, O₃, C₆H₆, CO, As, Cd, Ni i Pb utrzymywały się w normach, stąd całą strefę zaliczono do klasy A. Dla tych zanieczyszczeń nie ma zatem konieczności podejmowania działań naprawczych.

W ramach oceny powietrza pod kątem ochrony zdrowia przekraczaniem stężeniami zanieczyszczeń w strefie kujawsko - pomorskiej, w roku 2016 były poziom dopuszczalnego stężenia pyłu PM 2,5, PM 10 oraz benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM 10, co skutkowało przypisaniem klasy C całej strefie. Analizując dane wieloletnie, jakość powietrza w zakresie tych wskaźników utrzymuje się w negatywnej tendencji.

Biorąc pod uwagę cel długoterminowy, gmina znalazła się w obszarze przekroczeń ze względu na ozon, wyznaczonych na podstawie modelowania krajowego, zleconego przez GIOŚ. Gminie została przydzielona klasa D2 zarówno ze względu na ochronę roślin, jak i zdrowie ludzi.

Ze względu na ochronę roślin strefę kujawsko - pomorską zaklasyfikowano do klasy A pod kątem badanych zanieczyszczeń SO₂, NO_x, O₃.

Na terenie gminy Nakło nad Notecią prowadzony był monitoring powietrza na stacji pomiarów manualnych przy ul. Ks. Piotra Skargi w Nakle nad Notecią. Zestawienie wyników badań z lat 2015-2016 znajduje się w kolejnej tabeli.

Tabela 14. Wyniki monitoringu powietrza w Nakle nad Notecią

Parametr	Stężenie średnioroczne w 2015 roku	Stężenie średnioroczne w 2016 roku	Wartość normatywna
PM10 [ug/m ³]	43,4	40,4	40
Pb [ng/ m ³]	0,02	0,02	0,5
As [ng/ m ³]	1,98	1,67	6
Cd [ng/ m ³]	0,59	0,46	5
Ni [ng/ m ³]	2,70	1,02	20
B(a)P [ng/ m ³]	8,59	7,79	1
benzen [ug/m ³]	3,26	2,92	5

Źródło: WIOŚ Bydgoszcz

Uzyskane wyniki wskazały przekroczenie norm dla pyłu zawieszzonego PM10, pod kątem wartości średniodobowej, w roku 2015 – odnotowano 109 przekroczeń, natomiast w roku 2016 – 106 przekroczeń (przy dopuszczalnej częstotliwości 35 razy w roku).

Wyniki oceny jakości powietrza stanowiły podstawę do opracowania programów ochrony powietrza, których celem jest osiągnięcie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń. Działania naprawcze prowadzone są w oparciu o założenia programu ochrony powietrza.

Po raz pierwszy problem z jakością powietrza pojawił się już w roku 2007. Opracowano wówczas Program ochrony powietrza dla strefy powiatu nakielskiego, który został przyjęty został Rozporządzeniem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Nr 18/07 z dnia 27 grudnia 2007 r. Został on opracowany w celu osiągnięcia dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu, a w szczególności ze względu na stwierdzone przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszzonego PM10. Zgodnie z tym dokumentem na terenie miasta wskazano obszary przekroczeń pyłu PM 10.

W roku 2013 uchwałą Nr XXX/537/13 Sejmiku Województwa Kujawsko - Pomorskiego z dnia 28 stycznia 2013 r. został przyjęty POP dla całej strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i benzenu oraz docelowych dla arsenu i ozonu.

W roku 2011 przyjęto uchwałą Nr XVI/302/11 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2011 r. program ochrony powietrza dla 15 stref województwa kujawsko – pomorskiego pod względem przekroczeń docelowych benzo(a)pirenu. Termin realizacji POP ustalono na dzień 31 grudnia 2020 roku. W roku 2015 został przygotowany dokument pn. Program ochrony powietrza dla 4 stref województwa kujawsko-pomorskiego ze względu na przekroczenia wartości docelowych benzo(a)pirenu, uchwalony przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą Nr XIX/349/16 z dnia 25 kwietnia 2016 r. (zmiana dotyczy między innymi układu stref w województwie, gdyż obecnie funkcjonują 4 strefy jakości powietrza w miejsce 15 stref).

Burmistrz Miasta i Gminy Nakło nad Notecią czynnie uczestniczył w tworzeniu programu ochrony powietrza dla 4 stref województwa kujawsko-pomorskiego ze względu na przekroczenia wartości docelowych benzo(a)piranu, wnosząc merytoryczne uwagi do projektu uchwały, tak aby realizacja założeń POP była jasna i możliwa do osiągnięcia, a także planu działań krótkoterminowych dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM2,5 w powietrzu.

Uwagi były wnoszone w ramach konsultacji społecznych także w zakresie projektu dokumentu pn. Program ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i benzenu oraz poziomu docelowego dla arsenu – aktualizacja.

Jednocześnie Burmistrz realizował obowiązki wskazane w tych POP, corocznie były sporządzane sprawozdania do Urzędu Marszałkowskiego.

2.4.1. Rozwój systemu gazowniczego

Pozytywnym aspektem ochrony powietrza w gminie jest rozwój centralnych systemów grzewczych opartych o zbiorcze kotłownie oraz rozbudowa sieci gazowniczej. Szczegóły pokazuje kolejna tabela.

Tabela 15. Rozwój systemu gazowniczego

Rok	Czynne przyłącza gazowe [szt.]						Czynne przyłącza gazowe [m]				
	niskie	średnie	podwyższone ciśnienie	wysokie	OGÓŁEM	w tym do bud. mieszk.	niskie	średnie	podwyższone ciśnienie	wysokie	OGÓŁEM
2015	1 499	43	0	0	1 542	1 435	21 947	418	0	0	22 365
2016	1 514	51	0	0	1 463	1 445	22 131	505	0	0	22 636

Źródło: Polska Spółka Gazownictwa

Podsumowując:

a) w roku 2015:

- długość gazociągu niskiego ciśnienia zwiększyła się o 272,9 m,

- długość gazociągu średniego ciśnienia zwiększyła się o 200 m,
 - długość przyłączy gazowych niskiego ciśnienia zwiększyła się o 88,52 m,
 - długość przyłączy gazowych średniego ciśnienia zwiększyła się o 369,79 m,
 - ilość przyłączy gazowych niskiego ciśnienia zwiększyła się o 11 szt.,
 - ilość przyłączy gazowych średniego ciśnienia zwiększyła się o 40 szt.,
- b) w roku 2016:
- długość gazociągu niskiego ciśnienia zwiększyła się o 1 092,15 m,
 - długość przyłączy gazowych niskiego ciśnienia zwiększyła się o 183,77 m,
 - długość przyłączy gazowych średniego ciśnienia zwiększyła się o 86,74 m,
 - ilość przyłączy gazowych niskiego ciśnienia zwiększyła się o 15 szt.,
 - ilość przyłączy gazowych średniego ciśnienia zwiększyła się o 8 szt.

2.4.2. Emisja punktowa

Oprócz emisji powierzchniowej swój udział w emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych mają również podmioty gospodarcze.

Korzystając z danych Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego poniżej w tabeli zestawiono porównanie emisji zanieczyszczeń w latach 2015-2016 (na podstawie wnoszonych przez podmioty gospodarcze opłat za korzystanie ze środowiska).

Tabela 16. Porównanie emisji gazów i pyłów w latach 2015-2016 z działalności podmiotów wnoszących opłaty za korzystanie ze środowiska

Nazwa substancji	Ładunek całkowity [kg]	
	2015	2016
Aldehydy alifatyczne i ich pochodne	0,08	0,12
Alkohole alifatyczne i ich pochodne	3041,891	3499,329
Alkohole pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne	16,03	17,32
Aminy i pochodne	9,068	0
Amoniak	7037,9	6596
Benzen	7,515	7,356
Benzo(a)piren	17,77685	18,99348
Chrom	0,3528	0,3528
Dwutlenek siarki	171976,2565	179184,9099
Dwutlenek węgla	51835,37528	61928,49397
Ketony i ich pochodne	1771,2394	1391,748
Kw. nieorganiczne, ich sole i bezwodniki	146,5725	131,52
Kw. organiczne, ich związki i pochodne	514,42	100,036
Mangan	0,10344	0,10538
Metan	42,0055	36,635
Nikiel	0,4116	0,4116
Pierwiastki metaliczne i ich zw.	0,402	0,454
Pierwiastki niemetaliczne	0,01764	0,007056
Pyły cementowo-wapiennicze i mat. ogniotrwałe	2262,58	3044,24
Pyły krzemowe (powyżej 30 % wolnej krzemionki)	0,81572	0,00629
Pyły pozostałe	7075,6429	4112,37839
Pyły ze spalania paliw	74475,69037	31035,36937
Pyły węglowo-grafitowe, sadza	1164,91672	1338,74548
Rtęć	0	0,87

Nazwa substancji	Ładunek całkowity [kg]	
	2015	2016
Tlenek węgla	207008,2687	229970,651
Tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂)	80355,86989	88649,99255
Węglowodory alifatyczne i pochodne	6572,038649	10809,76857
Węglowodory pierścieniowe, aromatyczne i pochodne	10033,16127	12414,09538
Wodorofluorowęglowodory	209,5	260,7
Związki azowe, azoksy, nitrowe, nitrozow	0	16,633
Związki heterocykliczne	0	0,26
RAZEM	625 575,9017	634 567,5021

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
(Wojewódzki Bank Zanieczyszczeń Środowiska)

2.4.3. Pozwolenia i zgłoszenia

Prowadzona działalność gospodarcza powoduje emisję zanieczyszczeń do powietrza, w ilościach określonych w pozwoleniach na emisję gazów i pyłów, bądź pozwoleniach zintegrowanych.

Starosta czy też Marszałek Województwa wydając pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza zobowiązuje posiadacza instalacji do systematycznego sprawdzania czy dotrzymana jest ich skuteczność. Kontrole przestrzegania zapisów wydanych pozwoleń w zakładach przemysłowych prowadzi głównie WIOŚ lub interwencyjnie organ wydający pozwolenia emisyjne.

W okresie sprawozdawczym Starosta Nakielski wydał dwa nowe pozwolenia na emisję gazów i pyłów do powietrza.

Tabela 17. Pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza

Nr decyzji Data wydania Data obowiązywania	Nazwa zakładu Lokalizacja	Emitor	Rodzaj zanieczyszczenia
WWŚ.6224.3.2015 03.11.2015 r. (od 01.01.2016 r. do 31.12.2025 r.)	Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bydgoszczy ul. Józefa Schulza 5 85-315 Bydgoszcz Instalacja: Ciepłownia w Nakle nad Notecią ul. Rudki 9-13 89-100 Nakło nad Notecią	Emitor nr E-1 Źródła podłączone do emitora nr E-1: - dwa kotły wodne typu WR- 2,5 (K3 i K4), - jeden kocioł wodny typu WRp-12 (K5)	Pyły i gazy
WWŚ.6224.4.2015 08.12.2015 r. (od 01.01.2016 r. do 31.12.2025 r.)	Nakielskie Zakłady Maszyn i Urządzeń Gastronomicznych „SPOMASZ” Nakło Sp. z o.o. ul. Potulicka 1 89-100 Nakło nad Notecią	Emitor nr E-2 Oczyszczarka wirnikowo-taśmowa oraz kabina śrutownicza Emitor nr E-3 Polernia aluminium Emitor nr E-4a Wyklejarnia i malarnia Emitor nr E-4b Suszarka wyklejarni Emitor nr E-5a Mieszalnik kleju Emitor nr E-6 Topialnia	Pyły i gazy.

Nr decyzji Data wydania Data obowiązywania	Nazwa zakładu Lokalizacja	Emitor	Rodzaj zanieczyszczenia
		aluminium Emitor nr E-7 Hartownia. Emitor nr E-8 Stolarska- modelarnia Emitor nr E-9 Spawalnia	

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią

Starosta ma prawo wydać decyzję nakładającą obowiązek prowadzenia pomiarów wielkości emisji przez podmioty gospodarcze jeżeli nie wywiązują się z założeń określonych przez pozwolenie emisyjne lub zintegrowane. W przypadku gdy instalacja wymaga urządzeń do redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza, Starosta wydając pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza zobowiązuje posiadacza instalacji do systematycznego sprawdzania czy dotrzymana jest ich skuteczność.

W roku 2016 taką decyzję wykonywania pomiarów emisji zanieczyszczeń powietrza wydano dla Komunalnego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Spółka z o.o. Bydgoszcz, w zakresie obiektu w Oddziale Nakło nad Notecią, ul. Rudki 9-13. Pomiar wielkości emisji wynika z wydanej decyzji na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, decyzja z dnia 03.11.2015 r., znak: WWŚ.6224.3.2015. Opomiarowaniem ma być objęte 5 kotłów.

Podmioty prowadzące działalność gospodarczą, które nie kwalifikują się swoim zakresem działania i wielkością emisji do uzyskania pozwolenia, zgłaszają do Starosty Nakielskiego instalacje, które powodują emisję zanieczyszczeń do powietrza. W kolejnej tabeli zawarto wykaz takich zgłoszeń.

Tabela 18. Wykaz zgłoszonych instalacji, z których emisja nie wymaga pozwolenia w roku 2015

2015 r.		
WWŚ.6221.2.2015 14.04.2015r.	Gospodarstwo Ogrodnicze Marek Danielewski Olszewka 17 89-100 Nakło nad Notecią	Zgłoszenie instalacji kotłowni energetycznych eksploatowanych na terenie Gospodarstwa Ogrodniczego Marek Danielewski, Olszewka 17, 89-100 Nakło nad Notecią

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią

2.5. HAŁAS

Ocenę jakości klimatu akustycznego warto byłoby przeprowadzić na bazie analizy monitoringu hałasu wykonywanej przez WIOŚ, jednak w okresie sprawozdawczym WIOŚ nie prowadził badań na terenie jednostki. Badań na terenie gminy nie prowadzono również w latach 2013-2014.

2.6. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Przy obecnym postępie cywilizacyjnym, rozwoju sieci radiokomunikacyjnej i wzroście liczby urządzeń emitujących promieniowanie, nie da się całkowicie wyeliminować ze środowiska promieniowania elektromagnetycznego. W związku z tym konieczne jest monitorowanie jego poziomów, ze szczególnym uwzględnieniem zmiany punktów

pomiarowych, gdyż na poziom promieniowania na danym obszarze ma wpływ rodzaj oraz liczba występujących na danym obszarze sztucznych źródeł promieniowania.

W okresie sprawozdawczym, w roku 2016 zgłoszono do Starosty Nakielskiego 3 nowe stacje bazowe telefonii komórkowej.

Tabela 19. Wykaz zgłoszonych instalacji, z których emisja nie wymaga pozwolenia w roku 2016

2016 r.		
WWŚ.6221.1.2016 28.07.2016r.	P4 Sp. z o.o. ul. Taśmowa 7 02-677 Warszawa Adres zakładu, na którego terenie prowadzona jest eksploatacja instalacji: ul. Bydgoska 48 89-100 Nakło nad Notecią	Stacja bazowa telefonii komórkowej operatora P4 Sp. z o.o. NAK0003 E
WWŚ.6221.5.2016 16.09.2016r.	Orange Polska S.A. Al. Jerozolimskie 160 02-326 Warszawa Adres: ul. Bydgoska 1, dz. nr 29/7 89-120 Potulice	Stacja bazowa (45304N!) POTULICE (GBY_NAKLONADN_POTULICE)
WWŚ.6221.11.2016 14.12.2016r.	Polkomtel Sp. z o.o. ul. Konstruktorska 4 02-673 Warszawa (Współużytkownik: Aero2 Sp. z o.o., Al. Stanów Zjednoczonych 61A, 04-028 Warszawa) Adres: Michalin dz. nr 27 89-100 Nakło nad Notecią	Stacja bazowa telefonii komórkowej BT43824 MICHALIN

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią

W okresie sprawozdawczym WIOŚ nie prowadził badań PEM na terenie jednostki. Badań na terenie gminy nie prowadzono również w latach 2013-2014.

2.7. POWAŻNE AWARIE

Gmina narażona jest na wystąpienie tego typu awarii m.in. ze względu na przebiegające przez jej teren drogi o znaczeniu ponadlokalnym, gazociągi oraz funkcjonujące zakłady produkcyjne. W celu zapobiegania tego typu awariom konieczne jest utrzymanie odpowiedniego stanu dróg oraz odpowiednie przygotowanie jednostek ratowniczych do interwencji.

Jednostką odpowiedzialną bezpośrednio za minimalizowanie skutków awarii, zagrożeń jest Państwowa Straż Pożarna. Straż pożarna w zakresie ochrony przed awariami i zagrożeniami brała udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych zdarzeń.

Według rejestru prowadzonego przez WIOŚ na terenie Gminy nie działają podmioty kwalifikowane jako zakłady o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii.

Największe zagrożenie pożarowe na terenie gminy stwarzają zakłady, których produkcja związana jest z obróbką, transportem i magazynowaniem materiałów palnych. Należy w tym miejscu wymienić następujące zakłady:

- Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego ZNTK S.A. w Paterku,
- PPM w Potulicach,
- Zakład Przetwórstwa Drzewnego w Paterku,
- Zakład Przetwórstwa Papieru "Dekopol" w Paterku,
- Polskie Młyny S.A. Elewator i Młyn Zbożowy w Nakle nad Notecią,
- Wytwórnia RUR osłonowych MTB Trzebińscy w Nakle nad Notecią,
- PW „ROBAC” w Paterku,
- Cukrownia Nakło, ul. Rudki 1, 89-100 Nakło nad Notecią,
- ZELAN Antoni Zieliński, ul. Staszica 18, 89-100 Nakło nad Notecią.

Prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia chemiczno – ekologicznego występuje na terenie zakładów: Browar "Krajan" w Trzeciewnicy (3,5 t amoniaku), Cukrownia Nakło (20 t kwasu solnego - okresowo), ZELAN GALWANIZERNA Antoni Zieliński, ul. Staszica 18, 89-100 Nakło nad Notecią).

Innym typem zagrożeń są zagrożenia pochodzące z komunikacji. W transporcie samochodowym największe zagrożenie występuje na drogach krajowych i wojewódzkich, po których odbywa się transport w ruchu tranzytowym. Zagrożenie pożarowe i wybuchowe stanowią na przykład zbiorniki paliw płynnych znajdujące się na stacjach paliw, a także przesyłowe gazociągi wysokiego ciśnienia.

2.8. GOSPODARKA ODPADAMI

2.8.1. Odpady komunalne

Firmy wyłonione w przetargu odbierają od właścicieli nieruchomości oprócz podstawowych frakcji odpadów: papier i tektura, tworzywa sztuczne i metal, szkło, bioodpady także tzw. odpady problemowe: przeterminowane lekarstwa, zużyte baterie i akumulatory, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, zużyte opony, odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe.

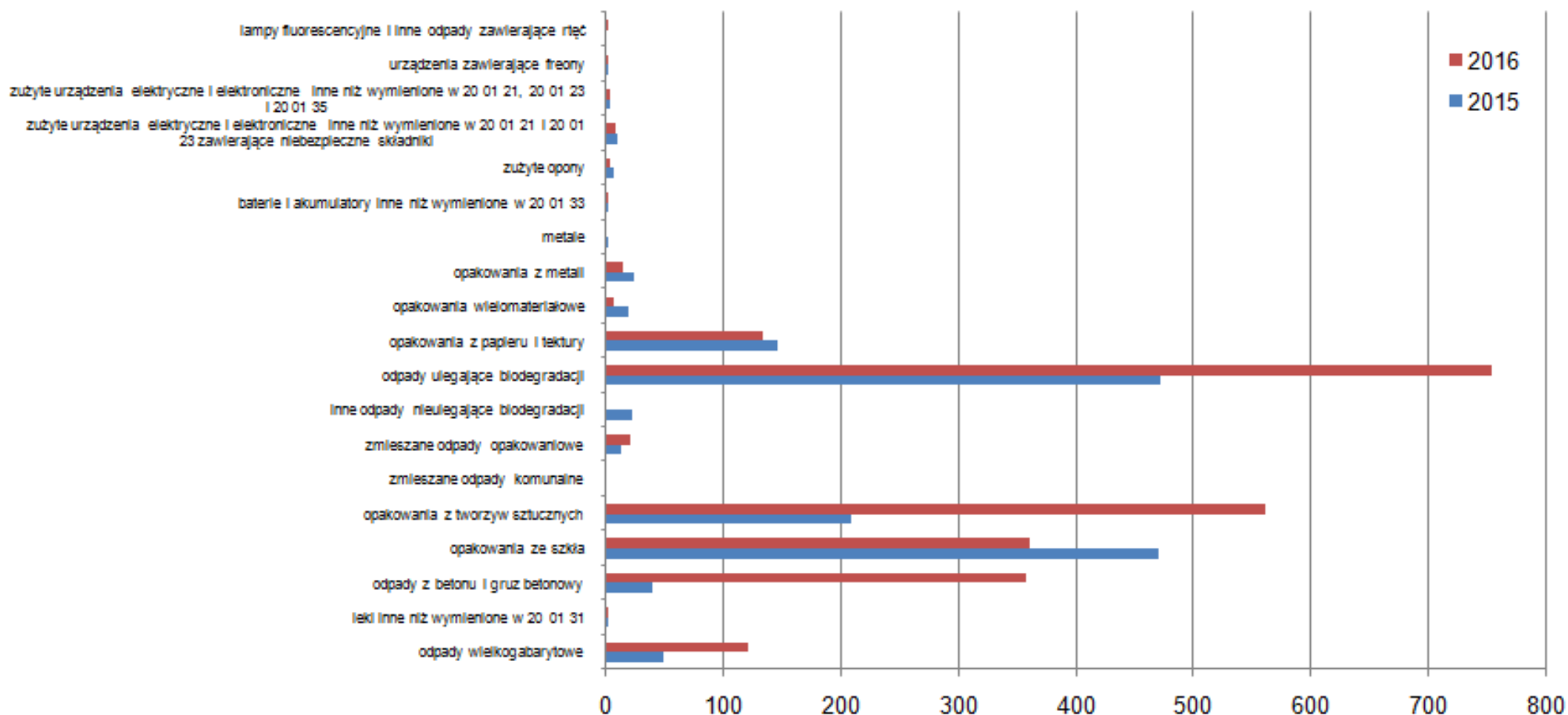
Analizując lata 2015-2016 odebrano od mieszkańców następujące ilości odpadów komunalnych:

Tabela 20. Ilość odebranych odpadów komunalnych [Mg]

Rodzaj	2015	2016
odpady wielkogabarytowe	49,2	119,8
leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,9	0,783
odpady z betonu i gruz betonowy	39,6	357,38
opakowania ze szkła	470,4	360,324
opakowania z tworzyw sztucznych	208,4	560,365
zmieszane odpady komunalne	7 942,1	8 580,72
zmieszane odpady opakowaniowe	12,2	21,12
inne odpady nieulegające biodegradacji	22,2	0
odpady ulegające biodegradacji	471,6	753,03
opakowania z papieru i tektury	145,4	133,708
opakowania wielomateriałowe	18,8	5,503
opakowania z metali	24,2	14,201
metale	1,5	0
baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,1	0,521
zużyte opony	5,7	3,845
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione	9,6	7,168

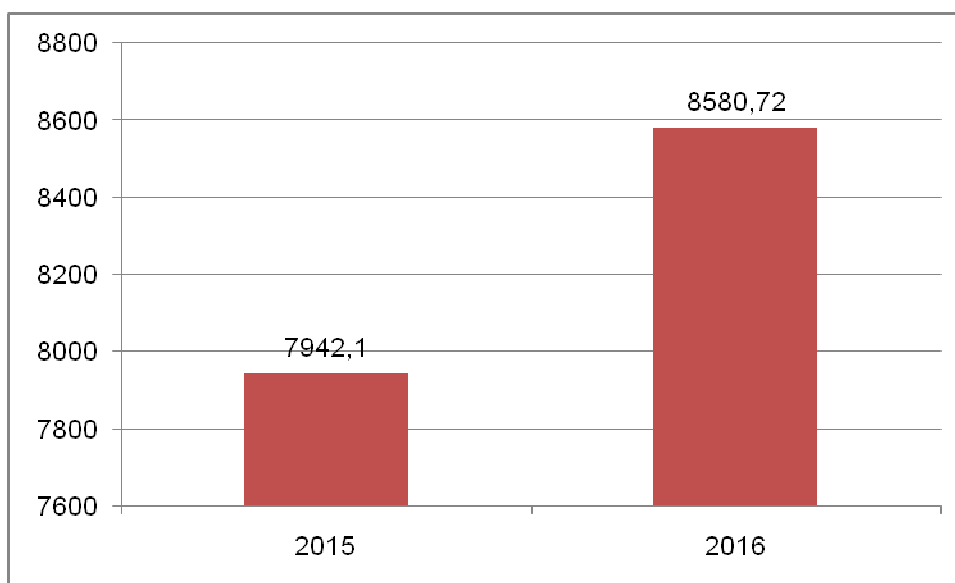
Rodzaj	2015	2016
w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki		
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	3,1	2,565
urządzenia zawierające freony	0,2	0,7
lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0	0,113

Źródło: Urząd Miasta i Gminy, coroczne analizy stanu gospodarki odpadami

Wykres 6. Ilość odebranych odpadów komunalnych w latach 2015-2016 (wykres bez zmieszanych odpadów)

Źródło: Urząd Miasta i Gminy, coroczne analizy stanu gospodarki odpadami

Wykres 7. Ilość odebranych zmieszanych odpadów komunalnych w latach 2015-2016

Źródło: Urząd Miasta i Gminy, coroczne analizy stanu gospodarki odpadami

W gminie zostało utworzonych 10 Minipszoków, w tym 8 na terenie Nakła nad Notecią, 1 na terenie Paterka oraz 1 na terenie Potulic. Minipszoki to system ekoinnowacyjny system zbiórki odpadów komunalnych. Polega on na segregacji „u źródła” w zabudowie wielorodzinnej. Każdy mieszkaniec deklarujący segregację odpadów zamieszkujący w rejonie oddziaływania Mini Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych gromadzi odpady w dwóch workach. W jednym umieszcza wszystkie odpady segregowane, które przekazuje do pobliskiego Minipszoku. Rozwiązuje to problem segregacji odpadów w małych mieszkaniach budynków wielorodzinnych, w których nie ma miejsca na pojemniki przeznaczone dodatkowo na tworzywa sztuczne, szkło czy papier. Tak przygotowane odpady posegregowane na 16 frakcji trafiają do centralnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Rozwarzynie, które zostają później przygotowywane do sprzedaży i zbywane uprawnionym odbiorcom.

Nadal system gospodarki odpadami obejmuje nieruchomości zamieszkałe. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych muszą podpisać umowę z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych.

Przekazywanie zebranych odpadów do odpowiedniego zakładu tj. do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych zapewnia wysoki stopień ich odzysku oraz stanowi bezpieczne dla środowiska ich unieszkodliwienie. Odpady były przekazywane do zagospodarowania przez USKOM Żnin Sp. z o.o. oraz przez Przedsiębiorstwo Usług Gminnych Sp. z o.o. z Pakości (Składowisko Odpadów Stałych w Giebni).

Dzięki sprawnie działającemu systemowi Gmina Nakło nad Notecią osiągnęła w latach objętych okresem sprawozdawczym następujące poziomy:

Tabela 21. Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami

Rok	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło [%] WARTOŚĆ DOCELOWA	>14	>16	>18	>20	>30	>40	>50
Poziom osiągnięty przez Gminę Nakło nad Notecią	27,37	30,76	25,48	badane na poziomie kolejnych raportów			
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe [%] WARTOŚĆ DOCELOWA	>38	>40	>42	>45	>50	>60	>70
Poziom osiągnięty przez Gminę Nakło nad Notecią	100,00	100,00	0,00 ³	badane na poziomie kolejnych raportów			
Odpady komunalne ulegające biodegradacji [%] WARTOŚĆ DOCELOWA	<50	<50	<45	<45	<40	<40	<35
Poziom osiągnięty przez Gminę Nakło nad Notecią	2,66	0,00	1,62	badane na poziomie kolejnych raportów			

Źródło: Urząd Miasta i Gminy, na podstawie analiz stanu gospodarki odpadami

Można zauważyć, że z roku na rok liczba odpadów segregowanych w gminie wzrasta powodując coraz to wyższe poziomy odzysku i recyklingu, a także niższe koszty działania systemu gospodarowania odpadami.

Działania informacyjno-edukacyjne w Gminie Nakło nad Notecią są prowadzone za pomocą strony internetowej gminy, Radia Nakło, przy pomocy tablic, słupów ogłoszeniowych oraz telebimu, a także w trakcie bezpośrednich rozmów z interesantami, m. in. podczas składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zasady postępowania z odpadami przedstawiane są także na zebraniach sołeckich i samorządów mieszkańców oraz spotkaniach w szkołach. We współpracy z Nakielskim Ośrodkiem Kultury co roku organizowana jest EKOMAJÓWKA. W trakcie festynu istnieje możliwość otrzymania sadzonek różnych gatunków drzew, aby je zdobyć wystarczy przekazać min. 5 kg odpadów segregowanych. Gmina organizuje również cykle spotkań informacyjno-edukacyjnych, w których może bezpłatnie wziąć udział każdy mieszkaniec gminy. Szczegóły zostały omówione w rozdziale 3.8. i 3.9.

2.8.2. Azbest

Uzupełnieniem działań związanych z gospodarowaniem odpadami są działania edukacyjne w zakresie ekologii i prawidłowego segregowania odpadów.

Działaniami podejmowanymi przez Gminę w okresie sprawozdawczym było również unieszkodliwianie azbestu na podstawie Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla miasta i gminy Nakło nad Notecią na lata 2011-2032 finansowanego ze środków budżetowych oraz we współpracy z WFOŚiGW w Toruniu.

Szczegóły dotyczące ilości zdemontowanego azbestu w latach 2015-2016 zawarte są w rozdziale 3.8.

³ poziom recyklingu nie został osiągnięty, odpady budowlane i rozbiórkowe zmagazynowane w roku 2016 na terenie PSZOK w Rozwarzynie będą przygotowane do ponownego użycia i odzysku w roku 2017

2.8.3. Odpady inne komunalne, decyzje dot. gospodarowania odpadami

Uzupełnieniem systemu odbioru i właściwego zagospodarowania odpadów, jest także odbiór wytworzonych odpadów innych niż komunalne (odpadów gospodarczych), prowadzony przez uprawnione firmy od podmiotów gospodarczych.

Według danych Marszałka Województwa (baza WSO) w roku 2016 wytworzono w gminie 100 489,6729 Mg odpadów z sektora gospodarczego (z wyłączeniem odpadów komunalnych), o 32 495,60 Mg więcej niż w roku 2015. Szczegóły pokazuje kolejna tabela.

Tabela 22. System gospodarowania odpadami innymi niż komunalne

Sposób postępowania z odpadami	Rok 2015 [Mg]	Rok 2016 [Mg]
odzysk poza instalacjami	25 063,1650	46 160,7660
odzysk w instalacji	15 489,6781	13 619,7059
przekazanie os. fizycznym do wykorzystania	16 966,6890	27 989,9690
wytwarzanie	67 994,0721	100 489,6729
zbieranie	92 847,5727	136 333,4777

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Ustawa o odpadach zawiera wiele zapisów dotyczących praw i obowiązków jednostek samorządu terytorialnego w obszarze gospodarki odpadami. W szczególności należy podkreślić udział starostów w procedurze administracyjnej dotyczącej reglamentowania usług związanych z powstawaniem i gospodarowaniem odpadami. Do zadań starostów należy m.in.:

- wydawanie decyzji nakładających na sprawców wypadków obowiązki dotyczące gospodarowania odpadami z wypadków, w tym obowiązek przekazania ich wskazanemu posiadaczowi odpadów,
- wydawanie pozwoleń na wytwarzanie odpadów w związku z eksploatacją instalacji;
- wydawanie zezwoleń na zbieranie i przetwarzanie oraz transport odpadów w zakresie wynikającym z przepisów prawa.

W kolejnej tabeli zwrócić uwagę na decyzje Starosty Nakielskiego wydane w latach 2015-2016.

Tabela 23. Decyzje związane z gospodarowaniem odpadami

Nr decyzji/ data wydania/ data obowiązywania	Podmiot odpowiedzialny	Lokalizacja zakładu	Rodzaj
2015 r. – zbieranie odpadów			
WWŚ.6233.1.2.2015 10.02.2015 r. 10.02.2025 r.	REC-STAL S.C. Michał Kowal i Jarosław Radajewski ul. Kcyńska 20, 89-200 Szubin	Karnowo 89-100 Nakło nad Notecią	Zbieranie odpadów
WWŚ.6233.1.6.2015 28.05.2015 r. 28.05.2025 r.	Przedsiębiorstwo Usługowe AGROMAX Marzena Perlak ul. Młyńska 22A 89-100 Nakło nad Notecią	ul. Młyńska 22A 89-100 Nakło nad Notecią	Zbieranie odpadów

Nr decyzji/ data wydania/ data obowiązywania	Podmiot odpowiedzialny	Lokalizacja zakładu	Rodzaj
WWŚ.6233.1.11.2015 23.10.2015 r. 23.10.2025 r.	P.U.H. „REDON” Andrzej Trudziński ul. Karnowska 3 89-100 Nakło nad Notecią	Paterek 89-100 Nakło nad Notecią	Zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne
WWŚ.6233.1.13.2015. 2016 04.01.2016 r. 04.01.2026 r.	MDM Auto ul. Bydgoska 2C 89-120 Potulice	Potulice 89-120 Potulice	Zbieranie odpadów
2015 r. – przetwarzanie odpadów			
WWŚ.6233.2.2015 16.02.2015 r. 16.02.2025 r.	Państwowej Przedsiębiorstwo Przemysłu Meblarskiego i Budownictwa ul. Bydgoska 1 89-120 Potulice	ul. Bydgoska 1 89-120 Potulice	Przetwarzanie odpadów
WWŚ.6233.3.2015 13.05.2015 r. 13.05.2025 r.	Komunalnego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. z siedzibą w Nakle nad Notecią ul. M. Drzymały 4a 89-100 Nakło nad Notecią	Lubaszcz 89-100 Nakło nad Notecią Nakło nad Notecią 89-100 Nakło nad Notecią	Przetwarzanie odpadów
2015 r. – transport odpadów			
WWŚ.6233.2.1.2015 27.01.2015 r.	Zakład Robót Publicznych ul. Młyńska 22 89-100 Nakło nad Notecią	Teren kraju RP	Transport odpadów innych niż niebezpieczne
WWŚ.6233.2.4.2015 26.02.2015 r.	HOLBUD Arkadiusz Holec Karnówko 39/3 89-100 Nakło nad Notecią	Teren kraju RP	Transport odpadów innych niż niebezpieczne
WWŚ.6233.2.9.2015 23.11.2015 r.	SAWDEL Sp. z o.o. ul. Kościelna 8 89-100 Nakło nad Notecią	Teren kraju RP	Transport odpadów innych niż niebezpieczne
2016 r. – zbieranie odpadów			
WWŚ.6233.1.4.2016 25.11.2016 r. 15.11.2026 r.	ECO BIT Sp. z o.o. ul. Cegielniana 4A/15 30-404 Kraków	Paterek 89-100 Nakło nad Notecią	Zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne
2016 r. – wytwarzanie odpadów			
WWŚ.6220.2.2016 12.04.2016 r. 31.12.2017 r.	Państwowe Przedsiębiorstwo Przemysłu Meblarskiego i Budownictwa ul. Bydgoska 1 89-120 Potulice	Potulice 89-120 Potulice	Wytwarzanie odpadów niebezpieczny ch i innych niż niebezpieczne
2016 r. – transport odpadów			
WWŚ.6233.2.5.2016 01.04.2016 r.	Zakład Usługowy Cezary Kalka „TANK SERWIS” Os. Władysława Łokietka 5/3 89-100 Nakło nad Notecią	Teren kraju RP	Transport odpadów niebezpieczny ch i innych niż niebezpieczne
WWŚ.6233.2.6.2016 09.05.2016 r.	EM-KAR TRANS Krzysztof Karnowski ul. Karnowska 46 89-100 Nakło nad Notecią	Teren kraju RP	Transport odpadów innych niż niebezpieczne

Źródło: Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią

3. OCENA REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ W OKRESIE OD STYCZNIA 2015 R. DO GRUDNIA 2016 R.

3.1. ZASOBY WODNE I GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

W celu ochrony zasobów wodnych należy zadbać o zaspokojenie potrzeb mieszkańców i dostarczenie im odpowiedniej ilości oraz jakości wody pitnej przy jednoczesnym wzroście świadomości mieszkańców w celu zmniejszenia zużycia wody w gospodarstwach domowych i przedsiębiorstwach, gdzie woda wykorzystywana jest na cele produkcyjne. Możliwe jest to dzięki modernizacji infrastruktury technicznej odpowiedzialnej za dostarczanie i oczyszczanie wód oraz przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych i podziemnych poprzez działania inwestycyjne (rozwój sieci kanalizacyjnej i deszczowej), informacyjne oraz administracyjne.

W okresie sprawozdawczym jednostka samorządowa oraz inne jednostki określone w POŚ wydatkowały następujące środki na inwestycje w zakresie kontynuacji wodociągownictwa i kanalizowania obszaru oraz innych działań związanych z ochroną zasobów wodnych.

Tabela 24. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu zasobów wodnych i gospodarki wodno-ściekowej wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu oraz badania ankietowego

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
Bieżące modernizacje i rozwój infrastruktury wodno – kanalizacyjnej na terenie Miasta i Gminy	KPWik Szubin	200 000,00	<p><u>W roku 2015 przeprowadzono inwestycje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - w m. Gorzeń – budowa sieci wodociągowych, - w m. Karnowo – budowa sieci wodociągowych z przyłączami, - w m. Paterek - budowa sieci wodociągowych w ul. Kcyńskiej, Diamentowej, Leśnej, Poziomkowej, Cichej - zakup sieci wodociągowej w m. Paterek na terenie ZNTK, - w m. Potulice – Występ - budowa sieci wodociągowej, - w m. Ślesin - rozbudowa sieci wodociągowej w ul. Krótkiej. <p><u>W roku 2016 przeprowadzono inwestycje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - w m. Gorzeń – budowa sieci wodociągowych w drodze dz. nr 91/2, 193/8, - w m. Lubaszcz – rozbudowa sieci wodociągowej w drodze dz. nr 375, 14/20, 14/22, 14/17, 346, - w m. Paterek - rozbudowa sieci wodociągowej w ul. Malinowej, - w m. Ślesin - budowa sieci wodociągowych w drodze dz. nr 509, w ul. Jabłoniowej, w drodze dz. nr 157, - w m. Trzeciewnica – wymiana sieci wodociągowych z przyłączami w ul. Karpackiej, Zaulek. 	2015 – 368 414,61 2016 – 165 838,54
	KPWik Szubin		<p><u>W roku 2015 przeprowadzono inwestycje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - w m. Karnowo – budowa instalacji uzdatniania wody na stacji wodociągowej, - w m. Paterek – zakup ujęcia wody na terenie ZNTK, modernizacja budynku stacji uzdatniania wody, - w m. Ślesin – rozbudowa ogrodzenia stacji wodociągowej, budowa kanalizacji wód popłucznych, montaż pompy na stacji wodociągowej, - w m. Trzeciewnica – budowa ogrodzenia ujęcia wody, rozbudowa instalacji uzdatniania wody. <p><u>W roku 2016 przeprowadzono inwestycje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - w m. Karnowo – budowa instalacji uzdatniania wody na stacji wodociągowej, 	2015 – 195 848,16 2016 – 363 483,30

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
			<ul style="list-style-type: none"> - w m. Paterek – montaż zestawu hydroforowego, montaż pompy płucznej, montaż areatora, montaż czterech filtrów pionowych, montaż instalacji uzdatniania, montaż rozdzielnic elektrycznej, montaż linii kablowych i rurociągów tłocznych ze studni, montaż rurociągów ssących i tłocznych do zbiorników, montaż agregatu sprężarkowego, <li style="padding-left: 20px;">- w m. Ślesin – montaż areatora, - w m. Trzeciewnica – montaż hydroforu, rozbudowa instalacji uzdatniania wody. 	
	KPWik Szubin		<p><u>W roku 2015 przeprowadzono inwestycje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - w m. Potulice – montaż szafy z falownikiem na oczyszczalni, budowa instalacji gazowej na oczyszczalni, montaż dwóch pomp na przepompowniach ścieków, montaż pompy na oczyszczalni, - w m. Występ – montaż dwóch pomp na przepompowni. <p><u>W roku 2016 przeprowadzono inwestycje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - w m. Potulice – budowa instalacji gazowej na oczyszczalni. 	2015 – 72 026,79 2016 – 5 873,05
	KPWik Nakło nad Notecią		<p><u>W roku 2015 przeprowadzono inwestycje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - w m. Nakło nad Notecią – budowa sieci wodociągowej - ul. Wspólna, Karnowska, Fiołkowa, Narcyzowa, - montaż zasuw wodociągowych na osiedlu Pisarzy – ul. Asnyka, Nałkowskiej, Broniewskiego, Sienkiewicza, <li style="padding-left: 20px;">- montaż zasuw wodociągowych w Olszewce, - wymiana przyłączy wodociągowych (np. ul. Kilińskiego, Łączna, Olszewka 45, Poczta, Plac Zamkowy 8, Wodna 2, Kazimierza Wielkiego 11-13), <li style="padding-left: 20px;">- płukanie sieci wodociągowej, <li style="padding-left: 20px;">- wymiana ponad 300 wodomierzy. <p><u>W roku 2016 przeprowadzono inwestycje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - w m. Nakło nad Notecią – sieć wodociągowa – ul. Sienkiewicza, Kilińskiego wraz z wymianą przyłączy wodociągowych, wymiana przyłączy w ul. Sądowej, sieć wodociągowa Wzgórze Wodociągowe, okolice ul. Karnowskiej, przedłużenie ul. Baczyńskiego, za ul. Tuwima, remont sieci wodociągowej 	2015 – 59 797,04 2016 – 185 713,07

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
			ul. Nowa w pobliżu ENEA, - wykonanie sieci dla firm przy ul. Młyńskiej.	
	KPWik Nakło nad Notecią		<p><u>W roku 2015 przeprowadzono inwestycje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - w m. Nakło nad Notecią – budowa kanalizacji – ul. Jabłoniowa plus przyłącza, ul. Hallera, przepompownia ścieków plus przyłącza, ul. Wspólna, - w m. Ślesin – ul. Krótka, - w m. Trzeciewnica – ul. Karpacka, - w m. Paterek – kanalizacja sanitarna tłoczna Park Przemysłowy, <p>- kompleksowe czyszczenie kanalizacji sanitarnej od Placu ul. Bydgoskiej do ogrodów działkowych Młynarka.</p> <p><u>W roku 2016 przeprowadzono inwestycje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - w m. Nakło nad Notecią – wymiana kanalizacji sanitarnej betonowej w ul. Nowej, Sienkiewicza, ciśnieniowa sieć kanalizacji sanitarnej – Plac Konopnickiej – Sądowa, - w m. Ślesin – budowa kanalizacji w ul. Długiej, Łącznej, Fiołkowej, - wykonanie nowych przyłączy kanalizacyjnych. 	<p>2015 – 356 598,90 2016 – 438 650,00</p>
	KPWik Nakło nad Notecią		<p><u>W roku 2015 przeprowadzono inwestycje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa hali stalowej do tymczasowego składowania odwodnionych osadów ściekowych, - przegląd dmuchaw, - przegląd wirówki do odwadniania osadów, - remont kraty schodkowej na oczyszczalni mechanicznej, - remont mieszadła wolnoobrotowego w zagęszczaczu osadu, <p>- bieżące naprawy pomp, armatury i układów sterowania na oczyszczalni i przepompowniach,</p> <ul style="list-style-type: none"> - remont pomieszczenia socjalnego w budynku pracy. <p><u>W roku 2016 przeprowadzono inwestycje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - czyszczenie i konserwacja osadnika wtórnego 2, - czyszczenie i konserwacja reaktora wtórnego 2, <p>- przebudowa przepompowni wielofunkcyjnej wraz z wymianą armatury</p>	<p>2015 – 468 740,00 2016 – 40 964,60</p>

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
			<p>zaporowej na terenie oczyszczalni,</p> <ul style="list-style-type: none"> - naprawy i remonty bieżące pomp przepompowni ścieków i pompowni wody II stopnia, - konserwacje, koszenie rowów i cieków odprowadzających wody opadowe, <ul style="list-style-type: none"> - zakup mieszadła. 	
Budowa sieci kanalizacji ściekowej z przyłączami doprowadzonymi do granic poszczególnych zabudowanych posesji, sieciowych przepompowni - tłoczni ścieków PS-1, PS-2, PS-3 z wodociągowymi, na terenie wsi i domów jednorodzinnych w miejscowości Występ I na obszarze pomiędzy ulicami: Nakielską, Wiejską, Rybacką i Tulipanową	Gmina Nakło nad Notecią	733 794,00	<p>Sieć kanalizacji ściekowej z przyłączami do granic posesji w m. Występ I – część 1 i część 2.</p> <p>Wykonano kanalizację ściekową grawitacyjną; studnie inspekcyjne, studnie rewizyjne, kolektor tłoczny w lokalizacji - Występ, ulice: Wiejska, Fiołkowa, Makowa, Narcyzowa, Nakielska.</p>	2014-2015 526 974,54
			<p>Przepompownia-tłocznia ścieków sanitarnych PS-2</p> <p>Wykonano przepompownię - tłocznię ścieków Ps-2 z zestawem pompowym w obudowie żelbetowej z zagospodarowaniem terenu, technologią, sterowaniem, sygnalizacją akustyczno-optyczną, systemem zdalnego przekazywania sygnału za pomocą GPRS do centrum zarządcy w m. Występ, ulica Goździkowa działka nr 564.</p>	2014-2015 159 000,00
			<p>Przepompownia-tłocznia ścieków sanitarnych PS-3</p> <p>Wykonano przepompownię - tłocznię ścieków Ps-3 z zestawem pompowym w obudowie żelbetowej z zagospodarowaniem terenu, technologią, sterowaniem, sygnalizacją akustyczno-optyczną, systemem zdalnego przekazywania sygnału za pomocą GPRS do centrum w m. Występ, ulica Wiejska działka nr 581.</p>	2014-2015 160 000,00
Aktualizacja ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz oczyszczalni przydomowych kontynuacja działań w zakresie ich kontroli technicznej oraz częstotliwości opróżniania	Gmina Nakło nad Notecią	koszty administracyjne	Szczegółowa ewidencja została zrealizowana na przełomie roku 2014 i 2015. Aktualizacja bazy danych odbywa się na podstawie zgłoszeń od mieszkańców.	2015 – 15 000,00
Budowa kanalizacji deszczowej ul. Reymonta w Nakle nad Notecią	KPWik, Gmina	150 000,00	Brak realizacji zadania w okresie sprawozdawczym.	-
Budowa kanalizacji deszczowej ul. Bydgoska do cieku wodnego Śleska	KPWik, Gmina	400 000,00	Brak realizacji zadania w okresie sprawozdawczym.	-

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
Budowa kanalizacji deszczowej ul. Różana w m. Występ	KPWIK, Gmina	200 000,00	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Różanej w m. Występ (ok. 350 mb).	2015 koszty łączne do wszystkich inwestycji dot. kan. deszczowej podane w tabeli 25
Realizacja zadań związanych z budową i konserwacją urządzeń melioracyjnych i drenarskich	Gmina Nakło nad Notecią	30 000,00	Zadanie prowadzone corocznie.	realizacja w latach 2013-2014
			Renowacja niecki pod wodami stojącymi na działce nr 335 i 336 w miejscowości Ślesin, stanowiącej element istniejącego systemu melioracyjnego	2015 – 15 500,00
	Gminna Spółka Wodna	zależne od bieżącego planu finansowego na dany rok	W latach 2015-2016 GSW wykonała następujące prace remontowo-konserwacyjne urządzeń melioracyjnych szczegółowych: ROK 2015 - konserwacja gruntowna na odc. 18,033 km, - konserwacja bieżąca na odc. 49,38 km, - czyszczenie przepustów na odc. 251 m, - chemiczne opryski – 83 godziny, - likwidacja zatorów na odc. 17,4 km, - transport, palenie krzaków – 927 godzin, - czyszczenie studni drenarskich – 246 szt. ROK 2016 - odmulanie dna rowów na odc. 19,03 km, - hakowanie lustra wody na odc. 4,42 km, - wycinka krzaków na pow. 99,5 ar, - koszenie skarp na pow. 79 316 m ² , - usuwanie zatorów naturalnych i bobrowych na odc. 78,8 km, - transport, palenie krzaków – 542,5 godzin, - czyszczenie studni drenarskich – 256 szt., - czyszczenie przepustów na oc. 200 m, - różne prace przy konserwacji urządzeń melioracyjnych – 641 godzin.	2015 – 287 227,00 2016 – 229 551,81
			W okresie sprawozdawczym GSW otrzymała dotacje od różnych jednostek,	

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
			<p>a w ramach otrzymanych środków wykonała:</p> <p><u>w roku 2015:</u></p> <p>a) dotacja od Gminy Nakło nad Notecią – 30 000,00 zł – konserwacja rowów szczegółowych R-S97, R-S99, R-S100, R-S101, R-S102, R-S103 we wsi Trzeciewnica oraz konserwacja rowów szczegółowych R-K36 i R-K37 we wsi Ślesin</p> <p>b) dotacja od Powiatu Nakielskiego – 20 000,00 zł - konserwacja rowów szczegółowych R-N18, R-N17, R-N16, R-N19 we wsi Trzeciewnica</p> <p>c) dotacja od Urzędu Marszałkowskiego – 14 000,00 zł - konserwacja rowów szczegółowych R-K45, R-K46, R-K44 we wsi Ślesin</p> <p>d) dotacja od Wojewody Kujawsko-Pomorskiego – 38 950,00 zł – naprawa i zakup części, konserwacja rowu R-N w Potulicach, konserwacja rowu R-N2 w Olszewce.</p> <p><u>w roku 2016:</u></p> <p>a) dotacja od Gminy Nakło nad Notecią – 30 000,00 zł – konserwacja rowów szczegółowych R-S62 do R-S69/1 i od R-S66 do R-S68 we wsi Trzeciewnica oraz konserwacja rowów szczegółowych RR-R1 do R-R18 we wsi Ślesin</p> <p>b) dotacja od Powiatu Nakielskiego – 20 000,00 zł - konserwacja rowów szczegółowych R-K12, R-K13, R-K14, R-K15 w Ślesinie</p> <p>c) dotacja od Urzędu Marszałkowskiego – 15 500,00 zł - konserwacja rowów szczegółowych R-S30, R-S33, R-S34, R-S36, R-S39, R-S43, R-S44 w Trzeciewnicy</p> <p>d) dotacja od Wojewody Kujawsko-Pomorskiego – 15 900,00 zł – zakup sprzętu, konserwacja rowu R-N w Potulicach.</p>	<p>2015 102 950,00, w tym: a) 48 006,82 b) 26 225,11 c) 33 019,91 d) 50 146,84</p> <p>+ udział własny GSW – 54 448,68</p> <p>2016 81 400,00, w tym: a) 56 815,29 b) 25 447,33 c) 32 940,80 d) 12 497,16</p> <p>+ udział własny GSW – 51 900,58</p>
	Gminna Spółka Wodna	50 000,00 corocznie	<p>Oprócz działań wykonywanych na urządzeniach należących do spółki, GSW wykonywała prace zlecone przez takie jednostki, jak: Gmina Nakło nad Notecią, PKN Orlen, KPWiK Szubin, KPWiK Nakło nad Notecią, Hurtostał, RZGW Poznań, ZDP Nakło nad Notecią, ZUM Inowrocław, RSP Olszewka, PHU Antex Bydgoszcz, Browar Krajan Trzeciewnica. W ramach tych działań wykonano:</p> <p>a) w roku 2015: konserwacja studzienek przy drodze gminnej Karnowo - Chrząstowo, konserwacja Strugi Śleski, konserwacja rowu R-3 i R-N4, konserwacja rowów R-N1 przy ul. Noteckiej, konserwacja rowu R-11 w Potulicach, konserwacja rowu Opaskowego, wykaszanie skarp i dna rowów</p>	<p>2015 - 58 650,24 2016 – 73 232,63</p>

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
			wzdłuż ul. Noteckiej, założenie rury na przepuście w Olszewce, konserwacja rowu R-N9, R-S. b) w roku 2016 konserwacja rowu przydrożnego w Trzeciewnicy wzdłuż linii kolejowej, konserwacja rowu R-1, R-N, R-N1 przy ul. Noteckiej, konserwacja Strugi Śleski, konserwacja rowu R-3, R-N4 w Nakle nad Notecią i Trzeciewnicy, wykoszenie zbiornika retencyjnego zbierającego wody opadowe z obwodnicy, konserwacja rowu R-11 w Potulicach.	
Ochrona terenów zalewowych przed wprowadzeniem zabudowy, uwzględnianie terenów zalewowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (uwzględniając zapisy Opracowań ekofizjograficznych, uregulowań RZGW)	Gmina Nakło nad Notecią	koszty realizacji zakładane przy opracowywaniu MPZP	Gmina na bieżąco wprowadza odpowiednie zapisy do opracowywanych MPZP. Wykaz uchwalonych w latach 2015-2016 MPZP znajduje się w rozdziale 3.2.	w ramach kosztów za MPZP
Realizacja planu ochrony przed powodzią w przypadku jej wystąpienia. Współpraca z podmiotami odpowiedzialnymi za stan infrastruktury przeciwpowodziowej	RZGW Poznań	koszty administracyjne	Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry zawierający Plan zarządzania ryzykiem powodziowym w regionie wodnym Warty został przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r. poz. 1938).	koszty administracyjne
	Powiat Nakielski	koszty administracyjne	Starostwo Powiatowe w Nakle nad Notecią posiada Plan Operacyjny Ochrony Powiatu Nakielskiego przed powodzią, opracowany przez Referat Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego w ramach Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego. W przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych tj. powódź – uruchamiany jest Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego, któremu przewodniczy Starosta Nakielski. O zdarzeniach kryzysowych na bieżąco alarmowane są odpowiednie służby ratownicze, z którymi Powiat współpracuje (m.in. PSP, OSP, CPR, IMiGW oraz WCZK).	koszty administracyjne

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu, dane ankietowe

Tabela 25. Pozostałe zadania z zakresu ochrony zasobów wodnych i rozwoju gospodarki wodno-ściekowej nieujęte w Programie,

a wykonywane w latach 2015-2016

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
Weryfikacja wód wrażliwych i obszarów szczególnie narażonych (OSN), polegająca na przeprowadzeniu oceny wód oraz stanu rolnictwa w regionie wodnym Warty w celu zgromadzenia materiałów służących do przygotowania projektu rozporządzenia Dyrektora RZGW w Poznaniu w sprawie wyznaczenia wód wrażliwych i OSN.	RZGW Poznań	koszty administracyjne
Wydanie Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2017 r. poz. 938).	RZGW Poznań	koszty administracyjne
Zlecenie wykonania operatu wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód wraz z poprawieniem o aktualną hydrologię obowiązującej, zatwierdzonej w dniu 30.12.2013 r. instrukcji gospodarowania wodą na zależne od siebie korzystanie z wód dla obiektu hydrotechnicznego: Stopień Nakło Zachód (śluzą, 2 jazy, MEW) na Dolnej Skanalizowanej Noteci.	RZGW w Poznaniu	2015 - 19 200,00
Prace utrzymaniowe polegające na koszeniu rzeki Noteć od km 23,300 do km 70,00 (odcinek rzeki Noteć od km 28,500 - 46,800) zlokalizowany na terenie Gminy Nakło nad Notecią).	RZGW w Poznaniu	2015 - 10 863,98 2016 - 14 513,50
Rzeka Stara Noteć Rynarzewska - wykaszanie roślinności z odkładem na brzeg na odcinku od długości 5,00 km pasem szerokości 2,5 m (prace realizowane łącznie na terenie odcinkowo na terenie gminy Nakło nad Notecią).	RZGW w Poznaniu	2016 - 10 110,00
Rozbudowa systemu kanalizacji deszczowej na terenie gminy: <u>a) w roku 2015:</u> - Nakło nad Notecią - ul. Cukrowników, odc. między ul. Długą a Bydgoską, - Występ – ul. Makowa, - Park Przemysłowy Paterek do ZNTK, <u>b) w roku 2016:</u> - Trzeciewnica – ul. Karpacka, Zaulek, - Ślesin – ul. Kasztanowa, Lipowa, - Olszewka – kanalizacja dla firmy Ares, - sieć kanalizacji deszczowej w m. Występ, - sieć kanalizacji deszczowej w m. Paterek, ul. 7 Lutego, - Nakło nad Notecią – ul. Dolna, Wawrzyńca, Sądowa, kanalizacja dla firmy Nowak (plus 2 separatory), kanalizacja w ul. Ks. Piotra Skargi przy UMiG, dla firmy przy ul. Młyńskiej.	KPWIK Nakło nad Notecią	2015 – 196 233,20 2016 – 434 080,98

Źródło: ankiety

Tabela 26. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2015-2016 z uwzględnieniem roku bazowego, 2014

Wskaźnik monitorujący	Jednostka monitorująca	Stan na 2014	Stan na 2015	Stan na 2016	Ocena trendu	Rodzaj wskaźnika
jakość cieków wodnych	WIOŚ	badana rz. Noteć potencjał ekologiczny – umiarkowany ocena bakteriologiczna – III klasa ocena fizykochemiczna i morfologiczna – II klasa	brak badań na terenie gminy	brak badań na terenie gminy	brak możliwości określenia	stanu
jakość wód w zbiornikach wodnych	WIOŚ	brak badań na terenie gminy	brak badań na terenie gminy	brak badań na terenie gminy	brak możliwości określenia	stanu
przekraczane wskaźniki w wodach powierzchniowych	WIOŚ	IFLP	brak badań na terenie gminy	brak badań na terenie gminy	brak możliwości określenia	stanu
jakość wód podziemnych	WIOŚ	V (pkt Rozwarzyn)	V (pkt Rozwarzyn)	II-V (pkt Potulice - Rozwarzyn)	bez zmian	stanu
przekraczane wskaźniki w wodach podziemnych	WIOŚ	NO ₃ , K	temp., PEW, Zn, HCO ₃ , Mn, Ca, SO ₄ , NO ₂ , Cl, NO ₃ , K, PO ₄	temp., PEW, HCO ₃ , SO ₄ , NO ₃ , K, Ca	bez zmian	stanu
liczba ujęć wody komunalnych	Powiat	9	9	9	bez zmian	stanu
wydajność ujęć wody (woda dostarczona gospodarstwom domowym dam ³)	GUS	914,7	970,6	950,3	negatywny	presji
długość sieci wodociągowej [km]	GUS	179,8	190,7	193,1	pozytywny	reakcji
liczba przyłączy wodociągowych [szt.]	GUS	3790	3867	3907	pozytywny	reakcji
procent mieszkańców objętych siecią wodociągową	GUS	98,9	98,9	b.d. *	bez zmian	reakcji
długość zlikwidowanej sieci z materiałów azbestowych (m)	KPWik	0	b.d.	b.d. *	brak możliwości oceny	reakcji
udział ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków	GUS	27 602	27 755	27 457	zmniejszająca się liczba ludności wpływa na mniejszą	reakcji

Wskaźnik monitorujący	Jednostka monitorująca	Stan na 2014	Stan na 2015	Stan na 2016	Ocena trendu	Rodzaj wskaźnika	
					ilość osób korzystających, ale trend jest pozytywny		
długość sieci kanalizacyjnej [km]	GUS	80,2	82,1	83,3	pozytywny	reakcji	
długość (km) sieci kanalizacji deszczowej wybudowanej w roku	KPWIK	2,085	1,420	2,199	pozytywny	reakcji	
liczba przyłączy kanalizacyjnych [szt.]	GUS	1680	1766	1804	pozytywny	reakcji	
liczba szamb [szt.]	GUS / UMiG	951	1 005	1 012	pozytywny	reakcji	
liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	GUS / UMiG	115	115	123	pozytywny	reakcji	
ilość odprowadzonych ścieków	GUS	970,0	960,0	951,0	pozytywny	presji	
ilość wytworzonych osadów ściekowych - w tym wykorzystanych	GUS	439 - 309	465 - 353	418 - 314	pozytywny	reakcji	
ilość ładunków zanieczyszczeń w ściekach dopływających do oczyszczalni kg/rok	BZT ₅	KPWiK Nakło nad Notecią	490 063	471 873	488 544	trend zmienny	presji
	ChZT		315 461	1 062 056	1 109 639	negatywny	presji
	zaw. og.		248 522	266 556	332 467	negatywny	presji
	azot og.		86 074	93 718	93 574	negatywny	presji
	fosfor og.		10 029	10 550	11 528	negatywny	presji
ilość ładunków zanieczyszczeń w ściekach odpływających z oczyszczalni, kg/rok	BZT ₅	GUS / KPWiK	5 529	8 828	8 101	negatywny	presji
	ChZT		47 938	72977	58056	negatywny	presji
	zaw. og.		7 709	12723	10790	negatywny	presji
	azot og.		6 807	6615	7390	negatywny	presji
	fosfor og.		324	533	352	negatywny	presji
ilość ładunków zanieczyszczeń odprowa-	BZT ₅	Urząd Marszałkowski	12,425	18,12	19,158	negatywny	presji
	ChZT – Cr		108,8	144,08	104,26	pozytywny	presji

Wskaźnik monitorujący		Jednostka monitorująca	Stan na 2014	Stan na 2015	Stan na 2016	Ocena trendu	Rodzaj wskaźnika
dzonych przez podmioty korzystające ze środowiska mg/dm ³	suma chlorków i siarczanów		348,5	303,1	350,3	negatywny	presji
	zaw. og.		50,951	57,46	52,833	negatywny	presji
powierzchnia gruntów zmeliorowanych		KPZMiUW	3 819,67	3 819,67	3 819,67	bez zmian	stanu
		GSW	2 311	2 311	2 311	bez zmian	stanu
ilość zmodernizowanych urządzeń wodnych (w rozumieniu ilość utrzymywanych urządzeń wodnych, prowadzonych konserwacji itp.)		GSW	<ul style="list-style-type: none"> - odmulanie rowów 15,80 km - hakowanie 21,75 km - czyszczenie przepustów 441,9 m - likwidacja zatorów 19,5 km - naprawa rurociągów drenarskich 50 m - czyszczenie studni 418 szt. 	<ul style="list-style-type: none"> - konserwacja gruntowna na odc. 18,033 km, - konserwacja bieżąca na odc. 49,38 km, - czyszczenie przepustów na odc. 251 m, - likwidacja zatorów na odc. 17,4 km, - czyszczenie studni drenarskich – 246 szt. 	<ul style="list-style-type: none"> - odmulanie dna rowów na odc. 19,03 km, - hakowanie lustra wody na odc. 4,42 km, - usuwanie zatorów naturalnych i bobrowych na odc. 78,8 km, - czyszczenie studni drenarskich – 256 szt. - czyszczenie przepustów na odc. 200 m, - różne prace przy konserwacji urządzeń melioracyjnych – 641 godzin 	pozytywny	reakcji
jakość wód na składowisku odpadów		Związek Gmin Kcynia Nakło Szubin	wody zadowalającej i bardzo dobrej jakości	wody zadowalającej i bardzo dobrej jakości oprócz PEW, między, cynku i ołowiu - incydentalnie	wody zadowalającej i bardzo dobrej jakości oprócz OWO i ołowiu - incydentalnie	bez zmian	presji

Źródło: WIOŚ, GUS, Gmina, Powiat, GSW, Urząd Marszałkowski

* do dnia opracowania Raportu, GUS nie opublikował danych za rok 2016

3.2. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEB

Kolejna tabela zawiera zestawienie działań określonych do realizacji w Programie ochrony środowiska, a zrealizowanych w okresie sprawozdawczym.

Tabela 27. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu racjonalnego użytkowania gleb i wykorzystania kopalin wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu oraz badania ankietowego

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
	Zgodnie z rozdziałem o gospodarce odpadami			
Utrzymanie czystości na terenie Miasta i Gminy	Nadleśnictwo Bydgoszcz	koszty zależne od podjętych działań, w ramach bieżącego utrzymania lasu	Usuwanie dzikich wysypisk odpadów. W latach 2015-2016 usunięto około 260 m ³ odpadów.	2015-2016 34 900,00
Ochrona gleb najlepszych kompleksów w MPZP przed zabudowaniem	Gmina Nakło nad Notecią	koszty administracyjne	Zadanie jest realizowane na bieżąco w ramach opracowywanych MPZP. Każdorazowo przy opracowywaniu MPZP występuje się do Ministerstwa Rolnictwa o wyrażenie zgody na zmianę użytkowania.	koszty administracyjne
Badanie gleby na zawartość makro- i mikroelementów	Gmina Nakło nad Notecią	2 500,00	W roku 2015 nie prowadzono badań gleby. W roku 2016 pobrano 180 próbek gleby.	2016 – 1 328,40
Edukacja ekologiczna rolników w zakresie wdrażania Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych	ODR	koszty zależne od bieżącego planu finansowego na dany rok	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w ramach zadań własnych realizuje różne działania w zakresie edukacji ekologicznej w uwzględnieniu kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej oraz w zakresie ochrony środowiska: porady, szkolenia, konferencje, pokazy dla mieszkańców wsi oraz pracowników samorządu. Dodatkowo Ośrodek wspiera rolników z gminy w realizacji programów rolnośrodowiskowych. Doradcy rolnośrodowiskowi opracowują dla gospodarstw plany rolnośrodowiskowe, w których głównym celem jest prowadzenie działań zgodnie z kodeksem dobrej praktyki rolniczej oraz ochrona środowiska.	koszty administracyjne
Realizacja szkoleń obejmujących zagadnienia				

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
środowiskowe dla pracowników Urzędu Miasta i Gminy, rolników, mieszkańców (w zakresie: gospodarki wodnej, ściekowej, nawożenia, itp.)				
Stopniowe opracowywanie MPZP, zgodnie z założeniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz z prowadzeniem procedury strategicznej oceny oddziaływania projektów MPZP	Gmina Nakło nad Notecią	187 000,00	<p>Opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nakło nad Notecią przez Gminną Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną oraz inne umowy zlecenia. Z uwagi na zmianę przepisach dot. ochrony gruntów rolnych należało ponowić procedurę sporządzenia projektów miejscowych planów na lokalizację elektrowni wiatrowych (wnioski do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi za zmianę przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze), w związku z powyższym do końca roku 2013 nie sporządzono opinii urbanistycznych dla ww. projektów planów.</p> <p>W okresie sprawozdawczym uchwalono następujące dokumenty planistyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uch. XXVIII/559/2016 z dnia 24.11.2016 r. – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nakło nad Notecią - uch. XXVIV/510/2016 z dnia 25.08.2016 r. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami Szubińską i Łąkową w Paterku, - uch. XXIV/511/2016 z dnia 25.08.2016 r. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami: Nakielską, Długą i Kazińską a projektowaną obwodnicą w miejscowości Ślesin, gmina Nakło nad Notecią, - uch. XXIV/512/2016 z dnia 25.08.2016 r. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami: Jackowskiego, Gimnazjalną, Placem Szkolnym a linią kolejową w Nakle nad Notecią, - uch. XXVIV/514/2016 z dnia 25.08.2016 r. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w północnej i wschodniej części gminy Nakło nad Notecią, - uch. XV/263/2015 z dnia 22.10.2015 r. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami: Mrotecką, Mickiewicza a ciekim Kolczatka w Nakle nad Notecią, - uch. VIII/138/2015 z dnia 23.04.2015 r. – Miejscowy plan zagospodarowania 	<p>2015 – 82 383,32 2016 – 91 812,92</p>

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
			przestrzennego fragmentu gminy Nakło nad Notecią dzielnicy przemysłowej w Paterku, gmina Nakło nad Notecią, - uch. IV/42/2015 z dnia 29.01.2015 r. – Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego po wschodniej stronie ulicy Dworcowej w Ślesinie.	

Źródło: na podstawie sprawozdań z budżetu oraz badania ankietowego

Tabela 28. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2015-2016 z uwzględnieniem roku bazowego, 2014

Wskaźnik monitorujący	Jednostka monitorująca	Stan na 2014	Stan na 2015	Stan na 2016	Ocena trendu	Rodzaj wskaźnika
powierzchnia terenów zrekultywowanych	Powiat	b.d.	2,61	0	brak możliwości określenia	reakcji
powierzchnia gruntów ornych	GUS	8 537	b.d.	b.d.	mimo braku danych wskazuje się, że corocznie gruntów ornych ubywa *****	stanu
udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych	OSChR	8 % badanych próbek *	21 % badanych próbek **	7 % badanych próbek ***	poziom kwasowości gleb utrzymuje się bez zmian	stanu
powierzchnia gleb wymagająca wapnowania *****	OSChR	16 % badanych próbek *	26 % badanych próbek **	13 % badanych próbek ***	potrzeby wapnowania gleb utrzymują się bez zmian	stanu

Źródło: GUS, Powiat, OSChR

* przebadana powierzchnia – 858,47 ha, pobrano 348 próbek

** przebadana powierzchnia – 214,13 ha, pobrano 82 próbki

*** przebadana powierzchnia – 984,96 ha, pobrano 373 próbki

**** suma próbek gdzie potrzeby wapnowania są konieczne, potrzebne i wskazane

***** dla porównania w rozdziale 2.2.1. wskazuje się powierzchnię gruntów odrolnionych (tylko gruntów chronionych)

3.3. PRZYRODA

Gmina w swoich planach zagospodarowania przestrzennego prowadzi lokalną politykę utrzymania terenów biologicznie czynnych poprzez właściwe określenie wymogów w MPZP, zakładanie rozwoju terenów rekreacyjnych, nowe nasadzenia zieleni, zarówno jako projekty indywidualne, jak i w ramach projektów drogowych i tworzenie nowych miejsc zadrzewień i zakrzewień, także przy głównych ciągach komunikacyjnych, jako naturalna izolacja dla zanieczyszczeń komunikacyjnych. W zapisach planów umieszcza się informacje na temat procentowego udziału tego typu zieleni na terenie działki.

Zarządcy dróg na bieżąco podczas modernizacji ciągów komunikacyjnych dbają o zazielenienie pasów komunikacyjnych i prowadzą utrzymanie zieleni. Działania polegają na pielęgnacji krzewów, żywopłotów oraz drzew zlokalizowanych w pasach drogowych (cięcie, strzyżenie oraz formowanie krzewów, żywopłotów i róż, cięcia techniczne drzew oraz usuwanie odrostów z pni).

Ochronę zasobów przyrodniczych, nie tylko zieleni urządzonej będącej w kompetencji samorządów, ale także form ochrony przyrody prowadzono w okresie sprawozdawczym na poziomie decyzji środowiskowych tam gdzie obowiązywały MPZP (poprzez nakładanie przez organy ochrony środowiska konieczności sporządzania raportów OOS) bądź określanie zasad w decyzjach o warunkach zabudowy, np. dla inwestycji mogących oddziaływać na obszary Natura 2000. Decyzje te sporządzane były przez organy gminy (organ właściwy do wydania przedmiotowych decyzji) we współpracy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (RDOŚ). W decyzjach uwzględniano warunki realizacji inwestycji, mając na uwadze ochronę zasobów przyrodniczych.

Powiat Nakielski w swych kompetencjach posiada natomiast utrzymanie zasobów leśnych. W okresie sprawozdawczym prowadzono nadzór nad gospodarką leśną, poprzez pokrycie kosztów nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa. W imieniu Powiatu działania te prowadzą Nadleśnictwa.

Ochrona zasobów leśnych, lasów stanowiących własność Skarbu Państwa odbywa się poprzez działalność Nadleśnictw przez pielęgnację lasów, ograniczanie populacji szkodników, kontrolę legalności pozyskiwanego drewna, zalesienia, monitoring lasów, ochronę gleb leśnych, a także działalność edukacyjną.

Natomiast ochrona zieleni, czyli jej utrzymanie, pielęgnacja, nasadzenia, należy do zadań własnych gminy. Jednostka w okresie sprawozdawczym wydatkowała środki na bieżące utrzymanie terenów zieleni będących w jej kompetencjach.

Tabela zawiera wykaz wyszczególnionych ważniejszych prac inwestycyjnych, poza bieżącymi wydatkami.

Tabela 29. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu ochrony przyrody wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu oraz badania ankietowego

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
Ustanawianie (wraz z opracowaniem dokumentacji) nowych form ochrony przyrody (np. pomników przyrody), planów ochrony oraz ich wdrażanie	RDOŚ	koszty zależne od bieżącego planu finansowego na dany rok	Opracowano plany ochrony dla rezerwatów przyrody Hedera i Skarpy Ślesieńskie.	2015-2016 30 750,00
			Dostosowano istniejącą dokumentację do planu ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego do obowiązujących przepisów.	2016 – 12 500,00
			Przeprowadzenie zabiegów ochrony czynnej (wykaszenie i odkrzaczanie, częściowe wywiezienie biomasy poza teren rezerwatu) w rezerwacie Skarpy Ślesieńskie.	2016 – 33 750,00
	Gmina Nakło nad Notecią	koszty administracyjne	W roku 2016 zniesiono ochronę pomnikową z 2 szt. drzew gatunku dąb szypułkowy przy ul. Hallera w Nakle nad Notecią na podstawie Uchwały Rady Miejskiej z dnia 31 marca 2016 r. Nr XX/449/2016. Drzewa zostały usunięte.	koszty administracyjne
Utrzymanie zieleni w Mieście i Gminie	Gmina Nakło nad Notecią	85 104,60	W roku 2015 i 2016 realizowano zadania nasadzeń młodymi drzewami i krzewami terenów gminnych. Nasadzenia realizowano w parkach, przy drogach oraz na innych terenach zielonych.	2015 – 14 190,00 (w tym WFOŚiGW – 9 600,00) 2016 – 21 470,00 (w tym WFOŚiGW – 10 000,00)
			Prowadzono ochronę drzew kasztanowych przed szkodnikami. Ochrona polegała na montażu pułapek wyłapujących samców szkodników, które niszczą liście drzew kasztanowych.	2015 – 6 507,07 (w tym 5 000,00 z Budżetu Powiatu) 2016 – 6 966,14 (w tym 5 000,00 z Budżetu Powiatu)
			Prowadzono pielęgnację metaplantacji rośliny chronionej staroduba łąkowego poprzez: - koszenie staroduba łąkowego - 1 raz, drugiego koszenia z uwagi na zalanie terenu nie można było przeprowadzić, - monitoring i nadzór nad metaplantacją staroduba łąkowego. (realizacja w ramach przedsięwzięcia pn. „Budowa obejścia miasta Nakło nad Notecią na kierunku Pd-Pn w ciągu drogi wojewódzkiej nr 241 (Rogożno – Tuchola)” - Budowa obejścia Nakła od km 0+052 do km 2+019.6).	koszty poniesione w ramach ogólnej inwestycji - brak możliwości wyszczególnienia

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
Tworzenie i realizacja kompleksowych i długoterminowych planów zalesiania terenów z niskimi klasami gleb, obszarów zagrożonych erozją gleb (uwzględnianie zalesień w MPZP)	Nadleśnictwo Bydgoszcz	koszty zależne od bieżącego planu finansowego na dany rok	W roku 2015 nie wykonywano zalesień gruntów. W roku 2016 zalesionych zostało 1,05 ha gruntów. Pielęgnowanie lasu przeprowadzono na następujących powierzchniach: - w roku 2015 – łącznie 99,19 ha, w tym; czyszczenia późne – 27,37 ha, czyszczenia wczesne – 20,59 ha, pielęgnacja gleby – 62,88 ha, trzebieże wczesne – 34,18 ha, trzebieże późne – 258,34 ha, - w roku 2016 – łącznie 122,69 ha, w tym; czyszczenia późne – 47,94 ha, czyszczenia wczesne – 17,56 ha, pielęgnacja gleby – 57,19 ha, trzebieże wczesne – 46,00 ha, trzebieże późne – 157,94 ha.	brak możliwości wyodrębnienia kosztów, koszty poniesione w ramach ogólnego utrzymania lasu
	Nadleśnictwo Żołędowo	koszty zależne od bieżącego planu finansowego na dany rok	W roku 2015 wykonano pielęgnację upraw leśnych na powierzchni 10,22 ha oraz trzebieże wczesne na obszarze 2,74 ha. W roku 2016 wykonano pielęgnację upraw leśnych na powierzchni 0,88 ha.	brak możliwości wyodrębnienia kosztów, koszty poniesione w ramach ogólnego utrzymania lasu
Kontrola wydawania pozwoleń na wycinkę drzew przez mieszkańców (wizja lokalna)	Gmina Nakło nad Notecią	koszty administracyjne	Gmina prowadzi działania w tym zakresie na bieżąco w ramach składanych wniosków. W 2015 r. wydano 171 decyzji, w 2016 r. – 131 decyzji.	koszty administracyjne
Realizacja Programu opieki nad zwierzętami, w tym wydatki związane z bezdomnymi zwierzętami	Gmina Nakło nad Notecią	37 000,00 rocznie	Partycypacja w kosztach utrzymania schroniska, przyjęcie do schroniska bezpańskich psów.	2015 – 27 000,00 2016 – 37 000,00

Źródło: na podstawie sprawozdań z budżetu, ankiety

Tabela 30. Pozostałe zadania z zakresu przyrody nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2015-2016 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
Co roku nadleśnictwo zbiera odpady z terenu rezerwatu przyrody Las Minikowski i Kruszyn, usuwa złom i wywoty ze ścieżek edukacyjnych. Co roku prowadzi się monitoring terenów leśnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej, są to patrole piesze, monitoring za pomocą kamer w punkcie alarmowo-dyspozycyjnym w Żołędowie.	Nadleśnictwo Żołędowo	brak możliwości wyodrębnienia kosztów, koszty poniesione w ramach ogólnego utrzymania lasu
Teren nadleśnictwa objęty jest monitoringiem kamer wykrywających zadymienie. W roku 2015 na terenie powiatu zanotowano 3 pożary, spaleni uległa powierzchnia 0,21 ha. W roku 2016 było to 5 pożarów na powierzchni 0,22 ha.	Nadleśnictwo Bydgoszcz	brak możliwości wyodrębnienia kosztów, koszty poniesione w ramach ogólnego utrzymania lasu
Na terenie nadleśnictwa prowadzi się monitoring terenów leśnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej. W latach 2015-2016 odnotowano 4 pożary, w 3 przypadkach był to pożar pokrywy gleby o powierzchni 0,18 ha, a w 1 przypadku pożar drzewostanu na obszarze 0,01 ha.	Nadleśnictwo Szubin	brak możliwości wyodrębnienia kosztów, koszty poniesione w ramach ogólnego utrzymania lasu
Wykonanie w roku 2016 ogrodzenia ochronnego dla płazów. Wykonanie 5 zbiorników zastępczych i zimowiska dla płazów wraz z ogrodzeniami w ramach realizacji przedsięwzięcia pn. „Budowa obejścia miasta Nakło nad Notecią na kierunku Pd-Pn w ciągu drogi wojewódzkiej nr 241 (Rogoźno – Tuchola)” - Budowa obejścia Nakła od km 0+052 do km 2+019,6.	Gmina Nakło nad Notecią	koszty poniesione w ramach ogólnej inwestycji - brak możliwości wyszczególnienia

Źródło: sprawozdania z budżetu gminy, ankiety

Tabela 31. Wskaźniki realizacji zadań oraz ich wykonanie w latach 2015-2016 z uwzględnieniem roku bazowego, 2014

Wskaźnik jakości środowiska i presji na środowisko	Jednostka	Jednostka monitorująca	Stan na 2014	Stan na 2015	Stan na 2016	Ocena trendu	Rodzaj wskaźnika
% powierzchni Gminy objętej prawną ochroną przyrody *	%	GUS	1,90	1,90	1,90	bez zmian	stanu
powierzchnia obszaru NATURA 2000	ha	GUS	8 554,62	8 554,62	8 554,62	bez zmian	stanu
powierzchnia rezerwatów przyrody	ha	GUS	118,33	118,33	117,72	negatywny	stanu
powierzchnia OChK	ha	GUS	170,00	170,00	170,00	bez zmian	stanu
powierzchnia użytków ekologicznych	ha	GUS	68,10	68,10	68,10	bez zmian	stanu
liczba pomników przyrody	szt.	GUS	61	61	61	bez zmian	stanu
% powierzchni Gminy objęty użytkami leśnymi	%	GUS	18,2	18,2	18,3	pozytywny	stanu
roczna powierzchnia nasadzeń/ zalesień	ha	GUS	0,33	2,39	1,05	pozytywny	reakcji
ilość wykonanych działań pielęgnacyjnych parków	ha	GUS	bieżące utrzymanie 10,50 ha	bieżące utrzymanie 10,50 ha	bieżące utrzymanie 10,50 ha	bez zmian	reakcji

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych, RDOŚ

* powierzchnie wszystkich obszarów Natura 2000 mogą się na siebie nakładać

3.4. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Głównymi działaniami w zakresie ochrony powietrza były głównie działania naprawcze prowadzone w ramach realizacji założeń POP i mające na celu ograniczenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych, termomodernizacje budynków użyteczności publicznej i komunalnych, działania zmierzające do modernizacji i rozbudowy systemów ciepłowniczych i gazowniczych oraz działania ukierunkowane na ograniczenie emisji liniowej, poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury drogowej.

Na efekty działań związanych z minimalizacją emisji zanieczyszczeń do powietrza mają wpływ także działania zawarte w rozdziale 3.11.

Każdego roku prowadzone są inwestycje mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń, ale cel ten jest także realizowany poprzez działania organizacyjne, uchwalanie MPZP. Wprowadzane są w nich zapisy dotyczące ochrony powietrza np. o treści:

- zakazuje się lokalizowania na obszarze planu inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (na terenach o funkcji mieszkaniowej),
- uciążliwość prowadzonej działalności winna zamykać się w granicach terenów, do których prowadzący działalność posiada tytuł prawny z wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności,

- ustala się, że funkcje i sposób ich realizacji na terenach objętych opracowaniem nie spowoduje emisji substancji zanieczyszczających powietrze atmosferyczne w ilościach ponadnormatywnych,
- w zakresie zaopatrzenia w ciepło należy zachować normatywne wartości emisji spalin do atmosfery.

Z przeprowadzonych inwestycji w okresie sprawozdawczym wymienić należy te najważniejsze:

Tabela 32. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu poprawy jakości powietrza wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu oraz badania ankietowego

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
Wprowadzanie energii odnawialnej na terenie Miasta i Gminy (promocja kolektorów słonecznych, biomasy, elektrowni wiatrowych)	Gmina Nakło nad Notecią	koszty administracyjne	Pośrednio zadanie to było realizowane poprzez zachęcanie mieszkańców do wzięcia udziału w programie: „Poprawa jakości powietrza. Część 2) KAWKA - Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii”. Program skupiony był na wymianie źródeł ogrzewania, w tym także dawał możliwość montażu OZE. Zamontowane w latach 2015-2016 OZE wyszczególniono przy omawianiu zadania - Dotowanie działań związanych z ograniczaniem niskiej emisji.	koszty administracyjne
Modernizacja drogi krajowej	GDDKiA Bydgoszcz	koszty zależne od opracowanej dokumentacji projektowej	Remont drogi krajowej nr 10 na odc. Trzeciewnica – Ślesin od km 240+960 do km 243+940.	2016 – 1 600 000,00
Modernizacja dróg wojewódzkich	ZDW Bydgoszcz	koszty zależne od opracowanej dokumentacji projektowej	Budowa obejścia Nakła nad Notecią na kierunku Pd-Pn w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 241 Rogoźno - Tuchola, część III - rondo ul. Poznańska (m. Nakło nad Notecią).	2015 – b.d.
			Powierzchniowe utwardzenie nawierzchni poprzez wykonanie cienkiej warstwy na zimno typu SLURRY SEAL z mieszanki mineralno-emulsyjnej (m. Paterek km 0+085 - 1+305, dł. 1,220 km).	2016 – b.d.
Przebudowa odcinka Paterek – Łankowiczki drogi powiatowej nr 1921	ZDP	1 435 000	Nakładka bitumiczna, ciąg pieszy i pieszo-rowerowy 1921C Paterek - Łankowiczki (Rozwarzyn – Polichno - Józefkowo).	2016 – 3 210 268,99
Przebudowa odcinka Wyrza – Chrzastowo drogi powiatowej nr 1920	ZDP		Zadanie przewidziane do realizacji na kolejne lata.	
Przebudowa odcinka Kosowo – Ślesin drogi powiatowej nr 1923	ZDP	koszty zależne od opracowanej dokumentacji projektowej	Nakładka bitumiczna, ciąg pieszy i pieszo-rowerowy 1923C Drażno-Trzeciewnica, 1922C Kosowo-Ślesin oraz 1554C Samsieczno-Gorzeń (Trzeciewnica – Suchary – Gumnowice - Ślesin).	2016 – 3 055 743,19
Przebudowa odcinka Samsieczno – Gorzeń drogi powiatowej nr 1554	ZDP	koszty zależne od opracowanej	Nakładka bitumiczna na drodze 1554C Samsieczno-Gorzeń.	2015 – 1 949 973,60

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
		dokumentacji projektowej		
Opracowanie i wdrożenie planu gospodarki niskoemisyjnej	Gmina Nakło nad Notecią	64 700,00	<p>Dnia 27 sierpnia 2015 r. Rada Miejska w Nakle nad Notecią podjęła uchwałę nr XIII/226/2015 w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Nakło nad Notecią”.</p> <p>Celem głównym PGN jest rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju gminy. Przewidziane obecnie funkcjonującej gospodarki na gospodarkę niskoemisyjną wymaga zaangażowania wszystkich interesariuszy tj. lokalnej administracji, mieszkańców, dostawców energii i przedsiębiorstw energetycznych, wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych, podmiotów działających w sektorze transportu czy budownictwa. Osiągnięciu celu głównego sprzyjać będzie realizacja następujących celów szczegółowych zgodnych z założeniami pakietu klimatyczno-energetycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ograniczenie emisji CO₂ do atmosfery w stosunku do stanu obecnego o 11 395,6 MgCO₂ tj. o 9,2 %, - Zwiększenie efektywności energetycznej w stosunku do stanu obecnego o 10 083,2MWh tj. o 2,6 %, - Zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w stosunku do stanu obecnego o 418,5 MWh tj. o 0,1 %. <p>W roku 2016 nastąpiło podjęcie uchwały nr XXIII/482/2016 Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Nakło nad Notecią” – zaktualizowano dokument.</p>	<p>2015 – 9 900,00 2016 – 2 400,00</p>
Dotowanie działań związanych z ograniczaniem niskiej emisji	Gmina Nakło nad Notecią	40 000,00 rocznie	<p>Gmina Nakło nad Notecią posiada program pomocy dla właścicieli nieruchomości położonych w strefie (teren miasta), w której występuje ponadnormatywne zanieczyszczenie powietrza, którzy zamierzają podjąć działania inwestycyjne polegające na ograniczeniu niskiej emisji. Polega on na częściowej refundacji kosztów inwestycji.</p> <p>Od dnia 25 czerwca 2015 r. weszła w życie zmieniona uchwała Nr X/195/2015 Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie: zasad i trybu postępowania przy udzielaniu dotacji celowej na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz kryteriów wyboru inwestycji do finansowania (publ. Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z dnia 10 czerwca 2015 r., poz. 1814), na mocy której przedmiotowe dofinansowania w zakresie</p>	<p>2015 – 30 000,00 środki gminy i powiatu 2016 – 40 000,00 środki gminy i powiatu (w analizowanym roku zrefundowano tylko 30 wniosków, a wypłaty</p>

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
			<p>modernizacji ogrzewania udzielane są na terenie całej gminy.</p> <p>W roku 2015 źródła ciepła zmodernizowano na terenie nw. nieruchomości i w związku z realizacją 41 wniosków osiągnięto efekt rzeczowy, który jest zgodny z przyjętym kierunkiem działań naprawczych w postaci zmiany systemu ogrzewania:</p> <p>(dane ze sprawozdania z POP):</p> <ul style="list-style-type: none"> - w Nakle nad Notecią: ul. Baczyńskiego 4, ul. B. Krzywoustego 9/8, ul. Potulicka 13/2, 22/2, 29, ul. Dąbrowskiego 15/15, 20/6, 41, ul. Półwiejska 9/1, 1, ul. B. Prusa 2, ul. Cz. Miłosza 16, ul. 1 Maja 17, ul. Kilińskiego 8/2, 8/14, 37/11, 41a/1, ul. Ks .Skargi 3 lok. nr 3 i 4, ul. Piaskowa 8A, 8, ul. Młyńska 1, ul. Bydgoska 44/8, ul. Jackowskiego 8/8, ul. Plac Szkolny 1 lok. nr 1, 2, 3, 4 i 5, 5, Rynek 6 lok. nr 4, 6 i 15, ul. Szymanowskiego 9, Plac Zamkowy 10, ul. Kołłątaja 5, ul. Staszica 4/3 i 4/5, 14/5, ul. Powstańców Wielkopolskich 10/6 i 10/6a, ul. Lelewela 9, ul. Przecznicza 11/6, 11/11, ul. Wawrzyńca 1/9, ul. Długa 49/3A, ul. Hallera 2/8, ul. Drzymały 2, ul. Kościelna 4/6a, ul. Karnowska 38. <p>(68 nieruchomości – źródła ciepła)</p> <p>W roku 2016 źródła ciepła zmodernizowano na terenie nw. nieruchomości i w związku z realizacją 50 wniosków osiągnięto efekt rzeczowy, który jest zgodny z przyjętym kierunkiem działań naprawczych w postaci zmiany systemu ogrzewania:</p> <p>(dane ze sprawozdania z POP):</p> <ul style="list-style-type: none"> - w Nakle nad Notecią: ul. 1 Maja 9/B, 35c, ul. Armii Krajowej 6, ul. Bielawy 6E, ul. Bohaterów 14/4, 18/2, ul. Broniewskiego 9, ul. Chopina 19, 37, ul. Bydgoska 23, 23g, 25 A, 34/4, 35/16, 41/21, ul. Dąbrowskiego 2/9, 37/1, 40, 8/7, ul. Długa 14/11, 14/5, 14/8, 29, 55/6, ul. Dolna 17, 22, ul. Dworcowa 24 (oficyna), ul. H. Sienkiewicza 35, ul. Jackowskiego 3, 9, ul. K.K. Baczyńskiego 4, ul. Kazimierza Wielkiego 5,, ul. Kilińskiego 10/18, 10/2, 19/4, ul. Kościelna 1/1, ul. Kraszewskiego 10 ul. ks. Skargi 3/3, 3/4, 11/2 i 2a, ul. Łączna 2/6, ul. M.Reja 12, ul. Moniuszki 19, 20A, 27, 33, ul. Mrotecka 13, ul. Norwida 14, ul. Nowa 11A, ul. Nowy Świat 16, ul. Olszewska 1, ul. Paderewskiego 18, ul. Parkowa 3, 8A, Plac Szkolny 5 (II budynek na działce), ul. Poczтовая 22, 5/4, 6/2, 	<p>dofinansowania dla pozostałych 20 wniosków zostały zrealizowane w 2017 r.)</p>

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
			<p>Polna 9a, ul. Potulicka 1, 12/1 i 12/2, 17/2, 36a, ul. Półwiejska 3/5, Reymonta 12, 3, Rynek 3/5, ul. Sądowa 16A, 9a/10, ul. Słowackiego 3, Tuwima 10, 20, ul. Wawrzyńca 1, ul. Widokowa 8, Zamkowy 12/3, - Karnowo 12, 47, 59, - Paterek: ul. Łąkowa 1d, ul. Ogrodowa 16, ul. Szubińska 35, ul. Wyzwolenia 54, 57, 72b, - Występ: ul. Frezjowa 4, ul. Kasztanowa 23, ul. Makowa 24, 27, ul. Wrzosowa 7, - Ślesin: ul. Brzozowa 9, ul. Dębowa 6, ul. Długa 2, ul. Rzemieślnicza 10, ul. Sportowa 7 d, - Trzeciewnica: ul. Karpacka 3, ul. Pałacowa 3/3, - Potulice: ul. Polna 3/2, - Suchary 40, 25, - Gumnowice 6, - Małocin 4, - Polichno 37, - Olszewka 72. (107 nieruchomości – źródeł ciepła).</p> <p>Powiat Nakielski corocznie dofinansowuje, w formie dotacji, działania Gminy polegające na ochronie powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń w zakresie wymiany kotłów węglowych na ekologiczne źródła ciepła. 2015 – 20 000,00 2015 – 20 000,00 (środki ujęte w wydatkach gminy).</p>	

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
			<p>W latach 2015-2016 dokonywano zmiany systemów ogrzewania w ramach programu „Poprawa jakości powietrza. Część 2) KAWKA - Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii”.</p> <p>Działanie polega na wymianie niskosprawnych urządzeń, wykorzystywanych w indywidualnych systemach grzewczych o mocy do 1 MW w obiektach użyteczności publicznej, obiektach należących do sektora komunalno-bytowego oraz do sektora usług i handlu, a także małych i średnich przedsiębiorstw. (dofinansowanie na poziomie 50 % kosztów kwalifikowanych).</p> <p>W 2015 roku w związku z realizacją 20 wniosków z terenu miasta zlikwidowano 27 szt. starych źródeł w 22 lokalach i budynkach i założono: 18 instalacji zasilanych gazem, 1 zasilaną energią elektryczną oraz zainstalowano 3 nowoczesne kotły węglowe z palnikiem retortowym zasilane ekogroszkiem. W jednym budynku wykonano instalację solarną do podgrzewania wody użytkowej.</p> <p>W roku 2016 w związku z realizacją 9 wniosków z terenu miasta wykonano wymianę 16 starych źródeł ciepła na paliwo stałe na instalacje zasilane gazem w 9 lokalach mieszkalnych.</p>	<p>2015 - 113 311,04 (10 % WFOŚiGW w Toruniu oraz 90 % NFOŚiGW)</p> <p>2016 – 46 424,50 (10 % WFOŚiGW w Toruniu oraz 90 % NFOŚiGW)</p>

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu gminy, ankiety

Tabela 33. Pozostałe zadania z zakresu poprawy jakości powietrza nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2015-2016 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
Nakładka bitumiczna, ciąg pieszy na dł. 3,91 na drodze 1925C Karnówko-Nakło nad Notecią.	ZDP	2015 - 1 587 191,25
Nakładka bitumiczna / odtworzenie rowów / budowa chodnika / oczyszczenie przepustów / budowa zatoki autobusowej na drodze 1925C Nakło nad Notecią (DK 10) – Karnówko.	ZDP	2015 - 1 569 191,25
Nakładka bitumiczna / odtworzenie rowów / remont chodnika / oczyszczenie przepustów / wzmocnienie skarpy najazdowej mostu na drodze 1554C Ślesin (DK 10) - Gorzeń (DP 1926C).	ZDP	2015 - 1 810 104,33
Nakładka bitumiczna na drodze 1554C granica powiatu – Ślesin.	ZDP	2015 - 139 870,19
Przebudowa drogi - poszerzenie jezdni / budowa ciągu pieszo-rowerowego / wykonanie nowego odwodnienia / odtworzenie rowów na drodze 1921C Rozwarzyn - granica gminy Nakło nad Notecią.	ZDP	2016 - 2 945 530,63
Nakładka bitumiczna / warstwa profilowa / budowa chodnika / odtworzenie rowów / oczyszczenie przepustów / budowa chodnika na drogach 1923C / 1922C / 1554C Trzeciewnica (DK 10) - Suchary - Gumnowice - Ślesin (DK 10).	ZDP	2016 - 2 990 553,19
Budowa ciągu pieszo-rowerowego na drodze 1921C Paterok – Rozwarzyn.	ZDP	2016 - 126 802,42
Budowa ulicy Sienkiewicza w Nakle nad Notecią – etap II. Wykonanie jezdni z kostki betonowej, zjazdów z kostki brukowej oraz chodnika.	Gmina Nakło nad Notecią	2016 - 53 655,23
Przebudowa drogi na działce nr 2/16 obręb Bielawy. Wykonanie jezdni oraz zjazdów.	Gmina Nakło nad Notecią	2016 - 59 190,31
Przebudowa ul. Młyńskiej w Nakle nad z Notecią działka nr 2616/3.	Gmina Nakło nad Notecią	2016 - 74 109,57
Przebudowa ulicy Karpackiej i Wichrowej w miejscowości Trzeciewnica.	Gmina Nakło nad Notecią	2016 - 109 719,05
Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Lubaszcz - Aleja Kasztanowa.	Gmina Nakło nad Notecią	2016 - 31 770,69
Budowa ul. Gimnazjalnej w Nakle nad Notecią. Wykonanie jezdni oraz parkingu.	Gmina Nakło nad Notecią	2016 - 99 754,87
Przebudowa ulicy Cichej w Paterku. Wykonanie jezdni oraz zjazdów.	Gmina Nakło nad Notecią	2016 - 50 272,97
Przebudowa ulicy Armii Krajowej wraz z budową ścieżki pieszo-rowerowej - etap I. Wykonanie jezdni, ścieżki pieszo-rowerowej wraz z zjazdami oraz dojeżdż do posesji.	Gmina Nakło nad Notecią	2016 - 87 140,00
Przebudowa ulicy Armii Krajowej wraz z budową ścieżki pieszo-rowerowej - etap II.	Gmina Nakło nad Notecią	2016 - 49 993,35
Przebudowa ul. Orzeszkowej w Nakle nad Notecią. Wykonanie jezdni i zjazdów oraz dojeżdż do posesji.	Gmina Nakło nad Notecią	2016 - 53 928,96

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
Przebudowa ul. Młyńskiej w Nakle nad Notecią – dz. nr 2608/6.	Gmina Nakło nad Notecią	2016 - 79 580,16
Ograniczanie emisji wtórnych pyłu przez regularne zabiegi czyszczenia nawierzchni na mokro na drogach na odc. 18,2 km w mieście. Średnio dwa razy w tygodniu przez 4 m-ce tj. 32 razy/rok. Działanie jest prowadzone w Nakle nad Notecią na ulicach: Bydgoska, Dąbrowskiego, Ks. P. Skargi, Mickiewicza, Armii Krajowej, Bohaterów, Długa, Dworcowa, Gimnazjalna, Jackowskiego, Krzywoustego, Kilińskiego, Kościelna, Młyńska, Powstańców Wlkp., Sądowa, Strażacka, Staszica, Nowa, oraz części ulic: Karnowska, Mrotecka, Poczтовая, Potulicka, Poznańska.	Gmina Nakło nad Notecią	2015 - 12 097,40 2016 - 12 255,13
Kontrola gospodarstw domowych w zakresie zorganizowanego przekazywania odpadów oraz przestrzegania zakazu spalania odpadów. Realizowany był (jak co roku) program „CZYSTA GMINA” poprzez : Kontrole posesji. Podczas kontroli sprawdzano m.in.: wyposażenie posesji w pojemniki na odpady, udokumentowanie wywozu odpadów stałych oraz płynnych, częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów, czystość w obrębie nieruchomości, informowanie o zakazie spalania śmieci. W roku 2015 - podjęto 371 interwencji dotyczących utrzymania czystości, w wyniku których nałożono 71 mandatów karnych, pouczone 206 osób, wobec 1 sprawcy wykroczenia skierowano wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią. W roku 2016 Straż Miejska w Nakle nad Notecią przeprowadziła 283 kontrole nieruchomości. Prowadzone były rozmowy z użytkownikami domów, mieszkań opalanych paliwem stałym, o szkodliwości dla organizmu oraz sankcjach karnych za spalanie śmieci. 4 osoby zostały ukarane mandatami karnymi, a 9 osób pouczone, które spalały śmieci. Kontrole nielegalnych wysypisk odpadów komunalnych. Monitorowanie terenów leśnych, nieużytków z uwagą na nielegalne wysypiska odpadów komunalnych oraz wypalanie traw. Prowadzono poranne oraz popołudniowe patrole piesze oraz zmotoryzowane w szczególności na terenie osiedli domków jednorodzinnych z uwagą na spalanie śmieci. Prowadzono rozmowy z mieszkańcami podczas zebrań sołeckich oraz samorządów mieszkańców na temat szkodliwości spalania odpadów. Podawano bieżące informacje w lokalnej prasie, Radio Nakło, TV Bydgoszcz.	Gmina Nakło nad Notecią, Straż Miejska	2015-2016 koszty administracyjne
Zwiększenie natężenia kontroli przez Straż Miejską firm, które zajmują się obróbką surowców skalnych.	Gmina Nakło nad Notecią, Straż Miejska	2015-2016 koszty administracyjne

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
Kontrolowano ogródki działkowe pod kątem spalania odpadów zielonych, jak i przydomowe kotłownie w aspekcie spalania niedozwolonych odpadów.		
Zrealizowano inwestycję polegającą na zastąpieniu elementów aluminiowych stalą kwasoodporną, co eliminuje procesy polerowania i odlewania ograniczając emisję pyłów i gazów do powietrza atmosferycznego. Zakup przecinarki laserowej i wprowadzenie optymalizacji cięcia laserowego, ogranicza zużycie materiałów, zmniejsza ilość odpadów, zmniejsza emisję pyłów z powodu braku konieczności szlifowania krawędzi, ogranicza emisję hałasu eliminując operacje na prasach. Zakup nowoczesnych tokarek i frezarek CNC, oszczędność energii elektrycznej dzięki skróceniu czasu obróbki.	Nakielskie Zakłady Maszyn i Urządzeń Gastronomicznych Spomasz Nakło Sp. z o.o.	środki własne
Stosowanie środka Biosan KZ 2000 do utylizacji osadów na oczyszczalni ścieków, w celu ochrony przed odorami.	Krajowa Spółka Cukrowa w Toruniu oddział Cukrownia Nakło	2015 – 50 000,00 2016 – 72 000,00
Wymiana układu odpylania złożonego z cyklonów na wszystkich trzech kotłach na układy multicyklonów składających się z zestawów filtrów tkaninowych wraz z cyklonami. Pozwoliło to zredukować emisję pyłów do atmosfery. Inne inwestycje przeprowadzone w Ciepłowni Nakło to wymiana koszy węglowych dla dwóch kotłów WR-2,5M oraz rozbudowa systemu telemetrii.	Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	2015-2016 1 300 000,0
Nowym podłączonym odbiorcą jest administrator budynku przy ul. K. Wielkiego 18A. Obiekt został podłączony do istniejącego przyłącza.	Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	2015-2016 14 000,00
Wykonano przyłącze do obiektu przy ul. Potulickiej 1.	Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	2015-2016 220 000,00
Przeprowadzono kampanię informacyjno-edukacyjną „ODPOWIEDZIALNE OGRZEWANIE = CZYSTE POWIETRZE” o tematyce dot. ograniczenia niskiej emisji i ochrony powietrza w ramach programu „Poprawa jakości powietrza. Część 2) KAWKA – Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł”. W ramach kampanii w roku 2015: - rozpowszechniono materiały drukowane (ulotki i plakaty promujące realizowany program, - przeprowadzono dwa konkursy (plastyczny i literacki) dla uczestników indywidualnych i placówek oświatowych wraz z zakupem nagród. - przygotowano artykuł na stronę internetową gminy nt. realizowanego programu, - opracowano, i opublikowano w dwóch regionalnych redakcjach prasowych artykuł nt. jakości powietrza na terenie gminy, jego wpływie na stan zdrowia i warunki życia mieszkańców, możliwości wpływania na poprawę czystości powietrza,	Gmina Nakło nad Notecią	koszty wskazane w rozdziale 3.9

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
<p>- zrealizowano prelekcje w szkołach podstawowych i szkołach gimnazjalnych (łącznie 27) nt. źródeł zanieczyszczeń i ochrony powietrza, odnawialnych źródeł energii, - przekazano do przedszkoli materiały informacyjne oraz gadżety promujące projekt.</p> <p>W roku 2016 formuła kampanii opierała się na przedstawieniu problematyki m.in. niskiej emisji i innych zagrożeń dla środowiska naturalnego wynikających z niewłaściwej gospodarki odpadami, czy też zanieczyszczania wód w formie spektakli ekologicznych.</p> <p>Dla przedszkolaków oraz dzieci klas I-III szkół podstawowych z terenu gminy przygotowane zostały cztery spektakle pt. „O czym marzą drzewa”. Odbyły się dwa spektakle pt. „Czarny orzeł” dedykowane uczniom z klas szóstych szkoły podstawowej oraz z pierwszych klas gimnazjum.</p> <p>Realizatorem przedstawień było Krakowskie Biuro Promocji Kultury. Przedstawienia odbyły się w Nakielskim Ośrodku Kultury.</p>		
<p>Na zebraniach z mieszkańcami oraz na antenie radia w celu promocji i popularyzacji istniejących mechanizmów dofinansowana zachęcano mieszkańców do zmiany systemów ogrzewania mieszkań, przedstawiano zagadnienia dot. ochrony powietrza i stanu jego zanieczyszczenia w mieście. Zachęcano mieszkańców do wzięcia udziału w programie: „Poprawa jakości powietrza. Część 2) KAWKA III - Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii”.</p>	Gmina Nakło nad Notecią	koszty administracyjne
<p>Rozwój sieci gazowniczej na terenie gminy</p> <p><u>W roku 2015 do sieci gazowniczej podłączono nieruchomości przy ulicach:</u></p> <p>- Nakło nad Notecią: ul. Fiołkowa, ul. Brzosowa, ul. Joachima Lelewela, ul. Bohaterów, - Bielawy: dz. 17/26, 17/23, 17/28,</p> <p>- Występ: ul. Wiejska, ul. Wrzosowa, ul. Makowa, ul. Topolowa, ul. Tulipanowa, ul. Kasztanowa, ul. Goździkowa, ul. Frezjowa, ul. Różana, ul. Rybacka, ul. Lipowa, ul. Krokusowa, ul. Narcyzowa, ul. Dębowa, - Paterek: ul. Leśna, - Chrząstowo: ul. Jana Pawła II, dz. 159, - Potulice: ul. Sportowa, ul. Parkowa, ul. Leśna, ul. Szkolna.</p> <p><u>W roku 2016 do sieci gazowniczej podłączono nieruchomości przy ulicach:</u></p> <p>- Nakło nad Notecią: ul. Armii Krajowej, ul. Goździkowa, ul. Mrotecka, ul. Młyńska, ul. Gimnazjalna, ul. Nadskakuły, ul. Dolna, ul. Piaskowa, ul. Jackowskiego, ul. Bohaterów, - Bielawy: dz. 17/12, - Występ: ul. Rybacka, ul. Wiejska, ul. Narcyzowa, - Paterek: ul. Przemysłowa, ul. 7 Lutego, - Chrząstowo, - Potulice: ul. Powstańców Wielkopolskich.</p>	PSG	środki własne właścicieli nieruchomości

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu gminy, ankiety

Tabela 34. Wskaźniki realizacji zadań oraz ich wykonanie w latach 2015-2016 z uwzględnieniem roku bazowego, 2014

Wskaźnik jakości środowiska i presji na środowisko	Jednostka	Jednostka monitorująca	Stan na 2014	Stan na 2015	Stan na 2016	Ocena trendu	Rodzaj wskaźnika
roczna emisja zanieczyszczeń z zakładów produkcyjnych / transportu	Mg	Urząd Marszałkowski	b.d.	625 575,9017	634 567,5021	negatywny	presji
alkohole alifatyczne i ich pochodne	kg	Urząd Marszałkowski	2233,47	3041,891	3499,329	negatywny	presji
alkohole pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne	kg		0,140044	16,03	17,32	negatywny	presji
amoniak	kg		5115,2	7037,9	6596	trend zmienny	presji
benzen	kg		7,73	7,515	7,356	pozytywny	presji
benzo(a)piren	kg		1472,31906	17,77685	18,99348	pozytywny	presji
chrom	kg		0,945	0,3528	0,3528	pozytywny	presji
dwutlenek siarki	kg		55071,0192	171976,2565	179184,9099	negatywny	presji
dwutlenek węgla	Mg		18841,6116	51835,37528	61928,49397	negatywny	presji
etry i pochodne	kg		4,95	0	0	pozytywny	presji
ketony i ich pochodne	kg		3158,03	1771,2394	1391,748	pozytywny	presji
kw. nieorganiczne, ich sole i bezwodniki	kg		174,34	146,5725	131,52	pozytywny	presji
kw. organiczne, ich związki i pochodne	kg		475,79	514,42	100,036	pozytywny	presji
mangan	kg		0,0336	0,10344	0,10538	negatywny	presji
metan	Mg		17,5022	42,0055	36,635	trend zmienny	presji
nikiel	kg		1,611	0,4116	0,4116	pozytywny	presji
pierwiastki metaliczne i ich zw.	kg		0,039	0,402	0,454	negatywny	presji
pierwiastki niemetaliczne	kg		0,0441	0,01764	0,007056	pozytywny	presji
pyły krzemowe (powyżej 30 % wolnej krzemionki)	kg		2798,2	0,81572	0,00629	pozytywny	presji
pyły pozostałe	kg		8350,90858	7075,6429	4112,37839	pozytywny	presji
pyły węglowo-grafitowe, sadza	kg		422,19	1164,91672	1338,74548	negatywny	presji
pyły ze spalania paliw	kg	35468,5681	74475,69037	31035,36937	pozytywny	presji	
tlenek węgla	kg	197735,858	207008,2687	229970,651	negatywny	presji	
tlenki azotu (w przeliczeniu na NO ₂)	kg	32027,3017	80355,86989	88649,99255	negatywny	presji	
węglowodory alifatyczne i pochodne	kg	8964,36906	6572,038649	10809,76857	negatywny	presji	
węglowodory pierścieniowe,	kg	21704,1712	10033,16127	12414,09538	negatywny	presji	

Wskaźnik jakości środowiska i presji na środowisko	Jednostka	Jednostka monitorująca	Stan na 2014	Stan na 2015	Stan na 2016	Ocena trendu	Rodzaj wskaźnika
aromatyczne i pochodne wodorofluoro-węglowodory	kg		0	209,5	260,7	negatywny	presji
ilość zakładów przekraczających dopuszczalne poziomy emisji	szt.	WIOŚ	brak	0	0	bez zmian	presji
jakość powietrza w strefie przekraczane wskaźniki jakości powietrza	klasa	WIOŚ	C	C	C	bez zmian	stanu
ilość przeprowadzonych termomodernizacji	szt.	Gmina	1	1	1	pozytywny	reakcji
ilość funkcjonujących kotłowni zbiorczych	szt.	Gmina, KPEC, Marszałek	12	b.d.	b.d.	brak możliwości określenia	stanu
ilość instalacji działających w oparciu o energię odnawialną	szt.	Gmina	b.d. ⁴	28 obiektów ogrzewanych jest za pomocą pomp ciepła w 18 obiektach c.w.u. przygotowywana jest za pomocą kolektorów słonecznych 1 MEW		pozytywny	reakcji
moc instalacji działających w oparciu o energię odnawialną, ilość budynków objętych energią odnawialną	MWh	operator energetyczny	b.d. ⁵	b.d.	b.d.	brak możliwości określenia	reakcji
ilość usuniętego azbestu	Mg	Gmina	54,566	116,381	116,545	pozytywny	reakcji

Źródło: WIOŚ, Gmina, KPEC, Marszałek, GUS

⁴ Instalacje OZE nie są dokładnie ewidencjonowane, dlatego też trudno jest określić jak rozwija się energia odnawialna na tym terenie

⁵ operator energetyczny nie jest w stanie określić i wyszczególnić mocy instalacji OZE

3.5. HAŁAS

Dopuszczalne poziomy hałasu regulowane są przez rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jedn. Dz. U. z 2014 roku, poz. 112) i na tej podstawie samorząd w opracowywanych MPZP wyznaczał obszary, na których dopuszczalna jest określona emisja hałasu.

W MPZP określa się dopuszczalne wartości emisji hałasu, opierając się o wytyczne Rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, grupuje się funkcje o zbliżonej emisji hałasu, tak aby nie mieszać funkcji mieszkaniowej z produkcyjną. W okresie sprawozdawczym w uchwalanych planach nakładano obowiązek zamykania uciążliwości, w tym hałasu, w granicach terenu objętego inwestowaniem, jak również konieczność stosowania dostępnych rozwiązań technicznych, które mogą ograniczyć uciążliwość akustyczną.

Uzupełnieniem działań administracyjnych są inwestycje drogowe, których częściowy wykaz znajduje się w rozdziale o ochronie powietrza. Remonty i przebudowy ciągów komunikacyjnych mają na celu poprawę stanu nawierzchni, a tym samym zmniejszenie emisji hałasu i wibracji.

Tabela 35. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu ochrony przed hałasem wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
Modernizacja i budowa dróg (budowa obwodnic, optymalizacja przebiegu tras komunikacyjnych oraz optymalizacja płynności ruchu, tworzenie zabezpieczeń akustycznych)	Gmina Nakło nad Notecią	koszty zależne od opracowanej dokumentacji projektowej	Zgodnie z przedsięwzięciami wskazanymi w rozdziale 3.4.	
			Przebudowa nawierzchni łącznika między ulicą Bydgoską a ulicą Długą na działkach o nr ewidencyjnych 1919/1 i 331 położonych w Nakle nad Notecią – Etap I.	2015 - 42 866,93
			Przebudowa nawierzchni łącznika między ulicą Bydgoską a ulicą Długą na działkach o nr ewidencyjnych 1919/1 i 331 położonych w Nakle nad Notecią – Etap II.	2016 - 65 150,39
			Przebudowa ulicy Dolnej w Nakle nad Notecią, wykonano również zatokę postojową oraz zjazdy.	2016 - 83 801,40
			Przebudowa ulic: Kilińskiego, Klimackiego, Św. Wawrzyńca i Sądowej w Nakle nad Notecią. Zakres robót obejmował przebudowę nawierzchni dróg, chodniki, ścieżka rowerowa, wyspa azylowa, wykonanie kanalizacji deszczowej.	2016 - 2 198 573,78 środki z budżetu państwa: 956 443,23 środki Powiatu Nakielskiego 979 582,49
			Przebudowa ulicy Noteckiej w Nakle nad Notecią – I etap W zakresie zadania było również wykonanie parkingów.	2016 – 405 777,50 środki Powiatu Nakielskiego 200 000,00

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2016-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
			Budowa nawierzchni jezdni w ramach pasa drogowego na ul. I. Paderewskiego – sięgacz na działce 2848 w miejscowości Nakło nad Notecią.	2015 - 47 000,00
			Budowa pieszojezdni wraz z odwodnieniem ulicy 7 lutego w miejscowości Paterek, na działkach o numerach ewidencyjnych 623, 287, 344/21, 344/20, 344/33 – I etap.	2016 - 178 754,04
			Budowa odcinka ulicy Polnej w Potulicach na działkach nr 143/17 i 143/33, obręb Potulice.	2016 - 94 907,89
			Przebudowa połączenia ulicy Bydgoskiej z ulicą Dworcową w Nakle nad Notecią.	2015 – 399 589,90
			Modernizacja połączenia drogowego pomiędzy Olszewką a Lubaszczem.	2015 - 900 876,15 środki własne Gminy – 153 576,83 środki Powiatu Nakielskiego 320 000,00 środki budżetu państwa 427 299,32
			Budowa chodnika w Potulicach na ul. Parkowej.	2015 – 98 654,65 środki własne Gminy – 44 882,52 środki Urzędu Marszałkowskiego (PROW) – 53 772,13
			Modernizacja drogi gminnej na działce nr 634/1 obręb Trzeciewnica.	2015 - 437 001,81 środki własne gminy: - 353 470,64 środki Urzędu Marszałkowskiego (FOGR) – 83 531,17
			Budowa odcinka drogi gminnej obejmującej działkę o nr 111 w obrębie Olszewka.	2016 - 63 353,87
			Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Karnowo na działkach o nr ewidencyjnych: 170/4; 47; 31; 101/2.	2016 - 310 300,71 środki własne Gminy – 239 050,71

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2016-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
				środki Urzędu Marszałkowskiego (FOGR) – 71 250,00
			Drogi osiedlowe - ulice: Kasztanowa i Lipowa w Ślesinie odc. 1. ul. Kasztanowej (od km 0+073,5 do km 0+216,9), odc. 2. ul. Kasztanowej (od km 0+003 do km 0+073,5), ul. Lipowa (od km 0+002,5 do km 0+086,6).	2016 - 261 514,52
			Ulica Kołłątaja w Nakle nad Notecią - budowa ulicy z kostki betonowej, wjazdów, chodników, zatok postojowych, zieleń.	2016 - 187 826,68
			Ulica Nadskakuły i odnoga ulicy 1 Maja w Nakle nad Notecią - I etap.	2016 - 225 341,99
			Nawierzchnia pieszo-jezdni w ulicy Różanej w Występie I etap.	2014-2015 455 209,61
			Nawierzchnia pieszo-jezdni w ulicy Różanej w Występie - II etap.	2016 - 523 341,10
			Nawierzchnia pieszo-jezdni - drogi gminnej, połączenia ulicy Różanej z drogą powiatową nr 1926C w Występie.	2016 - 148 430,55
			Droga gminna - obejście miasta Nakło nad Notecią na kierunku Pd-Pn w ciągu drogi Nr 241 (Rogoźno-Tuchola) - jezdnia, urządzenia odwadniające, mur oporowy, rowy odprowadzające ze zbiornikiem retencyjnym, kanał melioracyjny, wiadukt drogowy tzw. „cukrowy” nad linią kolejową PKP nr 18 Kutno–Piła, wiadukt drogowy nad ul. Rudki, przepust nad Strugą Śleską.	2013-2016 63 865710,41 środki własne gminy i dofinansowanie z RPO WK-P – 32 000 000,00 dotacja z budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego - 5 559 400,00
Wprowadzanie zapisów dotyczących standardów akustycznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Nakło nad Notecią	koszty administracyjne	Gmina stosuje właściwe zapisy w opracowywanych MPZP. Następuje różnicowanie terenów o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, przy uwzględnieniu wymagań określonych dla terenów określonych w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. Wykaz uchwalonych MPZP w latach 2015-2016 znajduje się w rozdziale 3.2.	koszty administracyjne

Źródło: na podstawie sprawozdań z budżetu gminy

W programie ochrony środowiska do oceny stopnia zagrożenia hałasem wskazano trzy wskaźniki:

- ilość przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na trasach komunikacyjnych,
- wielkość zanotowanych przekroczeń,
- miejsca notowanych przekroczeń.

Nie ma możliwości określenia wskazanych wskaźników, gdyż w latach 2014-2016 WIOŚ, który jest odpowiedzialny za prowadzenie badań monitoringowych, nie prowadził pomiarów na terenie gminy Nakło nad Notecią.

O ile trudno jest określić wskaźniki realizacji założonych celów ze względu na brak danych monitoringowych należy wskazać, że stale rośnie presja związana ze zwiększającym się natężeniem ruchu, gdyż w okresie sprawozdawczym przybyło zarejestrowanych na tym terenie pojazdów. Jednocześnie zwiększyła się długość dróg rowerowych, co w przyszłości powinno pozytywnie wpłynąć na wzrost znaczenia ruchu rowerowego w ogólnym bilansie odbywanych lokalnych podróży.

3.6. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Zadania mające na celu minimalizację oddziaływania pól elektromagnetycznych na zdrowie człowieka i środowisko opierają się głównie na zapisach planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie aspektów związanych z zagrożeniem powodowanym promieniowaniem elektromagnetycznym. Plany ustalają możliwość realizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, a także linii elektroenergetycznych zgodne z przepisami prawa.

Gmina opracowując w okresie sprawozdawczym miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wprowadzała zapisy w tekstach planów dotyczące eliminowania zagrożeń promieniowaniem elektroenergetycznym.

Ponadto w ramach prowadzonych inwestycji przedsiębiorcy zobowiązani byli przestrzegać przepisy bezpieczeństwa, higieny pracy, prawa budowlanego, gospodarowania przestrzennego i przepisów sanitarnych w celu ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Tabela 36. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu niedopuszczenia do możliwości negatywnego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na ludzi i środowisko wraz ze stopniem ich wykonania

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
Lokalizowanie emitorów pól elektromagnetycznych w nawiązaniu do obszarów zabudowy mieszkaniowej.	Gmina Nakło nad Notecią	koszty administracyjne	Gmina stosuje właściwe zapisy w opracowywanych MPZP. Wykaz opracowanych MPZP znajduje się w rozdziale 3.2.	koszty związane z opracowaniem MPZP
Wprowadzanie zapisów dotyczących standardów emisji pól elektromagnetycznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.				

Źródło: Gmina

W programie ochrony środowiska do oceny stopnia zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym wskazano dwa wskaźniki:

- ilość emitorów pól elektromagnetycznych liniowych, punktowych,
- wielkość zanotowanej emisji.

Nie ma możliwości określenia wskazanych wskaźników, gdyż w latach 2014-2016 WIOŚ, który jest odpowiedzialny za prowadzenie badań monitoringowych, nie prowadził pomiarów natężenie promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy Nakło nad Notecią.

Nie ma możliwości określenia również wskaźnika mówiącego o ilości emitorów promieniowania, gdyż nie prowadzi się takiej ewidencji. W latach 2015-2016, a konkretnie w roku 2016 zgłoszono do Starosty Nakielskiego trzy nowe stacje bazowe telefonii komórkowej.

3.7. POWAŻNE AWARIE I INNE ZAGROŻENIA

Za kontrolę podmiotów korzystających ze środowiska na terenie gminy oraz mieszkańców odpowiedzialny jest m.in. WIOŚ, który na bieżąco kontroluje sposób przestrzegania przepisów prawa oraz warunków udzielonych pozwoleń.

Działania kontrolne i interwencyjne prowadzi także PSP oraz Policja.

Nie są to kontrole dotyczące tylko zagrożeń związanych z poważnymi awariami, ale z szeroko pojętą ochroną środowiska i zapobieganiu nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska. Na terenie gminy nie ma dużego zagrożenia poważną awarią, stąd skupiono się na podejmowanych działaniach prewencyjnych, administracyjnych i organizacyjnych podejmowanych przez służby związane pośrednio lub bezpośrednio z ochroną przed zagrożeniami wszelkiego rodzaju.

W okresie 2015 - 2016 roku odnotowano przez Policję w Nakle nad Notecią następujące przestępstwa i wykroczenia z wybranych ustaw, które odpowiadają ochronie środowiska:

Tabela 37. Wykroczenia notowane w latach 2015-2016 z Kodeksu wykroczeń

Kwalifikacja wykroczeń	Liczba wykroczeń
art. 82 §1 czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji	2015 – 25
	2016 – 6
art. 82 §2 niedopełnienie obowiązków o ochronie przeciwpożarowej do zapewnienia warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu lub terenu	2015 – 5
	2016 – 1
art. 82 §4 wypalanie trawy, słomy lub pozostałości roślinnych na polach w odległości mniejszej niż 100 m od zabudowań, lasów, zboża na pniu i miejsc ustawienia stert lub stogów bądź w sposób powodujący zakłócenia w ruchu drogowym, a także bez zapewnienia stałego nadzoru miejsca wypalania	2015 – 2
	2016 – 0
art. 120 wyręb drzewa w lesie albo kradzież lub przywłaszczenie sobie z lasu drzewa wyrąbanego lub powalonego	2015 – 1
	2016 - 0

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią

Wyżej wymienione zdarzenia są odnotowywane sporadycznie i dotyczą jednostkowych przypadków, których nie można przewidzieć lub podjąć działania zapobiegawcze nawet przy współpracy z samorządem powiatowym czy gminami.

W latach 2015-2016 WIOŚ w Bydgoszczy przeprowadził na terenie gminy 50 kontroli zakładów, w tym 17 kontroli w terenie, pozostałe zaś to kontrole na dokumentach.

Tabela 38. Wykaz skontrolowanych zakładów przez WIOŚ gdzie zanotowano przekroczenia

Rok	Zakład	Rodzaj kontroli	Obszar interwencji	Naruszenie
2015	Gospodarstwo Ogrodnicze Marek Danielewski Olszewka 17 89-100 Nakło nad Notecią	pozaplanowa, problemowa	ochrona powietrza	brak zgłoszenia dla eksploatowanej instalacji
2016	Stacja Paliw PH-U AUTEX w Nakle nad Notecią ul. Poznańska 16 89-100 Nakło nad Notecią	oparta na analizie dokumentacji z wyłączeniem badań automonitoringowych	gospodarka odpadami	zbiorcze zestawienie danych o odpadach za rok poprzedni przekazane po ustawowym terminie
2016	Nowy Szpital w Nakle i Szubinie Sp. z o.o. ul. Mickiewicza 89-100 Nakło nad Notecią	oparta na analizie dokumentacji z wyłączeniem badań automonitoringowych	gospodarka odpadami	zbiorcze zestawienie danych o odpadach za rok poprzedni przekazane po ustawowym terminie
2016	Dalkia Poznań S.A. ul. Przemysłowa 1 89-100 Nakło nad Notecią	oparta na analizie dokumentacji z wyłączeniem badań automonitoringowych	gospodarka odpadami	zbiorcze zestawienie danych o odpadach za rok poprzedni przekazane po ustawowym terminie
2016	Stal-Plex Bis Sp. z o.o. ul. Kościelna 8 89-100 Nakło nad Notecią	oparta na analizie dokumentacji z wyłączeniem badań automonitoringowych	gospodarka odpadami	sprawozdanie o opakowaniach przekazane po ustawowym terminie
2016	Komunalne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Drzymały 4a 89-100 Nakło nad Notecią	oparta na analizie dokumentacji z wyłączeniem badań automonitoringowych	gospodarka odpadami	sprawozdanie o bateriach i akumulatorach przekazane po ustawowym terminie
2015	Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego PATEREK S.A. ul. Przemysłowa 1 89-100 Nakło nad Notecią	planowa, problemowa	gospodarka odpadami	przekazywanie odpadów podmiotom nieuprawnionym, przekazanie zbiorczego zestawienia informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat po ustawowym terminie, eksploatacja zbiornika do magazynowania oleju napędowego bez ważnej decyzji właściwej jednostki Transportowego Dozoru Technicznego

Rok	Zakład	Rodzaj kontroli	Obszar interwencji	Naruszenie
2015	PW KATESO Aureliusz Osetek ul. Młyńska 34 89-100 Nakło nad Notecią	planowa, problemowa	gospodarka odpadami	międzynarodowe przemieszczanie odpadów niezgodne z rozporządzeniem w sprawie przemieszczania odpadów
2015	Recykling partner Group Sp. z o.o. ul. Młyńska 34 89-100 Nakło nad Notecią	planowa, problemowa	gospodarka odpadami	międzynarodowe przemieszczanie odpadów niezgodne z rozporządzeniem w sprawie przemieszczania odpadów, zbiorcze zestawienia danych o odpadach sporządzone niezgodnie ze stanem rzeczywistym, naruszenie warunków posiadanej decyzji – brak odpowiedniego zabezpieczenia zebranych odpadów

Źródło: WIOŚ Bydgoszcz

W latach 2015-2016 czynnie działała także Straż Miejska, o której działalności częściowo była mowa w rozdziale 3.4. W kolejnej tabeli zestawiono szczegółowe zestawienie podejmowanych przez nią działań.

Tabela 39. Działania podejmowane przez Straż Miejską w zakresie zapobiegania naruszeniom przeciwko środowisku i współdziałania przewino zagrożeniom

KATEGORIA	2015				2016			
	ILOŚĆ KONTROLI	ILOŚĆ POUCZEŃ	ILOŚĆ MANDATÓW	ILOŚĆ WNIOSKÓW DO SĄDU	ILOŚĆ KONTROLI	ILOŚĆ POUCZEŃ	ILOŚĆ MANDATÓW	ILOŚĆ WNIOSKÓW DO SĄDU
1. Odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do wód	7	4	2	0	7	1	3	0
2. Nieprawidłowe gospodarowanie odpadami	160	101	30	1	248	158	60	3
3. Spalanie odpadów	59	17	13	0	38	9	4	0
4. Kontrola mieszkańców w zakresie użytkowania indywidualnych źródeł ciepła	177	Odpowiedź zawarta w: pkt. 1, pkt 2, pkt 3, pkt 6		0	283	Odpowiedź zawarta w: pkt. 1, pkt 2, pkt 3, pkt 6		0
5. Prowadzenie działalności gospodarczej związanej z narażeniem mieszkańców na niebezpieczeństwo	Przy ujawnieniu nieprawidłowości w zakresie narażenia na niebezpieczeństwo mieszkańców przez podmiot prowadzący działalność gospodarczą, informowano merytoryczne służby /Wydział Ochrony Środowiska UMiG w Nakle nad Notecią, WIOŚ, PSP/.							
6. Usuwanie odpadów w sposób niezgodny z regulaminem utrzymania czystości i porządku	136	82	40	1	99	59	22	1
7. Niszczenie zieleni, lasu	11	9	2	0	4	4	1	0
8. Wykroczenia przeciwko nieprawidłowemu transportowi materiałów i substancji niebezpiecznych	Straż Miejska nie prowadziła tego typu interwencji w okresie sprawozdawczym.							
9. Edukacji społeczeństwa dotyczącej właściwych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożenia	Od 01 stycznia 2015 do 31 grudnia 2016 roku nakielscy Strażnicy Miejscy przeprowadzili 113 spotkań z uczniami szkół różnego szczebla nauczania., z mieszkańcami podczas zebrań sołeckich oraz Samorządów Mieszkańców. Ponadto każdorazowo rozdajemy ulotki informacyjne. /Wzór w załączniku/							
10. Współpracy ze służbami ratowniczymi w zakresie organizowania i przeprowadzania szkoleń w zakresie ratownictwa	2 x wspólne ćwiczenia z Państwową Strażą Pożarną – akcja ratownicza płonącego budynku, ewakuacja ludności, pierwsza pomoc przedmedyczna.							

Źródło: Straż Miejska w Nakle nad Notecią

Działalność kontrolna to dział zadań prewencyjnych mających na celu zapobieganie zagrożeniom. Ważne są jednak także działania inwestycyjne związane z dofinansowaniem straży pożarnej i edukacyjne.

Gmina co roku dofinansowuje straż pożarną w zakresie zakupu odpowiedniego sprzętu ratowniczego, który ma minimalizować skutki środowiskowe w przypadku wystąpienia awarii.

Kolejna tabela zawiera zestawienie najważniejszych działań podejmowanych w okresie sprawozdawczym.

Tabela 40. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu zapobiegania zagrożeniom środowiska na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
Współpraca z powiatem w ramach realizacji planów zarządzania kryzysowego w związku z wystąpieniem powodzi (w razie potrzeb)	PSP	koszty zależne od podjętych działań	W okresie sprawozdawczym na terenie gminy Nakło nad Notecią nie prowadzono działań związanych z usuwaniem skutków powodzi (dot. rzeki Noteć).	brak kosztów
	Powiat Nakielski	koszty administracyjne	W ramach realizacji Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego w związku z możliwością wystąpienia powodzi, utworzony został Plan Operacyjny Ochrony Powiatu Nakielskiego przed powodzią, który na bieżąco jest aktualizowany. Realizacją zadań ujętych w niniejszych planach zajmuje się Referat Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Nakle nad Notecią. Powiatowy Plan Zarządzania Kryzysowego uzgadniany jest z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim, natomiast gminne plany uzgadnianie są ze Starostą Nakielskim. Współpraca samorządów gminnych z samorządem powiatowym odbywa się na podstawie procedury PRK-4/4 niniejszego planu (Procedura ochrony przed powodzią oraz działań związanych z zagrożeniami hydrometeorologicznymi).	koszty administracyjne
Uwzględnianie zagadnień zagrożenia poważnymi awariami w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz wydawanych decyzjach	Gmina Nakło nad Notecią	koszty administracyjne	Wskazane zagadnienia uwzględnia się w: - miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, gdzie zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko na terenach o funkcji mieszkaniowej, - decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, - w decyzjach o warunkach zabudowy.	koszty administracyjne

Źródło: ankiety

Tabela 41. Pozostałe zadania z zakresu zapobiegania zagrożeniom środowiska nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2015-2016 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu gminy

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
Dofinansowanie ochotniczych straży pożarnych.	Gmina Nakło nad Notecią	2015 – 635 421,50 2016 – 405 561,07

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu gminy, ankiety

Tabela 42. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2015-2016 z uwzględnieniem roku bazowego, 2014

Wskaźnik monitorujący	Jednostka monitorująca	Stan na 2014	Stan na 2015	Stan na 2016	Ocena trendu	Rodzaj wskaźnika
ilość sytuacji awaryjnych	PSP, GIOŚ	0	0	0	bez zmian brak zagrożenia	presji
ilość wyemitowanych substancji niebezpiecznych	PSP / GIOŚ	0	0	0	bez zmian	presji
ilość zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii	PSP, WIOŚ	0	0	0	bez zmian brak zagrożenia	stanu
długość przesyłowych rurociągów km	PSG	48,21	48,21	48,21	bez zmian	stanu

Źródło: PSP, GIOŚ, PSG

3.8. GOSPODARKA ODPADAMI

Kolejna tabela zwiera natomiast wykaz wydatków ponoszonych w okresie sprawozdawczym na cele zaplanowane w Programie ochrony środowiska. Corocznie gmina szczegółowo omawia system gospodarowania odpadami komunalnymi w analizie stanu gospodarki odpadami.

W niniejszym rozdziale krótko scharakteryzowano działania dotyczące odpadów komunalnych, utrzymania czystości, edukacji ekologicznej, a także rekultywacji składowiska odpadów i unieszkodliwiania odpadów azbestowych.

Tabela 43. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu gospodarki odpadami wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
<p>Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi będą wynikać z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Określone przez ustawę obowiązki Gminy będą stopniowo i zgodnie z obowiązującymi terminami realizowane przez Miasto i Gminę Nakło nad Notecią. Gospodarowanie odpadami komunalnymi. Utrzymanie czystości w Mieście i Gminie.</p>	Gmina Nakło nad Notecią	3 800 000,00	Środki finansowe zostały wykorzystane na odbiór odpadów komunalnych z gminy Nakło nad Notecią, na zagospodarowanie odpadów komunalnych, na kampanię informacyjną, na utrzymanie PSZOK oraz na przeładunek odpadów komunalnych na stacji przeładunkowej w Rozwarzynie.	koszty ogólne: 2015 – 4 233 502,24 2016 – 4 398 127,32
			W 2015 oraz 2016 roku odpady zielone były odbierane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od marca do listopada. W tych latach odpady segregowane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych były odbierane 1 raz na miesiąc. Odpady zmieszane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych były odbierane 1 raz na tydzień z nieruchomości powyżej 10 lokali, natomiast z nieruchomości do 10 lokali 1 raz na 2 tygodnie.	w tym z ogólnych kosztów: 2015 – 1 246 828,07 2016 - 1 140 980,88
			Funkcjonowanie 10 Minipszoków, w tym 8 na terenie Nakła nad Notecią, 1 na terenie Paterka oraz 1 na terenie Potulic oraz 1 PSZOK w Rozwarzynie.	w tym z ogólnych kosztów: 2015 – 1 156 491,82 2016 – 1 304 056,05
			Organizacja objazdowych zbiórek, transport i unieszkodliwianie odpadów wielkogabarytowych i zużytych opon, w tym również odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.	w ramach kosztów ogólnych gospodarowania odpadami
			<p>Za ekoinnowacyjny system gospodarowania odpadami oparty o minipunkty selektywnej zbiórki odpadów Gmina Nakło nad Notecią została laureatem dwóch konkursów.</p> <p>We wrześniu 2015 r. w Senacie RP odbyła się uroczysta konferencja Fundacji Promocji Gmin Polskich i Senackiej Komisji Ochrony Środowiska, podczas której Sławomir Napierała Burmistrz Miasta i Gminy Nakło nad Notecią odebrał Statuetkę dla Gminy Nakło nad Notecią jako laureata konkursu "Gmina Ekoinnowacji".</p> <p>W listopadzie 2015 r. Gmina Nakło nad Notecią została zwycięzcą II edycji ogólnopolskiego konkursu „Zielone Miasta - w stronę przyszłości” w kategorii „Oszczędzanie zasobów”, organizowanego przez Ministerstwo Środowiska.</p>	-

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
			1.01.2015 r. wprowadzono elektroniczny system ewidencji odpadów segregowanych. Gospodarstwa domowe otrzymały karty z indywidualnymi kodami kreskowymi dla lokali. Karta rejestruje datę, wagę odpadów dostarczanych i wydawanych oraz poprawność segregacji.	w ramach kosztów ogólnych gospodarowania odpadami
Rekultywacja składowiska odpadów w m. Rozwarzyn	Związek Gmin Kcynia, Nakło, Szubin	1 423 431,00	<p>Rekultywacja składowiska odpadów w m. Rozwarzyn zakończyła się w roku 2015.</p> <p>W dniu 16.10.2015 r., podczas obrad Zarządu Związku Gmin Kcynia, Nakło, Szubin dokonano odbioru końcowego zadania pn: „Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Rozwarzyn gmina Nakło nad Notecią”.</p> <p>Udział finansowy Partnera Projektu czyli Związku Gmin Kcynia, Nakło, Szubin w całym wynosi – 5 %. Pozostała część tj. 95 % dofinansowana jest w formie dotacji – 85 % z PO IiŚ i 10 % z WFOŚiGW w Toruniu.</p> <p>Powierzchnia góry rekultywowanej kwatery - 3 450,0 m².</p> <p>Powierzchnia skarp rekultywowanej kwatery - 12 045,0 m².</p>	2015 – 779 820,00
		16 000,000 rocznie	<p>Związek Gmin Kcynia, Nakło, Szubin ciągle monitoruje stan składowiska i terenu wokół tego obiektu. Według obowiązujących przepisów prawa monitorowanie stanu składowiska musi trwać przez 30 lat od daty jego zamknięcia. Monitoring ten polega na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - badaniu wielkości opadu atmosferycznego z pomiarów prowadzonych na terenie składowiska odpadów lub poza nim, o ile w trakcie oceny stanu wyjściowego wskazano stację meteorologiczną reprezentatywną dla lokalizacji składowiska odpadów, - pomiarze poziomu wód podziemnych w otworach obserwacyjnych, - pomiarze wielkości przepływu wód powierzchniowych, - kontroli osiadania powierzchni składowiska odpadów w oparciu o ustalone repery, - badaniu substancji i parametrów wskaźnikowych w wodach powierzchniowych, odciekowych, podziemnych i w gazie składowiskowym, - pomiarze emisji gazu składowiskowego, - sprawdzaniu sprawności systemu odprowadzania gazu składowiskowego, - kontroli osiadania powierzchni składowiska odpadów. <p>Wyniki badań monitoringowych zamkniętego składowiska nie wskazują na zagrożenia dla środowiska.</p>	<p>2015 – 15 990,00</p> <p>2016 – 15 990,00</p>

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
		koszty administracyjne	W dniu 25.02.2016 r. przedstawiciele Związku Gmin Kcynia, Nakło, Szubin oraz Gminy Nakło nad Notecią zawarli akt notarialny dotyczący rozwiązania umowy użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej zabudowanej, położonej w Rozwarzynie, oznaczonej jako działki nr: 207/3, 207/4 oraz 207/6 i przekazania Gminie Nakło nad Notecią nieodpłatnie prawa własności do budynków i urządzeń usytuowanych na tych działkach. Konsekwencją powyższego jest przekazanie przez Związek dużej części nieruchomości dawnego składowiska w Rozwarzynie do Gminy Nakło. W Związku Gmin Kcynia, Nakło, Szubin pozostają tylko grunty wraz z urządzeniami niezbędnymi do jego funkcjonowania po zakończeniu rekultywacji składowiska odpadów w Rozwarzynie.	koszty administracyjne
Dofinansowywanie działań związanych z demontażem, transportem i unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest.	Gmina Nakło nad Notecią	15 000,00 rocznie	Gmina Nakło nad Notecią posiada program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest uchwalony przez Radę Miejską w Nakle nad Notecią uchwałą nr XV/319/2011 z dnia 29 grudnia 2011 r. W okresie sprawozdawczym Gmina prowadziła nabór wniosków na dofinansowanie w zakresie odbioru i unieszkodliwienia odpadów azbestowych (bez demontażu). Odpady - po demontażu przeprowadzonym przez uprawnione firmy zostały przygotowane do transportu (ofoliowane na palecie lub zamknięte w opakowaniach typu „big-bag”). Odbiór i transport w celu unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest, odbywał się na zamówienie Gminy Nakło nad Notecią. Był on realizowany: - w 2015 roku na podstawie umowy przez firmę Eco-Pol Sp. z o.o. 86-120 Pruszcz, ul. Dworcowa 9, - w 2016 przez firmę Środowisko i Innowacje Sp. z o. o. Dobrów 8, 28-142 Tuczępy. Firmy posiadają niezbędne zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki odpadami. Odebrane odpady zostały przekazane na składowisko odpadów niebezpiecznych: - w 2015 roku w Małociechowie prowadzone również przez wskazaną Spółkę. - w 2016 w miejscowości Dobrów 8, 28-142 Tuczępy.	2015 – 17 929,20 z czego dofinansowanie z budżetu powiatu nakielskiego – 5 000,00 2016 – 23 557,36 z czego dofinansowanie z budżetu powiatu nakielskiego – 5 000,00

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
			<p>W roku 2015: - odbiór i unieszkodliwianie 21,481 Mg odpadów azbestowych w ramach programu zrealizowano 13 wniosków.</p> <p>W roku 2016: - odbiór i unieszkodliwianie 64,24 Mg odpadów azbestowych w ramach programu zrealizowano 26 wniosków</p> <p>W ramach realizowanego programu przez samą gminę (bez środków WFOŚiGW) zrealizowano 39 wniosków.</p>	
			<p>Natomiast dofinansowanie zadań dot. demontażu, transportu i unieszkodliwiania lub zabezpieczania odpadów zawierających azbest w związku z pozyskaniem środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu (100 %) przebiegało następująco:</p> <p>W roku 2015 – zrealizowano 15 wniosków i usunięto z terenu gminy 45,00 Mg odpadów azbestowych.</p> <p>W roku 2016 - zrealizowano 23 wnioski i usunięto z terenu gminy 52,305 Mg odpadów azbestowych.</p> <p>Odbiór i transport w celu unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest, odbywał się na zamówienie Gminy Nakło nad Notecią. Był on realizowany przez firmę ECO 24, ul. Królowej Jadwigi 1, 74-400 Dębno.</p>	<p>2015 – 19 848,25 (100 % dotacja WFOŚiGW w Toruniu)</p> <p>2016 – 28 135,24 (100 % dotacja WFOŚiGW w Toruniu)</p>
Realizacja szkoleń obejmujących zagadnienia środowiskowe dla pracowników Urzędu Miasta i Gminy, rolników, mieszkańców w zakresie: gospodarki odpadami, unieszkodliwiania azbestu itp.).	Gmina Nakło nad Notecią, straż miejska	koszty administracyjne	Uczestniczono m.in. w zorganizowanych przez Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Toruniu spotkaniach dot. Programu Ochrony Powietrza jego aktualizacji i realizacji, sporządzanie corocznych sprawozdań z realizacji. Pracownicy UMiG brali również udział w szkoleniach w zakresie gospodarki odpadami organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu oraz ODR Minikowo.	koszty administracyjne
Prowadzenie edukacji	Gmina Nakło	15 000,00	Realizowany był (jak co roku) program „CZYSTA GMINA”.	koszty administracyjne

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
ekologicznej poprzez konkursy, festyny, pikniki związanej z gospodarką odpadami	nad Notecią		Szczegóły akcji omówiono w rozdziale 3.4.	
			W latach 2015 i 2016 odbywał się festyn ekologiczny Ekomajówka, w trakcie którego podejmowane były działania informacyjno-edukacyjne dotyczące prawidłowej segregacji odpadów.	2015 – 5 000,00 2016 – 5 000,00
			Gmina Nakło Nad Notecią we wsparciu merytorycznym KPWiK Nakło nad Notecią prowadziła zajęcia edukacyjne dla dzieci w ośrodku w Trzeciewnicy.	koszty administracyjne w ramach kosztów określonych w tabeli 44, rozdział 3.9.

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu gminy, ankiety

3.9. EDUKACJA EKOLOGICZNA

Tabela 44. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu gospodarki odpadami wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu i badania ankietowego

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska oraz opracowywanie raportów z realizacji POŚ (co 2 lata)	Gmina Nakło nad Notecią	6 700,00	Wykonanie Raportu z realizacji gminnego programu ochrony środowiska obejmującego „okres sprawozdawczy” dwóch lat kalendarzowych - 2013 i 2014 (wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku). Opracowanie „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020” wraz z opracowaniem prognozy oddziaływania na środowisko. W roku 2016 zabezpieczono środki finansowe na sporządzenie kolejnego raportu z realizacji POŚ za lata 2015-2016, zadanie będzie realizowane w roku 2017.	2015 – 1 476,00 - rap. POŚ 2016 – 5 100,00 - POŚ
Informowanie mieszkańców	Gmina Nakło	koszty	Gmina na bieżąco informuje mieszkańców o toczących się postępowaniach,	brak kosztów

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
o prowadzonych postępowaniach, wydawanych decyzjach, prowadzonych inwestycjach, opracowywanych planach i programach oraz jakości środowiska na terenie Miasta i Gminy (BIP, tablica ogłoszeń, lokalna prasa itd.)	nad Notecią	administracyjne	ogłasza konsultacje społeczne, toczące się postępowania w zakresie wydania decyzji środowiskowych itp.	
Prowadzenie edukacji ekologicznej poprzez konkursy, festyny, pikniki o tematyce ekologicznej	Gmina Nakło nad Notecią, Powiat, Nadleśnictwa	12 500,00	Edukacja ekologiczna prowadzona jest w placówkach oświatowych (w szkołach podstawowych, gimnazjach oraz w przedszkolach) poprzez organizację Pikników Ekologicznych dla przedszkolaków i najmłodszych uczniów szkół podstawowych oraz wyjazdów na zajęcia terenowe, organizację konkursów i festynu ekologicznego.	2015 – 9 617,20 2016 – 16 907,62
			Ekologiczne Inspiracje w Dolinie Noteci Wsparcie zadania realizowanego przez OIKOS Stowarzyszenie Ekologiczne Ziemi Nakielskiej polegające na: 1. zorganizowaniu konkursów na szczeblu gminy dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych konkurs o Dolinie Noteci (II edycja) i konkursu ornitologicznego (I edycja)	2015 – 2 500,00
			Przyjaźni dla środowiska - Ekologiczne Inspiracje w Dolinie Noteci Wsparcie zadania realizowanego przez OIKOS Stowarzyszenie Ekologiczne Ziemi Nakielskiej polegające na: 1. zorganizowaniu konkursów na szczeblu gminy dla dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych - konkurs „Segregacja się opłaca” (IV edycja) 2. realizacji projektu i zorganizowaniu konkursu fotograficznego dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych z Gminy Nakło nad Notecią oraz Powiatu nakielskiego „Leśne Inspiracje”.	2016 – 2 500,00
			Na zebraniach z mieszkańcami oraz na antenie radia w celu promocji i popularyzacji istniejących mechanizmów dofinansowana zachęcano	2015 - 11 877,62 2016 – 10 736,00

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
			mieszkańców do zmiany systemów ogrzewania mieszkań, przedstawiano zagadnienia dot. ochrony powietrza i stanu jego zanieczyszczenia w mieście. Przeprowadzono kampanię informacyjno-edukacyjną „ODPOWIEDZIALNE OGRZEWANIE = CZYSTE POWIETRZE” o tematyce dot. ograniczenia niskiej emisji i ochrony powietrza w ramach programu „Poprawa jakości powietrza. Część 2) KAWKA – Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł”. W ramach kampanii: Zachęcano mieszkańców do wzięcia udziału w programie: „Poprawa jakości powietrza. Część 2) KAWKA III - Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii”. Szczegóły omówiono w rozdziale 3.4.	
	Powiat Nakielski	koszty zależne od podjętych działań	Dnia 07.11.2016 r. przeprowadzone zostało szkolenie przy współudziale WIOŚ w Bydgoszczy z zakresu ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem w Zespole Szkół Żeglugi Śródlądowej w Nakle nad Notecią dla młodzieży ponadgimnazjalnej.	b.d.
			Działania placówek oświatowych	
	Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3 w Nakle nad Notecią Przedszkole	koszty administracyjne	<p>Udział w akcjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Drzewa wokół nas” - przygotowanie wystawy plastycznej z okazji „ŚWIĘTA DRZEWA”, - „Las skarbem człowieka” - wycieczka ekologiczno-przyrodnicza do lasu w Studzienkach, - „Moda ekologiczna” - impreza przedszkola, przygotowanie strojów z wykorzystaniem odpadów, - udział w akcji „Sprzątanie świata”, - udział w programie „Czyste powietrze wokół nas” rekomendowanym przez Powiatową Inspekcję Sanitarną, - wycieczka do stadniny koni w Braniczu, - zbiórka makulatury i nakrętek przez społeczność przedszkolną, - spotkanie z przedstawicielem ANIMALSÓW, wysłuchanie pogadanki na temat ochrony zwierząt, ich godnego traktowania przez człowieka, - zorganizowanie pikniku ekologicznego na terenie boiska szkolnego - „Rodzinne świętowanie z TĘCZOWYM WZGÓRZEM”, - spotkanie z dietetykiem - udział w zajęciach dotyczących ekologicznej żywności. - udział w warsztatach przygotowanych przez ornitologa, - przygotowanie wystawy „Dary jesieni”, - zorganizowanie konkursu pod patronatem Burmistrza „Zrób coś ciekawego 	środki własne

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
			<p>z niczego - dydaktyczna EKO-zabawka”,</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Tydzień kolorów”: ekologia - kolor zielony, powietrze - kolor biały, woda - kolor niebieski, - „Chrońmy pszczoły” - udział w akcji, spotkanie z pszczelarzem, - „Pokaz mody ekologicznej”, - „Dzień kundelka” - zbiórka żywności dla zwierząt w Rozwarzynie, - powołanie kółka przyrodniczo-ekologicznego „Sikorki” w kl. 3a, - organizacja klasowego konkursu przyrodniczo-ekologicznego w kl. 3a, - zorganizowanie gminnego turnieju patronatem Burmistrza dla kl. III „Co w trawie piszczy?”, przygotowanie wystawy szkolnej „Zwierzęta”, udział w powiatowym konkursie plastyczno - technicznym „Leśne impresje” organizowanym przez Nadleśnictwo Szubin, - udział w gminnym konkursie „Segregacja się opłaca” organizowanym przez Zespół Szkół w Potulicach, - wycieczka do Minikowa na Święto Łąk kl. 3a, 3d, - udział w okręgowym konkursie plastycznym „Mój las” kl. 1a. - piknik ekologiczny „Wiedzą dzieci, gdzie jest miejsce śmieci” kl. 2a, 2d, - zorganizowanie szkolnego konkursu plastycznego „Jesienne drzewo”, - zorganizowanie wiosenno - ekologicznych zawodów sportowych dla kl. - zorganizowanie szkolnego konkursu „Arcydzieła z odpadów. Instrumenty muzyczne”, - udział w Gminnym Festynie Ekologicznym zorganizowanym w SP2, - przeprowadzenie szkolnego etapu konkursu z przyrody (V–VI) organizowanego przez Kuratorium Oświaty (kl. V – VI), - udział w programie profilaktyki chorób odkleszczowych: „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”, - zorganizowane zbiórki karmy dla zwierząt w Rozwarzynie, spotkanie z opiekunem Schroniska, - wykonanie albumów nt. „Różnorodność warunków życia na Ziemi”, - wykonywanie gazetek o tematyce ekologicznej m.in. zasady segregacji śmieci, Dzień Drzewa, Dzień Wody, Dzień Ziemi, - zorganizowanie quizu ekologicznego w klasach IV VI z okazji Dnia Ziemi, - udział w Konkursie Biologiczno-Przyrodniczym TEST Biologia PLUS, - zorganizowanie wyjazdu do Centrum Edukacji Ekologicznej w Myśliczynie, udział w laboratoryjnych zajęciach dydaktycznych – badanie stanu czystości wody oraz 	

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
			<p>sposoby usuwania zanieczyszczeń z wody sfinansowanego przez Gminę Nakło nad Notecią,</p> <ul style="list-style-type: none"> - działania w ramach projektu „Ekologia w głowie się zaczyna”: zajęcia dydaktyczno-poznawcze ze specjalistami: ornitologiem, leśnikiem, pracownikiem Sanepidu nt. „Woda źródłem życia”, warsztaty poznawcze w wykorzystaniem ścieżki dydaktycznej w Minikowie, udział w „Święcie Łąk”, turniej wiedzy przyrodniczej i ekologicznej w klasach I-III i IV, organizacja „Tygodnia ekologicznego”, warsztaty w plenerze - poznanie walorów turystycznych Nakła i okolic – rejs statkiem po Noteci, konkurs „Arcydzieła z surowców wtórnych” dla klas I-III. 	
	SP Nakło nad Notecią	koszty administracyjne	<p>Udział w akcjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie wyjazdu w ramach zajęć terenowych z Ekologii do Bydgoszczy – zwiedzanie miasta położonego nad Brdą oraz pływanie Tramwajem wodnym po Brdzie od śluzy do śluzy, zwiedzanie Muzeum Wyczółkowskiego „Cisy Staropolskie” na wyspie Młyńskiej, - udział w Powiatowym Konkursie Łowiectwa i ochrony środowiska, - udział w Kuratorskim Konkursie wiedzy przyrodniczej, - projekt pt. „Dziedzictwo kulturowe powiatu nakielskiego” – w ramach projektu odbyło się dużo wycieczek krajoznawczych po okolicy, - udział w konkursie Ogólnopolskim MEDITEST 2015, - udział w Gminnym konkursie plastycznym „Odpowiedzialne ogrzewanie = Czyste powietrze, - organizacja w szkole Gminnego konkursu Ekologicznego, - zbiórka darów na rzecz schroniska w Rozwarzynie, - organizacja szkolnego konkursu plastycznego dla klas IV – „Jak chronię swoją planetę Ziemię”, - organizacja w szkole Gminnego konkursu o Zdrowiu „Trzymaj formę”, - udział w konkursie Ogólnopolskim EKOTEST 2016, - zorganizowanie szkolnego konkursu z wiedzy o zdrowiu dla klas V, - udział w Gminnym konkursie „Segregacja się opłaca”. 	środki własne

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
	Szkoła Podstawowa nr 4 w Nakle nad Notecią	koszty administracyjne	<p>Udział w akcjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjazd do PSZOK, zapoznanie z organizacją segregacji odpadów, - akcja Sprzątanie Świata, - szkolny konkurs nt. zanieczyszczeń powietrza, - wyjazd do oczyszczalni w Nakle nad Notecią, - konkurs gminny Segregacja się opłaca, - Święto Ziemi, konkursu ekologiczne. 	środki własne
	Przedszkole Paterek	koszty administracyjne	<p>Udział w akcjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cykl spotkań z animatorką przyrody z ODR Minikowo w ramach Projektu Trop natury' - czyli ciekawostki o ptakach, zwierzętach, roślinach, - warsztaty dla Rady Pedagogicznej - w ramach projektu edukacyjnego - Natura 2000 Pozytywna inspiracja, - udział w konkursie plastycznym - Mieszkańcy lasu, - Powiatowy konkurs plastyczny - Barwy jesieni, - spotkanie edukacyjne z pszczelarzem, z ornitologiem, leśniczym, - spotkanie edukacyjne ze specjalistą ze Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej na temat problemu zdrowej żywności i zdrowego odżywiania się, - udział w festiwalu piosenki jesiennej, - udział w konkursie plastycznym - Życiodajna woda, w ogólnopolskim konkursie plastycznym Młodzież zapobiega pożarom, - wycieczka dydaktyczna do Skansenu w Osieku - Jesień w polu i zagrodzie, Wielkanoc w Skansenie, - wycieczka dydaktyczna do sadu w Miastowicach, - warsztaty - EKO edukacja w zarządzaniu gospodarką odpadami, - wycieczka dydaktyczna do Zakładu VITROFLORA" w Łochowie, - inscenizacja na temat dbania o środowisko z okazji Dnia Ziemi, - udział w programach wychowawczo-profilaktycznych - Czyste powietrze wokół nas, - udział w programie edukacyjnym - Kubusiowi Przyjaciele Natury, - udział w kampanii Dawno, dawno temu w Gminie pojawił się smog nakielski, - wycieczka do ODR-Minikowo - Ścieżka przyrodnicza - na krawędzi Doliny Noteci. 	środki własne
	Przedszkole	koszty	Udział w akcjach:	środki własne

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
	nr 2 w Nakle nad Notecią	administracyjne	- programy ogólnopolskie - Czyste powietrze wokół nas, Kubusiowi przyjaciele natury, - EKO-Majówka w Nakielskim Ośrodku Kultury, - zbiórka baterii, - pogadanki, rozmowy przy ilustracjach Dbam o środowisko - segreguję śmieci.	
	Przedszkole w Ślesinie	koszty administracyjne	Udział w akcjach: - festyn Święto pieczonego ziemniaka, - wycieczka do lasu w Potulicach, - powitanie wiosny, - Sprzątanie Świata, - Akcja Kubusiowi Przyjaciele Natury, - konkursy plastyczne: Zwierzaki cudaki, Zima w oczach dziecka, Jesień za oknem, - akcja zbiórka żywności dla zwierząt w Rozwarzynie, - wycieczka do Myślęcinka, - uprawianie ogrodu warzywnego.	środki własne
	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Ślesinie	koszty administracyjne	Udział w akcjach: - piknik ekologiczny w Osieku, Studzienkach, - zajęcia terenowe w Centrum Ekologiczno-Kulturalnym w Trzeciewnicy, - zajęcia terenowe w Studzienkach, - zajęcia terenowe w gospodarstwie pszczelarskim Bartnik w Konstantowie, - konkurs plastyczny Z ekologią na Ty, Jesienne drzewo, - wycieczka do tartaku, - powitanie wiosny, - konkurs ekologiczny Segregacja się opłaca.	środki własne
	ZSP Potulice	koszty administracyjne	Udział w akcjach: - gminny konkurs ekologiczny Segregacja się opłaca, - konkurs ekologiczny Oszczędzamy las, Odkręcamy świat, - projekt Walory turystyczne a zagrożenia ekologiczne na terenie Potulic, - projekt las wokół nas, - konkurs Ptaki Doliny Noteci.	środki własne

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Paterku	koszty administracyjne	<p>Udział w akcjach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja Powiatowego konkursu ekologiczno-łowieckiego, - imprezy „Pożegnanie lata”, - podsumowanie programu „Myśliwi – Dzieciom, Dzieci - Zwierzętom”, - udział w Konkursie Wiedzy o Dolinie Noteci i Ornitologicznym, - spotkanie z ornitologiem i leśnikiem - zajęcia w terenie - odloty ptaków, - oczyszczanie budek lęgowych - zajęcia w terenie, - przygotowanie karmników dla ptaków, - zbiórka karmy dla ptaków i zwierzyny leśnej, porządkowanie paśników, spotkania z myśliwymi i leśnikami, - zbiórka karmy dla psów ze schroniska, - wycieczka do lasu i na pole - obserwacje zwierząt, - dokarmianie ptaków i zwierzyny leśnej, - prace na ścieżce edukacyjno – przyrodniczej, - udział w programie aktywnej edukacji ekologicznej - „Ożywić pola”, - teatrzyk ekologiczny - obchody święta lasu i ziemi, - wycieczki wiosenne na pole, do lasu w celu obserwacji ptaków, ssaków i roślin, - pielęgnacja budek lęgowych - spotkania z myśliwymi i leśnikami, - sadzenie drzew, krzewów, pielęgnacja ogródka przyszkolnego, - tydzień ekologiczny - plakaty ekologiczne, konkursy, sprzątanie terenu i segregacja odpadów, pokaz mody ekologicznej, wykonanie zabawek z surowców wtórnych, - udział w Gminnym Konkursie plastycznym „Segregacja się opłaca”, - coroczny udział w akcji „Sprzątania świata”. 	środki własne
	Nadleśnictwo Bydgoszcz	koszty administracyjne	W roku 2016 utworzona została sieć skrytek geocaching. Na terenie powiatu jest ona na działce 3144/2 w okolicach pomnikowego dębu Władysława Szafera.	środki własne
Wyjazdy specjalistyczne organizowane wspólnie z ODR Minikowo	Gmina Nakło nad Notecią, ODR	5 000,00	W latach 2015-2016 nie podejmowano działań.	-

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu gminy, ankiety

Tabela 45. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2015-2016 z uwzględnieniem roku bazowego, 2014

Wskaźnik monitorujący	Jednostka monitorująca	Stan na 2014	Stan na 2015	Stan na 2016	Ocena trendu	Rodzaj wskaźnika
liczba projektów zrealizowanych na rzecz ochrony środowiska	Gmina	5	6	6	pozytywny	reakcji
ilość zebranych odpadów podczas akcji ekologicznych	Gmina	nie prowadzono działań	nie prowadzono działań	nie prowadzono działań	bez zmian	reakcji
ilość ścieżek przyrodniczo – dydaktycznych	Gmina	nie powstały nowe ścieżki	nie powstały nowe ścieżki	nie powstały nowe ścieżki	bez zmian	stanu

Źródło: Gmina

3.10. RACJONALIZACJA ZUŻYCIA SUROWCÓW, ENERGII**Tabela 46. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu racjonalizacji zużycia surowców i energii na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu i badania ankietowego**

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
Zmniejszenie strat energii, poprawy parametrów energetycznych budynków, podnoszenie sprawności wytwarzania energii	Gmina Nakło nad Notecią	koszty zależne od opracowanej dokumentacji projektowej	Termomodernizacja budynku Nakielskiego Ośrodka Kultury w Nakle nad Notecią. Zakres prac zgodnie z umową oraz audytem energetycznym to: - modernizacja centralnego ogrzewania polegająca na wymianie grzejników; - docieplenie ścian zewnętrznych od strony północnej (pozostałe zostały ocieplone w poprzednich latach); - docieplenie stropodachów na budynkach; - przebudowa dachów nad wejściem do kina oraz nad budynkiem administracyjnym; - częściowa wymiana stolarki okiennej i drzwiowej.	2014-2015 954 842,62 (2015 - 880 860,14)
	Spółdzielnia Mieszkaniowa Chrobry		Zwiększenie efektywności energetycznej budynków zbiorowego zamieszkania. W latach 2015-2016 podjęto następujące działania: a) os. Chrobrego 2 w Nakle nad Notecią – ocieplenie ścian zewnętrznych, osłonowych, ocieplenie stropu piwnic, wymiana okien w piwnicy, montaż zaworów termostatycznych podpionowych na cyrkulacji ciepłej wody użytkowej, wymiana zaworów odcinających pod pionami	2015-2016 a) 412 803,00 b) 412 803,00 c) 412 803,00 d) 398 343,00 e) 397 345,00

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
			<p>cieplej wody,</p> <p>b) os. Chrobrego 3 w Nakle nad Notecią – ocieplenie ścian zewnętrznych, osłonowych, ocieplenie stropu piwnic, wymiana okien w piwnicy, montaż zaworów termostatycznych podpionowych na cyrkulacji ciepłej wody użytkowej, wymiana zaworów odcinających pod pionami ciepłej wody,</p> <p>c) os. Chrobrego 6 w Nakle nad Notecią – ocieplenie ścian zewnętrznych, osłonowych, ocieplenie stropu piwnic, wymiana okien w piwnicy, montaż zaworów termostatycznych podpionowych na cyrkulacji ciepłej wody użytkowej, wymiana zaworów odcinających pod pionami ciepłej wody,</p> <p>d) os. Chrobrego 12 w Nakle nad Notecią – ocieplenie ścian zewnętrznych, osłonowych, ocieplenie stropu piwnic, wymiana okien w piwnicy,</p> <p>e) ul. K. Wielkiego 8 w Nakle nad Notecią – ocieplenie ścian zewnętrznych, szczytowych i osłonowych, ocieplenie stropu piwnic, wymiana okien w piwnicy, montaż zaworów termostatycznych podpionowych na cyrkulacji ciepłej wody użytkowej, montaż zaworów odcinających na przewodach ciepłej wody,</p> <p>f) ul. K. Wielkiego 10 w Nakle nad Notecią – ocieplenie ścian zewnętrznych, szczytowych i osłonowych, ocieplenie stropu piwnic, wymiana okien w piwnicy, montaż zaworów termostatycznych podpionowych na cyrkulacji ciepłej wody użytkowej, montaż zaworów odcinających na przewodach ciepłej wody,</p> <p>g) os. Łokietka 3 w Nakle nad Notecią – ocieplenie ścian zewnętrznych, osłonowych, ocieplenie stropu piwnic, wymiana okien w piwnicy,</p> <p>h) ul. Poczтова 15 w Nakle nad Notecią – ocieplenie ścian zewnętrznych, osłonowych, ocieplenie stropu piwnic, wymiana okien w piwnicy, montaż wrót zewnętrznych,</p> <p>i) ul. Poczтова 15a w Nakle nad Notecią – ocieplenie ścian zewnętrznych, osłonowych, ocieplenie stropu piwnic, wymiana okien w piwnicy, montaż wrót zewnętrznych,</p> <p>j) os. Chrobrego 11 w Nakle nad Notecią – ocieplenie ścian zewnętrznych, osłonowych, ocieplenie stropu piwnic, wymiana okien w piwnicy, montaż zaworów termostatycznych regulacyjnych na cyrkulacji ciepłej wody użytkowej, montaż ograniczników przepływu w pionach</p>	<p>f) 397 345,00 g) 259 615,00 h) 433 974,00 i) 433 974,00 j) 604 075,88 k) 421 087,80 l) 351 017,00 m) 524 525,00</p>

Nazwa zadania	Jednostka realizująca	Szacunkowe koszty realizacji (zł)	Stopień wykonania w latach 2015-2016	Poniesione koszty w latach 2015-2016 (zł)
			<p>łazienkowych centralnego ogrzewania,</p> <p>k) ul. Krzywoustego 6b w Nakle nad Notecią – ocieplenie ścian zewnętrznych, osłonowych i szczytowych, ocieplenie stropu piwnic, wymiana okien w piwnicy, wymiana drzwi zewnętrznych, wymiana zaworów podpionowych skośnych i kryz na zawory automatycznej regulacji ciśnienia,</p> <p>l) ul. Krzywoustego 6c w Nakle nad Notecią – ocieplenie ścian zewnętrznych, osłonowych i szczytowych, ocieplenie stropu piwnic, wymiana okien w piwnicy, wymiana drzwi zewnętrznych,</p> <p>m) ul. K. Wielkiego 12 w Nakle nad Notecią – ocieplenie ścian zewnętrznych, osłonowych i szczytowych, ocieplenie stropu piwnic, wymiana okien w piwnicy, montaż termostatycznych zaworów na cyrkulacji ciepłej wody, wymiana zaworów podpionowych skośnych i kryz.</p>	
Opracowanie projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną, paliwa gazowe dla Miasta i Gminy	Gmina Nakło nad Notecią	30 000,00	<p>Zadanie zostało zrealizowane w roku 2015.</p> <p>Uchwała nr XV/261/2015 Rady Miejskiej w Nakle nad Notecią z dnia 22 października 2015 r.</p> <p>w sprawie przyjęcia założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Nakło nad Notecią.</p>	2015 – 5 100,00

Źródło: sprawozdania z realizacji budżetu gminy, dane ankietowe

Tabela 47. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2015-2016 z uwzględnieniem roku bazowego, 2014

Wskaźnik monitorujący	Jednostka monitorująca	Stan na 2014	Stan na 2015	Stan na 2016	Ocena trendu	Rodzaj wskaźnika
ilość zużytej wody - na 1 mieszkańca na rok, - na 1 korzystającego na rok	GUS	- 28,2 - 28,5	- 30,0 - 30,4	- 29,5 - b.d. **	zmienny	stanu
zużycie energii, na 1 mieszkańca na rok (w m. Nakło nad Notecią) *	GUS	11 608	11 384	b.d. **	pozytywny	stanu
liczba instalacji działających w oparciu o energię odnawialną	Gmina	b.d.	28 obiektów ogrzewanych jest za pomocą pomp ciepła w 18 obiektach c.w.u. przygotowywana jest za pomocą kolektorów słonecznych 1 MEW		pozytywny	reakcji

Źródło: GUS, Gmina

* GUS nie publikuje danych dla obszarów wiejskich

** do dnia opracowania Raportu GUS nie opublikował danych za rok 2016

4. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Opracowany w roku 2013 Program ochrony środowiska zakłada zarządzanie środowiskiem oraz monitoring wdrażania ustaleń i kierunków wyznaczonych w ww. dokumencie na terenie Gminy Nakło nad Notecią.

Jednym z założeń monitoringu wdrażania dokumentu jest raportowanie stanu jego realizacji w cyklu dwuletnim (analiza porównawcza stanu wyjściowego i obecnego). Przedstawienie opracowania raportowego w tym zakresie odbywa się przed Radą Miejską.

We wcześniejszych rozdziałach po każdej tabeli z analizą zrealizowanych działań została przedstawiona kompleksowa analiza wskaźnikowa realizacji założeń programu ochrony środowiska w podziale na wskaźniki presji, stanu środowiska oraz reakcji.

W dalszej kolejności dokonana zostanie analiza finansowa realizacji programu ochrony środowiska biorąc pod uwagę koszty własne Gminy oraz wydatki innych podmiotów i instytucji.

4.1. REALIZACJA ZAŁOŻEŃ CELI EKOLOGICZNYCH

Lata 2015-2016 to ostatnie dwa lata funkcjonowania „Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020”. Większość zadań w nim zaplanowanych została przez te dwa lata zrealizowana. Przykładowo:

1. z zakresu **ZASOBY WODNE I GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA** zrealizowano inwestycje związane z rozbudową sieci wodociągowej, a także sieci kanalizacyjnej. Inwestycje były prowadzone przez KPWiK Nakło nad Notecią oraz KPWiK Szubin. Wykonano także oczyszczanie zbiorników wodnych oraz melioracje. Oprócz działań inwestycyjnych cel był realizowany także przez prowadzony monitoring ujęć wód podziemnych, w ramach zadań własnych eksploatatorów ujęć oraz monitoring zamkniętego składowiska odpadów komunalnych w Rozwarzynie. Konieczne są jednak dalsze działania w zakresie oczyszczania odprowadzanych wód. W szczególności wyróżnić w tym temacie należy działania podejmowane w ramach kanalizacji deszczowej, a konkretnie rozbudowy systemu urządzeń oczyszczających ścieki opadowe i roztopowe, które niosą ze sobą często duży ładunek zanieczyszczeń.
2. z zakresu **POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEB** zaplanowane działania realizowano głównie w oparciu o działania wynikające z zadań własnych gminy, czyli utrzymania porządku i czystości (likwidacja obszarów zaśmieconych) oraz prowadzono bieżącą ochronę powierzchni ziemi na poziomie opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Na te dwa lata w Programie nie było zaplanowanych istotnych inwestycji, oprócz rekultywacji składowiska odpadów. Powiat natomiast prowadził bieżącą ochronę kopaliny poprzez kontrolę prowadzonych prac związanych z rekultywacją gruntów. W roku 2015 zakończyła się rekultywacja 2,61 ha gruntów.
3. z zakresu **PRZYRODA** zrealizowano wszystkie działania związane z pielęgnacją terenów zieleni urządzonej, nasadzenia drzew i krzewów. Stopniowo realizowany był również program zalesień, co spowodowało przyrost terenów zalesionych. Cel ten był także realizowany w ramach środków własnych bądź funduszy zewnętrznych, takich

jak WFOŚiGW. Opracowane plany ochrony dla obszarów chronionych stanowiły podstawowy dokument do podejmowania działań z zakresu ochrony przyrody, jak również zagospodarowania przestrzennego, czyli na podstawie opracowywanych MPZP. Dokumenty planistyczne w sposób kompleksowy odnoszą się do kluczowych kwestii związanych z ochroną środowiska i zabezpieczają jego walory w kontekście postępującej suburbanizacji i rozwoju przemysłu. W MPZP zapewniane są tereny zieleni urządzonej, izolacyjnej, która stanowi także lokalne korytarze ekologiczne dla miejscowej fauny.

- z zakresu **POWIETRZE ATMOSFERYCZNE** najważniejszymi zrealizowanymi inwestycjami były wymiany instalacji, kotłów, termomodernizacja oraz wiele dodatkowych działań, takich jak ocieplenia budynków, remonty dachów na budynkach użyteczności publicznej. Cel ten był także realizowany poprzez budowę nowych dróg (w tym obejście Nakła nad Notecią w kierunku północ-południe umożliwiające ruch tranzytowy poza miastem), nowych nawierzchni dróg, bieżące remonty ciągów komunikacyjnych, które zapobiegają wtórnemu pyleniu oraz wspomagany przez akcje ekologiczne i informacyjne mieszkańców. Wszelkie działania realizowane w tym celu nakładały się na realizację programu ochrony powietrza.

Potwierdzeniem tych działań jest pozytywnie zakończona kontrola WIOŚ przeprowadzona w roku 2016 w zakresie wywiązywania się Gminy z zadań określonych w obowiązujących programach ochrony powietrza. WIOŚ przeanalizował przeprowadzone inwestycje, wymiany źródeł ogrzewania, system edukacji ekologicznej, realizację oczyszczania dróg metodą moką. Wszelkie zalecenia pokontrolne WIOŚ zostały wykonane.

Ważne jest, że Gmina posiada wiele narzędzi służących do podejmowania działań mających na celu ograniczenie niskiej emisji na terenie gminy. Jednym z nich jest uchwalony plan gospodarki niskoemisyjnej. Drugim jest uchwała nr X/195/2015 rady Miejskiej z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie zasad i trybu postępowania przy udzielaniu dotacji celowej na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz kryteriów wyboru inwestycji do finansowania.

- z zakresu **HAŁAS** zrealizowane były praktycznie wszystkie zaplanowane przez gminę inwestycje związane z budową, rozbudową, modernizacją dróg, ich utwardzeniem, rozbudową poboczy, chodników, rozwojem ścieżek rowerowych, pieszo-jezdnych. Wszelkie działania inwestycyjne, w połączeniu z lokalnym planowaniem przestrzennym na poziomie MPZP przyczyniały się do realizacji celu.
- najmniej inwestycji zaplanowanych było z zakresu **PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE** i **POWAŻNE AWARIE** jednak i w tych celach podejmowano działania organizacyjne.
- z zakresu **GOSPODARKA ODPADAMI** lata 2015-2016 to okres realizacji wprowadzonych założeń ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, stąd duża część nakładów skierowana była na edukację ekologiczną, rozwój selektywnej zbiórki, ale także samo gospodarowanie odpadami i utrzymanie minipszoków. Osiągnięte poziomy recyklingu, szczelność systemu odbioru odpadów komunalnych, ilość złożonych deklaracji, to wszystko stanowi o realizacji celu określonego w Programie ochrony środowiska.

Podobnie świadczy o tym kontrola WIOŚ przeprowadzona w roku 2015 w zakresie wywiązywania się Gminy z zadań własnych w zakresie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. WIOŚ przeanalizował podjęte uchwały, ogłoszone przetargi na odbiór odpadów, system selektywnej zbiórki odpadów, osiągnięte poziomy recyklingu

odpadów, system sprawozdawczy oraz edukacji ekologicznej. Wszelkie zalecenia pokontrolne WIOŚ zostały wykonane.

Uzupełnieniem systemu zbiórki odpadów komunalnych była również realizacja usuwania wyrobów zawierających azbest, w której co roku biorą udział mieszkańcy korzystający ze wsparcia finansowego WFOŚiGW.

4.2. ANALIZA WSKAŹNIKOWA

Podstawą właściwej oceny realizacji Programu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany presji na środowisko (emisja z instalacji). Wskaźniki monitorowania projektowanych przedsięwzięć powinny być realne, trafnie dobrane, mierzalne – umożliwiające wiarygodne i dostępne porównania. Analiza przeprowadzona w poprzednich rozdziałach (2.1 – 2.8) ma za zadanie bezpośrednio monitorowanie rozwoju stanu infrastruktury, stanu środowiska, emisji z instalacji i podjętych działań organizacyjnych (rozdziały 3.1 – 3.10), co pośrednio wskazuje na realizację wskazanych w Programie ochrony środowiska celów ekologicznych.

Niniejszy Raport uwzględnił zaproponowane wskaźniki ujęte w Programie ochrony środowiska, tak aby dokonać oceny zmian zachodzących w środowisku i zapewnić spójność Raportu z Programem.

Zbiór wskaźników może być z czasem ograniczony lub rozszerzony, w zależności od potrzeb wynikających z analizy rzeczywistej sytuacji na terenie jednostki. Ważne jest jednak, aby modyfikacje w zakresie wskaźników nie były zbyt duże, ponieważ trudno będzie porównywać poszczególne raporty między sobą.

Ocena wdrożenia przyjętych w POŚ celów jest utrudniona z uwagi na brak niektórych danych, informacji i wskaźników wynikających m.in. z braku badań monitoringowych WIOŚ corocznie w tych samych punktach. Wiele wskaźników jakości środowiska nie jest monitorowanych co roku, tylko w odstępach 3-letnich i z tego też wynika częściowy brak danych i niemożność precyzyjnego określenia zmian w okresie sprawozdawczym.

Zaprezentowana metoda wskaźnikowa przedstawia związki przyczynowo-skutkowe zachodzące pomiędzy oddziaływaniem człowieka na środowisko, jakością poszczególnych komponentów środowiska i podejmowaniem działań zaradczych, naprawczych mających na celu poprawę istniejącej sytuacji. Stąd wskaźniki podzielono na wskaźniki presji, stanu oraz reakcji.

Podsumowując wszystkie tabele wskaźnikowe przedstawione na końcu każdego z rozdziałów 3.1 – 3.11, zaproponowano łącznie 102 wskaźniki, z czego 52 to wskaźniki presji na środowisko, 28 to wskaźniki stanu środowiska i 23 to wskaźniki reakcji.

Wskaźniki stanu określają stan środowiska. Można do nich zaliczyć te wskazujące jakość powietrza, jakość wód, powierzchnię terenów zielonych.

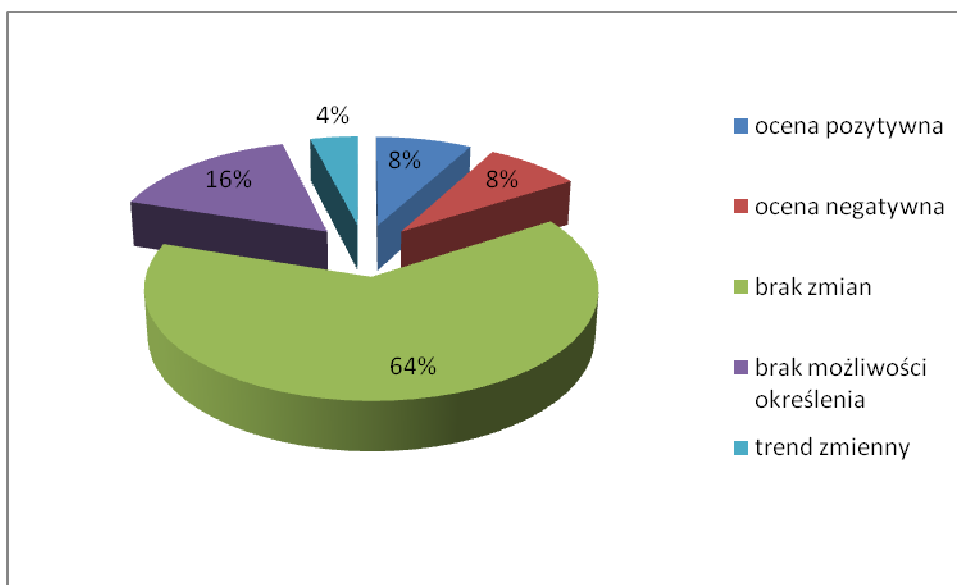
Wskaźniki presji określają stopień oddziaływania człowieka na środowisko, mieszczą się tu wskaźniki dotyczące poboru wód, emisji zanieczyszczeń.

Wskaźniki reakcji wskazują na intensywność działań ekologicznych, inwestycyjnych mających na celu poprawę stanu środowiska i zmniejszenie presji na środowisko. Zalicza się do nich wskaźniki określające stopień rozwoju np. sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, rekultywację gruntów.

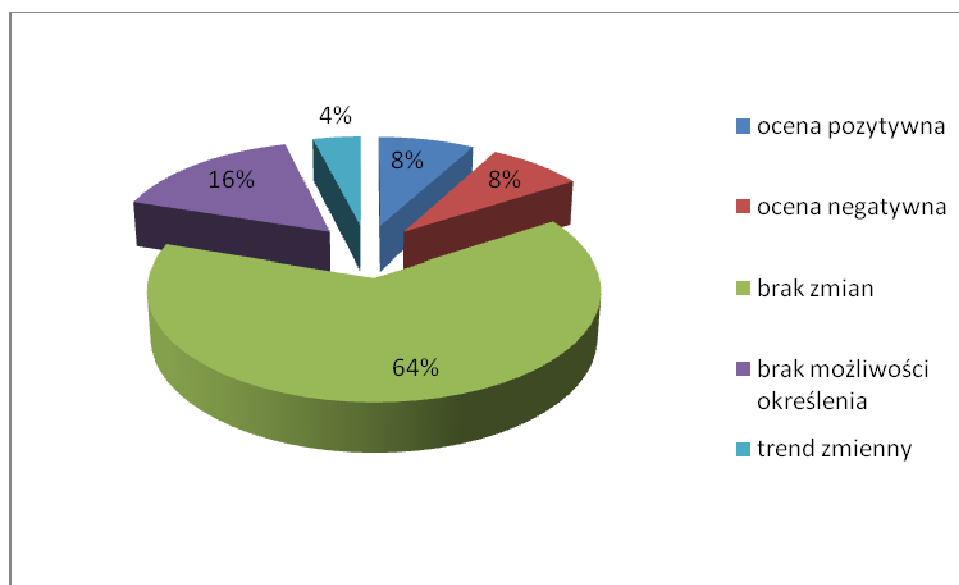
Tabela 48. Podsumowanie analizy wskaźnikowej

rodzaj wskaźnika	ocena pozytywna	ocena negatywna	brak zmian	brak możliwości określenia	trend zmienny	ogółem
wskaźniki stanu	2	2	16	4	1	28
wskaźniki presji	14	25	5	0	3	52
wskaźniki reakcji	16	0	3	2	0	23
Razem	32	27	24	6	4	102

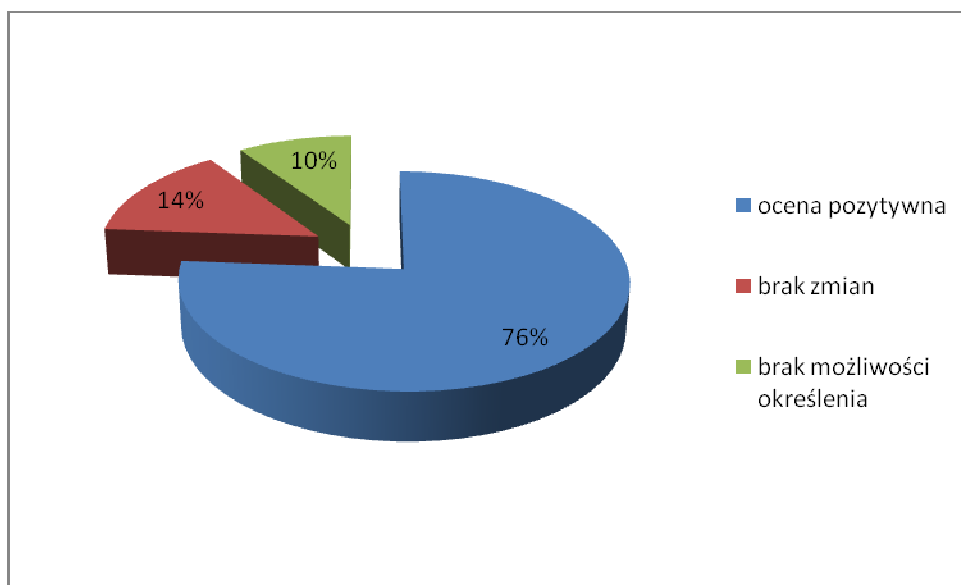
Źródło: ocena na podstawie tabel ze wskaźnikami z rozdziałów 3.1 – 3.10

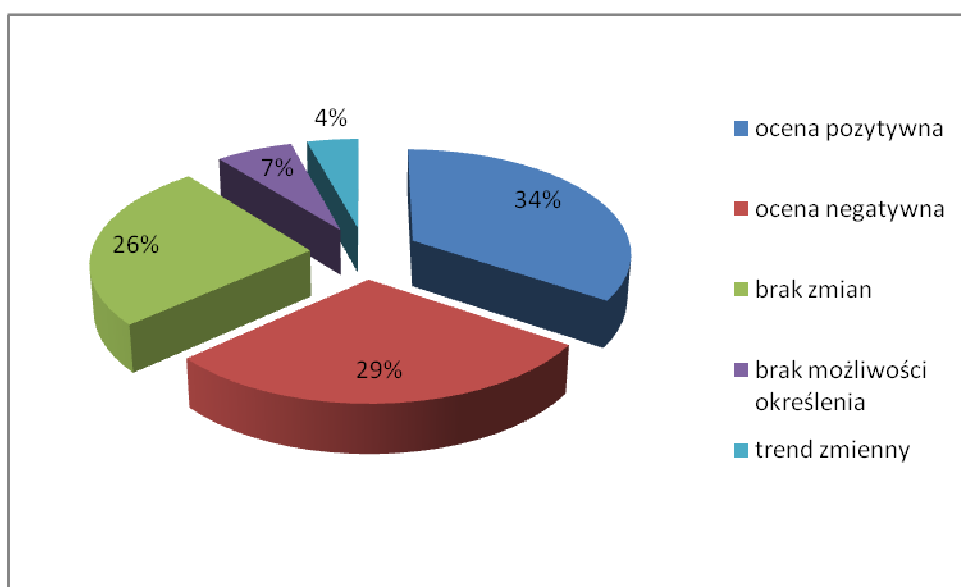
Wykres 8. Zestawienie wskaźników stanu

Wykres 9. Zestawienie wskaźników presji

Wykres 10. Zestawienie wskaźników reakcji

Wykres 11. Podsumowanie wszystkich wskaźników realizacji POŚ

Jak wynika z powyższych wykresów, stanowiących podsumowanie analizy wskaźnikowej, Program ochrony środowiska został zrealizowany w znacznym stopniu. 34 % wszystkich wskaźników, a tym samym wszystkich działań została zrealizowana, albo na skutek ich realizacji nastąpiła poprawa stanu środowiska, zmniejszenie presji na wykorzystanie zasobów, bądź zwiększyła się reakcja na zagrożenia.

Negatywną ocenę uzyskało 29 % wskaźników, zdecydowały o tym takie wskaźniki jak zwiększenie ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych do odbiorników, wzrost ilości emisji gazów i pyłów z sektora gospodarczego.

26 % wskaźników oceniono w trendzie bez zmian. Oznacza to, że oceniana sytuacja nie ulega zmianom, ale brak działań w danym zakresie nie oznacza jednocześnie negatywnych, czy pozytywnych tendencji. W tej grupie wskaźników istotny jest brak poprawy jakości powietrza w strefie, utrzymująca się powierzchnia terenów zieleni urządzonej i prawnie chronionej.

Wskazuje się również, że części wskaźników nie można było ocenić, gdyż związane były one głównie z wynikami badań monitoringowych WIOŚ, których akurat w ostatnich 3 latach inspekcja nie wykonywała na terenie gminy. Wskaźniki te dotyczyły jakości wód powierzchniowych, emisji hałasu, czy promieniowania elektromagnetycznego.

Analiza zaproponowanych w roku 2013 wskaźników wskazuje ich niepełne dostosowanie do wskazanych zadań. W POŚ z roku 2013 nie zaproponowano wskaźników pozwalających ocenić działania w zakresie ochrony prawidłowo prowadzonej gospodarki odpadami.

Choć przeprowadzona ocena nie jest pełna, to jednak na podstawie zgromadzonych danych (nie tylko w tabeli, ale również podczas całej analizy przeprowadzanych działań proekologicznych w rozdziale 3) można sformułować tezę, że Gmina, jak i inne jednostki organizacyjne oraz instytucje i podmioty sukcesywnie realizują wspólnie założone cele, koncentrując się na najistotniejszych obszarach problemowych i bez pominięcia kluczowych zadań w ochronie środowiska.

4.3. ANALIZA FINANSOWA

Zadania zapisane w Programie Ochrony Środowiska zostały zrealizowane zgodnie z ogólną misją jednostki i własnymi zamierzeniami inwestycyjnymi. Istotna ich część, ze względu na specyfikę, wymaga systematyczności i bieżących prac, np. bieżące utrzymanie i konserwacja sieci wodno - kanalizacyjnych, utrzymanie w sprawności urządzeń melioracji, utrzymanie i zarządzanie drogami oraz utrzymanie czystości i porządku, gospodarowanie odpadami komunalnymi, pielęgnacja zieleni, edukacja ekologiczna mieszkańców.

Część inwestycji i zadań z uwagi na ciągłość, długotrwałość realizacji lub pozyskiwanie funduszy, dotacji, czy dofinansowań jest realizowana etapowo (projekty dotyczące realizacji infrastruktury technicznej czy obiektów i ich realizacja w kolejnych latach). W tym miejscu zaznaczyć trzeba, że racjonalne gospodarowanie środowiskiem i jego zasobami wymaga dużych nakładów finansowych, stąd niezbędne staje się stałe pozyskiwanie dofinansowania ze środków zewnętrznych. Gmina Nakło nad Notecią ubiegała się o dofinansowanie zadań generujących znaczne nakłady finansowe. W latach 2015-2016 jednostka pozyskiwała środki na działania z:

- PROW,
- NFOŚiGW,
- WFOŚiGW,
- Powiatu Nakielskiego.

Szczegóły zawarto w kolejnych tabelach.

**Tabela 49. Umowy zawarte w latach 2015-2016 na finansowanie zadań na terenie gminy
(WFOŚiGW)**

Nazwa	Kwota pomocy	Koszt całkowity przedsięwzięcia	Data podpisania umowy
Program edukacyjno-przyrodniczy Paterkowski szlak miejscem nauki , zabawy i wypoczynku	20 000,00	35 544,00	25.06.2015
Poprawa jakości powietrza	987 850,00	2 012 700,00	23.09.2015
Zadrzewienia miasta i gminy Nakło nad Notecią	9 600,00	14 190,00	20.07.2015
Zadrzewienie zasobów Spółdzielni mieszkaniowej, gmina Nakło nad Notecią 2015	3 000,00	5 408,40	20.07.2015
Demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Nakło nad Notecią.	19 848,25	19 848,25	30.10.2015
Program edukacyjno-przyrodniczy Ekologiczne inspiracje na ścieżce "Paterkowski szlak"	10 000,00	25 000,00	29.06.2016
Demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Nakło nad Notecią	34 878,39	34 878,39	13.07.2016
Zadrzewienia miasta i gminy Nakło nad Notecią 2016	10 000,00	21 470,00	13.07.2016
Elektrownia fotowoltaiczna 5 kW.	12 494,86	31 237,16	28.10.2015
Instalacja fotowoltaiczna o mocy 5 kW	15 200,00	38 000,00	11.12.2015
Olimpiada Wiedzy o Źródłach Energii Odnawialnej - Finał Wojewódzki.	3 000,00	7 000,00	21.01.2015
Zaprojektowanie i budowa hali stalowej na terenie oczyszczalni ścieków	348 247,50	464 330,00	02.06.2015
Budowa sieci wodociągowej Występ-Potulice gm. Nakło	144 800,00	195 000,00	07.07.2015
Zakup samochodu dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Paterku	350 000,00	658 908,00	14.10.2015
Zakup nowej śmieciarki do odbioru odpadów zmieszanych	319 200,00	399 000,00	05.11.2015
Instalacja fotowoltaiczna o mocy 10kW	49 600,00	62 000,00	23.11.2016
Elektrownia fotowoltaiczna 5 kWp	18 742,30	31 237,16	28.10.2015
Instalacja fotowoltaiczna o mocy 5 kW	22 800,00	38 000,00	11.12.2015

Źródło: WFOŚiGW Toruń

Tabela 50. Umowy realizowane w ramach PROW

Działanie	Nazwa Beneficjenta	Tytuł operacji	Data podpisania umowy	Data wystawienia Zlecenia Płatności	Kwota pomocy	Koszt kwalifikowalny	Koszt całkowity
Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi"	Gmina Nakło nad Notecią	Świetlica wiejska w Chrzastowie jako zielony zakątek sołectwa	2013-05-09	2015-02-04	211 831,00	403 939,05	496 845,04
Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej	Gmina Nakło nad Notecią	Budowa sieci kanalizacji ściekowej z przyłączami do granicy posesji w m. Występ I	2014-02-27	2015-07-21	483 121,00	644 161,67	792 318,85
Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działań osi 3 ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi i będą realizowane na obszarze objętym LSR tzw. "Małe Projekty"	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Olszewki i Lubaszcz	Organizacja cyklu szkoleniowego dla dzieci i młodzieży podnoszącego wiedzę o atrakcjach Ekomuzeum Doliny Noteci oraz organizacja przeglądu folklorystycznego w Olszewce.	2014-04-10	2015-05-25	23 667,78	29 595,17	29 595,17
Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działań osi 3 ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi i będą realizowane na obszarze objętym LSR tzw. "Małe Projekty"	Klub Turystyki „Noteć”	Utworzenie bazy informacji turystycznej obszaru LSR w formie wirtualnych spacerów po atrakcjach Ekomuzeum Doliny Noteci oraz prezentacja ciekawych obiektów w formacie 3D - 5 obiektów	2014-05-26	2015-03-16	17 074,90	26 683,97	26 683,97
Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działań osi 3 ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi i będą realizowane na obszarze objętym LSR tzw. "Małe Projekty"	Powiat Nakielski	Przystań w kolorze blue - organizacja II festynu turystyczno-rekreacyjnego na przystani wodnej w Nakle dla mieszkańców Powiatu Nakielskiego w dniu 20 lipca 2013 r.	2014-04-28	2015-01-07	50 000,00	75 185,50	84 793,02

Działanie	Nazwa Beneficjenta	Tytuł operacji	Data podpisania umowy	Data wystawienia Zlecenia Płatności	Kwota pomocy	Koszt kwalifikowalny	Koszt całkowity
Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działań osi 3 ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi i będą realizowane na obszarze objętym LSR tzw. "Małe Projekty"	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi "DORADCA"	Organizacja i przeprowadzenie animacji przyrodniczych w zakresie zasobów przyrodniczych Doliny Noteci, opracowanie Przewodnika Małego Przyrodnika oraz zakup sprzętu do podglądania przyrody wraz z jego udostępnieniem na obszarze objętym LSR..	2014-10-27	2015-05-28	14 055,98	17 569,98	17 593,99
Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działań osi 3 ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi i będą realizowane na obszarze objętym LSR tzw. "Małe Projekty"	Klub Turystyki „Noteć”	Organizacja i przeprowadzenie instruktaży w zakresie wybranych dziedzin sportowych połączonych z promocją lokalnych walorów Doliny Noteci oraz zakup sprzętu sportowego do bezpłatnego udostępniania	2014-10-06	2015-03-19	11 122,05	17 378,20	17 378,22
Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działań osi 3 ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi i będą realizowane na obszarze objętym LSR tzw. "Małe Projekty"	NESTARTO spółka cywilna	Budowa placu zabaw oraz 3 biesiadników w miejscowości Ślesin	2014-05-22	2015-05-13	49 500,00	61 880,76	73 265,76
Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działań osi 3 ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi i będą realizowane na obszarze objętym LSR tzw. "Małe Projekty"	Gmina Nakło nad Notecią	Budowa małej infrastruktury turystycznej "Żabie oczko" w Ślesinie	2014-09-04	2015-05-04	25 000,00	34 374,25	42 280,33

Działanie	Nazwa Beneficjenta	Tytuł operacji	Data podpisania umowy	Data wystawienia Zlecenia Płatności	Kwota pomocy	Koszt kwalifikowalny	Koszt całkowity
Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działań osi 3 ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi i będą realizowane na obszarze objętym LSR tzw. "Małe Projekty"	Nakielski Ośrodek Kultury im. Zygmunta Kornaszewskiego w Nakle nad Notecią	Organizacja imprezy promocyjno-rekreacyjnej "RADIO NAKŁO na szlaku Ekomuzeum Doliny Noteci" w Nakle nad Notecią związanej z promocją lokalnych walorów.	2014-04-08	2015-02-05	19 106,50	23 883,13	24 805,75

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Ważne jest także, aby samorząd nadal podejmował współpracę z innymi jednostkami w zakresie ochrony środowiska, gospodarki odpadami i infrastruktury komunalnej, aby jak najlepiej realizować działania nie tylko własne, ale również koordynowane. Współpraca ta pozwoli na osiągnięcie szerszych celów i pozyskanie większych środków finansowych.

Analizując wielkość nakładów finansowych, podsumowując wszystkie zebrane dane i wydatki Gminy oraz innych podmiotów włączonych w realizację POŚ, wskazuje się, że w latach 2015-2016 poniesiono łączne koszty około 134 250 775,29 zł, z czego w roku 2015 była to kwota 38 172 707,44zł, a w roku 2016 – 96 078 067,85 zł.

Stwierdza się, że największe wydatki poniesione zostały na realizację inwestycji w zakresie trzech obszarów interwencji, które nierozzerwalnie się ze sobą łączą. Inwestycje te ukierunkowane były na ochronę powietrza, racjonalizację zużycia energii, energooszczędność oraz pośrednio minimalizację oddziaływania hałasu. Wydatki na te cele stanowiły łącznie około 87,88 % wszystkich wydatkowanych środków finansowych.

Mniejszy udział miały wydatki związane z gospodarowaniem odpadami, łącznie było to około 7,11 % wszystkich wydatków, a dalej wydatki związane z ochroną zasobów wodnych i rozwojem sieci wodociągowo - kanalizacyjnej – 3,89 % kosztów. Najmniej środków przypadło na:

- ochronę przed zagrożeniami – około 0,78 %,
- ochronę powierzchni ziemi – 0,16 % wydatków,
- ochronę zasobów przyrodniczych – 0,14 % wydatków,
- edukację ekologiczną – 0,05 % wszystkich wydatków z lat 2015-2016.

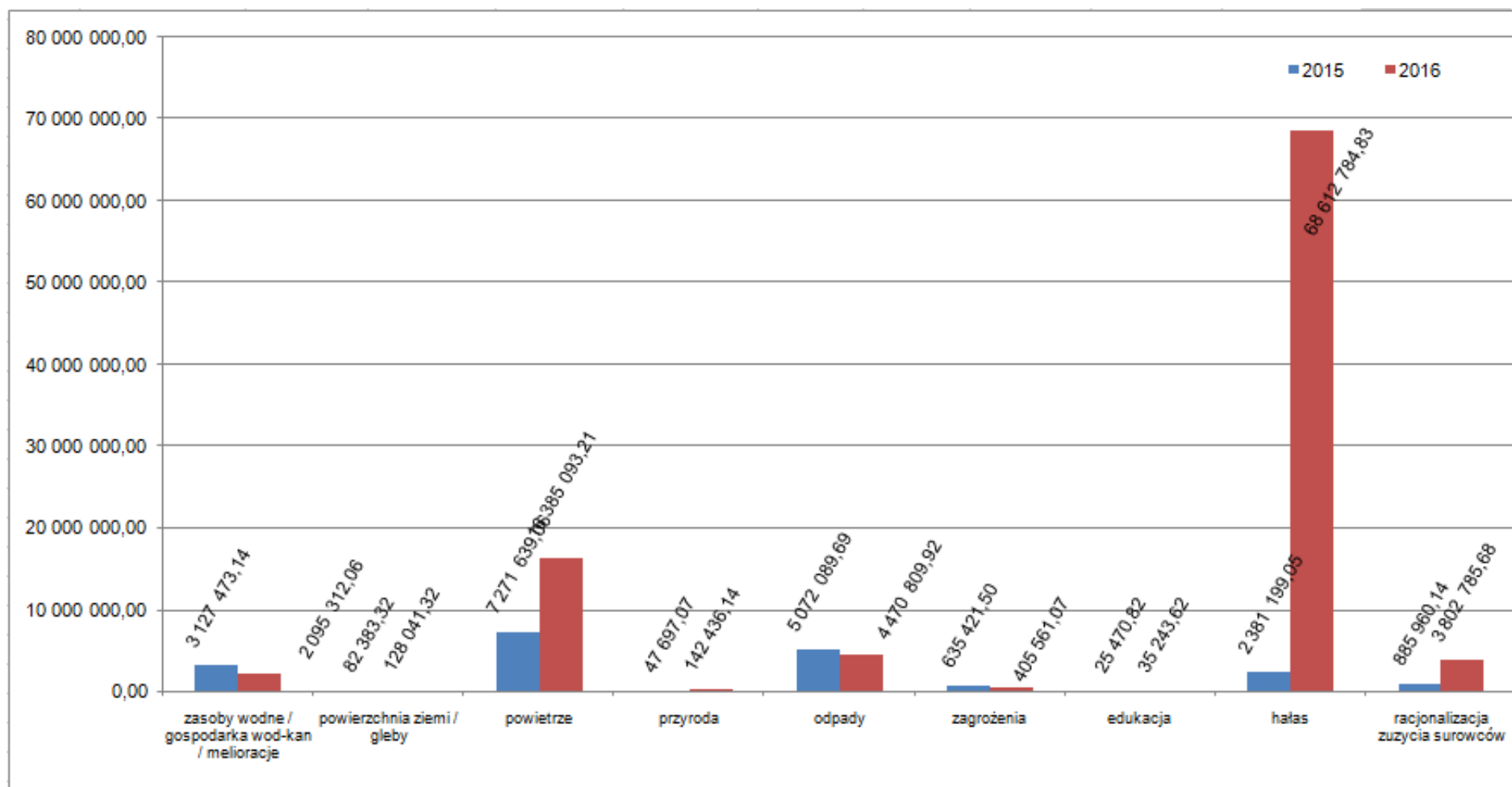
W kontekście edukacji ekologicznej należy nadmienić, że mimo podejmowanych wielu działań: akcji edukacyjnych, konkursów ekologicznych oraz dofinansowywaniu licznych inicjatyw ekologicznych, nakłady na te działania nie wymagają dużych środków pieniężnych, stąd realizacja działań w tym zakresie jest na niższym poziomie, ale tylko finansowym, nie merytorycznym.

Tabela 51. Podsumowanie kosztów realizacji POŚ (zadania własne i koordynowane)

Przedsięwzięcia z działu	Rok 2015	%	Rok 2016	%	Suma 2015-2016	%
zasoby wodne / gospodarka wod-kan / melioracje	3 127 473,14	8,19	2 095 312,06	2,18	5 222 785,20	3,89
powierzchnia ziemi / gleby	82 383,32	0,22	128 041,32	0,13	210 424,64	0,16
powietrze	7 271 639,06	19,05	16 385 093,21	17,05	23 656 732,27	17,62
przyroda	47 697,07	0,12	142 436,14	0,15	190 133,21	0,14
odpady	5 072 089,69	13,29	4 470 809,92	4,65	9 542 899,61	7,11
zagrożenia	635 421,50	1,66	405 561,07	0,42	1 040 982,57	0,78
edukacja	25 470,82	0,07	35 243,62	0,04	60 714,44	0,05
hałas	2 381 199,05	6,24	68 612 784,83	71,41	70 993 983,88	52,88
racjonalizacja zużycia surowców	19 529 333,79	51,16	3 802 785,68	3,96	23 332 119,47	17,38
SUMA	38 172 707,44	100,00	96 078 067,85	100,00	134 250 775,29	100,00

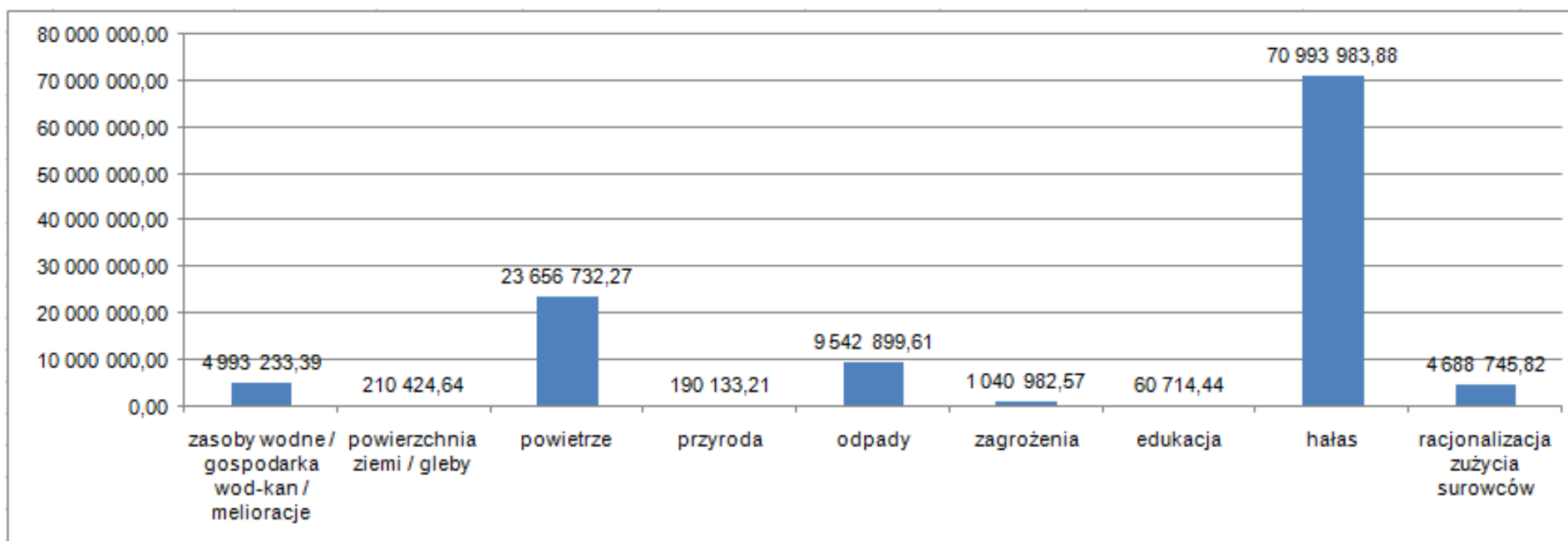
Źródło: Podsumowanie kosztów pozyskanych podczas badania ankietowego (dane z rozdziałów 3.1 – 3.10)

W sytuacji kiedy dane zadanie zakończyło się w roku 2016, a trwało przez lata 2015-2016 koszty zaliczono do roku 2016. Część z ankietowanych podmiotów podawała koszty łącznie dla lat 2015-2016 – wówczas koszty zaliczono także do roku 2016

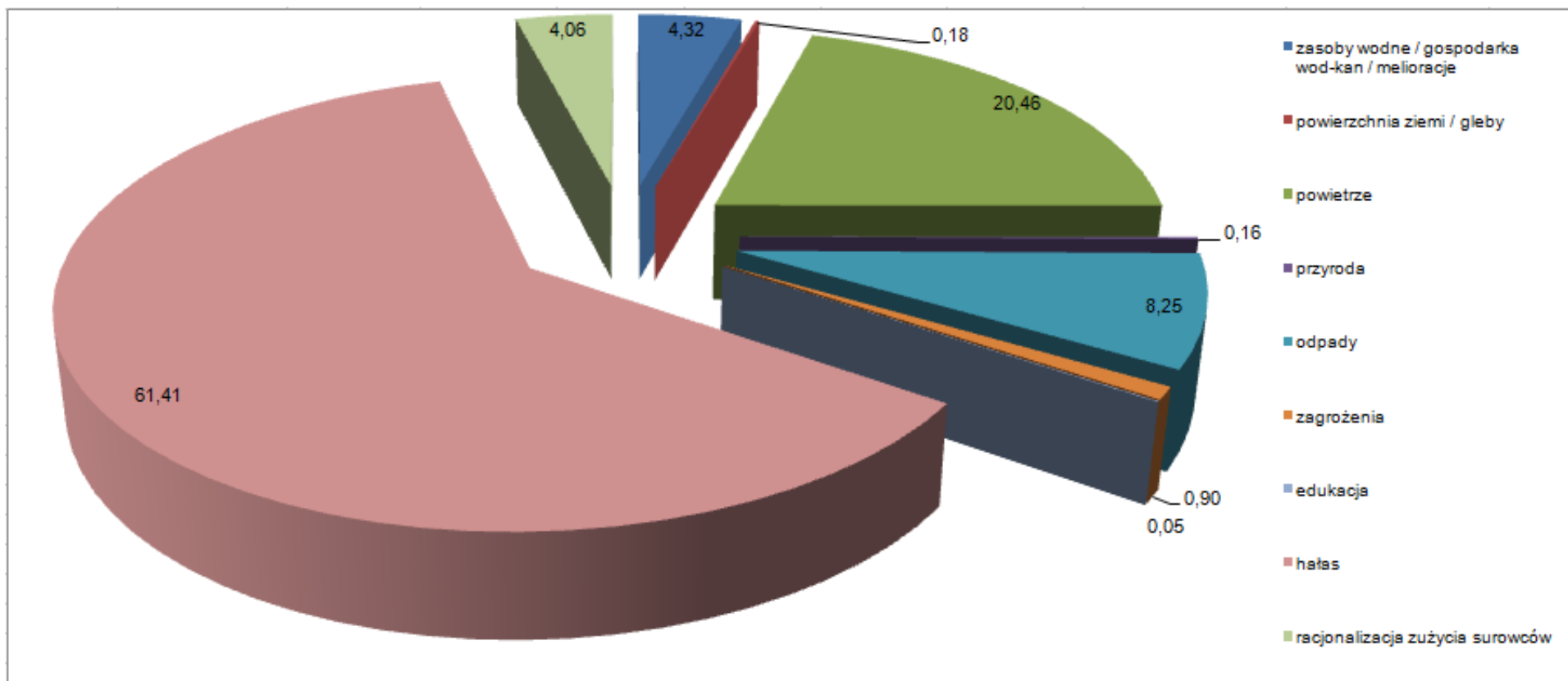
Wykres 12. Podsumowanie kosztów realizacji POŚ w latach 2015-2016 w działach (z rozróżnieniem na lata)

Źródło: podsumowanie kosztów pozyskanych podczas badania ankietowego (dane z rozdziałów 3.1 – 3.10)

Wykres 13. Podsumowanie kosztów realizacji POŚ łącznie w obu latach w działach (z rozróżnieniem)

Źródło: podsumowanie kosztów pozyskanych podczas badania ankietowego (dane z rozdziałów 3.1 – 3.10)

Wykres 14. Podsumowanie kosztów realizacji POŚ w latach 2015-2016 – udział procentowy wydatków w działach (łącznie)

Źródło: podsumowanie kosztów pozyskanych podczas badania ankietowego (dane z rozdziałów 3.1 – 3.10)

4.2. PODSUMOWANIE KOŃCOWE

Zadania własne gminy w zakresie spraw związanych z ochroną środowiska wynikają przede wszystkim z ustawy o samorządzie gminnym i przepisów dotyczących ochrony środowiska. Część zadań przypisana jest organom Powiatu, ale ich realizacja spoczywa na adresatach decyzji i podmiotach korzystających ze środowiska.

Zadania zapisane w Programie Ochrony Środowiska zostały zrealizowane zgodnie z ogólną misją jednostki i własnymi zamierzeniami inwestycyjnymi. Istotną ich częścią, ze względu na specyfikę, wymaga systematyczności i bieżących prac, np. bieżące utrzymanie i konserwacja sieci wodno - kanalizacyjnych, utrzymanie i zarządzanie drogami, utrzymanie czystości i porządku, w tym likwidacja odpadów deponowanych w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, gospodarowanie odpadami komunalnymi, pielęgnacja zieleni, edukacja ekologiczna mieszkańców, monitorowanie stanu wody pitnej.

Część inwestycji i zadań z uwagi na ciągłość, długotrwałość realizacji lub pozyskiwanie funduszy, dotacji, czy dofinansowań jest realizowana etapowo (projekty dotyczące realizacji infrastruktury technicznej i obiektów). W tym miejscu zaznaczyć trzeba, że racjonalne gospodarowanie środowiskiem i jego zasobami wymaga dużych nakładów finansowych, stąd niezbędne staje się stałe pozyskiwanie dofinansowania ze środków zewnętrznych. Gmina skutecznie ubiegała się o dofinansowanie zadań generujących znaczne nakłady finansowe. Jednostka pozyskiwała środki na działania z Unii Europejskiej, NFOŚiGW oraz WFOŚiGW, PROW i Powiatu Nakielskiego.

Ważne jest także, aby samorząd nadal podejmował współpracę z innymi jednostkami w zakresie ochrony środowiska, gospodarki odpadami i infrastruktury komunalnej oraz edukacji ekologicznej. Współpraca ta pozwoli na osiągnięcie szerszych celów i pozyskanie większych środków finansowych.

Analizując wielkość nakładów finansowych, stwierdza się, że największe wydatki poniesione zostały na realizację inwestycji dotyczących ograniczenia emisji hałasu i oddziaływania wibracji, czyli modernizacji dróg, w dalszej kolejności na ochronę powietrza, a także gospodarowanie odpadami.

Biorąc pod uwagę podsumowanie procentowe wszystkich zaplanowanych działań, to w pierwszym okresie wdrażania POŚ, w latach 2013-2014 zrealizowano 79,93 % zaplanowanych działań. Zadania niezrealizowane zostały przeniesione na lata 2015-2016, bądź w ogóle nie było potrzeby ich podejmowania.

W latach 2015-2016 zrealizowano 91,30 % zaplanowanych działań (pomijając działania już zrealizowane w latach 2013-2014). 4 zadania nie zostały zrealizowane, przeniesiono je na lata kolejne, bądź nie zachodziła konieczność ich wdrażania.

Jak wskazuje niniejsze podsumowanie, w każdym z priorytetów podejmowano szereg zadań, jednak biorąc pod uwagę ich charakter i potrzebę dalszego rozwoju wiele grup zadaniowych powinna być kontynuowana w latach kolejnych, w miarę potrzeb oraz możliwości pozyskania środków finansowania. W szczególności kontynuowane powinny być wszelkie działania związane z poprawą stanu wód powierzchniowych oraz realizacją programu naprawczego określonego w programie ochrony powietrza, w związku z przekroczeniami normatywnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, utrzymujących się od kilku już lat. Tym samym wśród najważniejszych działań w przyszłości powinny znaleźć się termomodernizacje budynków, wymiana źródeł ogrzewania, rozwój energii odnawialnej, modernizacje ciągów komunikacyjnych, rozwój ścieżek rowerowych.

Ważnym działem zadań koniecznych do kontynuacji jest dalsza kanalizacja jednostki, ze względu na utrzymujący się zły stan wód. Podejmowane działania w układzie zlewniowym, edukacja rolników, powinny być realizowane i monitorowane na poziomie kolejnych raportów.

Kolejnym aspektem, na który w przyszłości powinien zostać położony nacisk jest ochrona mieszkańców przed hałasem.

Inne działania związane z ochroną zasobów przyrodniczych, ochroną przed promieniowaniem elektromagnetycznym oraz budowaniem szczelnego systemu odbioru odpadów komunalnych można uznać za zrealizowane w sposób zadowalający. W kolejnych latach działania powinny być kontynuowane w celu utrzymania jakości środowiska w tym zakresie na stałym poziomie.

Mocną stroną działań jest fakt, iż większość z nich wpływała pozytywnie na więcej niż jeden element środowiska. Bieżące utrzymanie i zarządzanie drogami, polegające na przeprowadzaniu remontów, wprowadzaniu właściwej organizacji ruchu oraz utrzymaniu dróg w czystości przyczynia się do ochrony powietrza atmosferycznego (ograniczenie pylenia wtórnego, mniejsza emisja gazów powstających w wyniku spalania paliwa w silnikach pojazdów) oraz hałasu (poprzez poprawę płynności jazdy). Ponadto podejmowane zadania wpisywały się w realizację nie tylko jednego celu, ale także kilku. Służyły temu m. in. uchwalane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczą wszystkich elementów środowiska przyrodniczego), remonty i modernizacje dróg (poprawa jakości powietrza oraz klimatu akustycznego).

Analizując działania podjęte w ostatnich latach wdrażania POŚ oraz wskaźniki oceny rozwoju infrastruktury technicznej i stanu środowiska przyrodniczego, można stwierdzić, że realizacja celów założonych w dokumencie POŚ wpływa pozytywnie na rozwój Gminy oraz pozwala na ciągłe monitorowanie stanu środowiska i wykonywanie zadań, które będą prowadziły do dalszego pozytywnego rozwoju.

Reasumując, działania podjęte w latach 2015-2016 wpisują się w założenia i cele wyznaczone w Programie ochrony środowiska i należy ocenić je jako pozytywne. Przeprowadzenie pełnej oceny, co do stopnia poprawy stanu środowiska w Gminie wymaga dłuższego przedziału czasowego oraz dalszych działań inwestycyjnych.

SPIS TABEL

Tabela 1. Dochody ogółem, w tym otrzymane dotacje w latach 2014-2016 [zł].....	9
Tabela 2. Wydatki ogółem, w tym na ochronę środowiska w latach 2014-2016 [zł].....	10
Tabela 3. Szczegółowe wyniki badań rz. Noteć w punkcie Chobielin Młyn w roku 2014	12
Tabela 4. Wyniki badań monitoringu wód podziemnych.....	13
Tabela 5. Rozwój sieci wodociągowej i zużycie wody	14
Tabela 6. Rozwój sieci kanalizacyjnej i odprowadzanie ścieków.....	15
Tabela 7. Pozwolenia wodnoprawne na pobór wód (na cele komunalne i gospodarcze, do celów rolniczych i przemysłowych)	17
Tabela 8. Pozwolenia wodnoprawne na wprowadzanie wód opadowych do wód lub do ziemi	19
Tabela 9. Pozwolenia wodnoprawne na wykonanie urządzeń wodnych (stawy, zbiorniki).....	22
Tabela 10. Pozwolenia wodnoprawne na zrzut oczyszczonych ścieków do odbiornika.....	22
Tabela 11. Koncesje na wydobywanie kopalin wydane przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego.....	25
Tabela 12. Powierzchnia i ilość obszarów prawnie chronionych, terenów zieleni urządzonej oraz lasów w okresie sprawozdawczym	26
Tabela 13. Klasy jakości powietrza atmosferycznego dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie kujawsko-pomorskiej w latach 2014-2016.....	27
Tabela 14. Wyniki monitoringu powietrza w Nakle nad Notecią	28
Tabela 15. Rozwój systemu gazowniczego	29
Tabela 16. Porównanie emisji gazów i pyłów w latach 2015-2016 z działalności podmiotów wnoszących opłaty za korzystanie ze środowiska	30
Tabela 17. Pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza	31
Tabela 18. Wykaz zgłoszonych instalacji, z których emisja nie wymaga pozwolenia w roku 2015.....	32
Tabela 19. Wykaz zgłoszonych instalacji, z których emisja nie wymaga pozwolenia w roku 2016.....	33
Tabela 20. Ilość odebranych odpadów komunalnych [Mg]	34
Tabela 21. Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami	38
Tabela 22. System gospodarowania odpadami innymi niż komunalne.....	39
Tabela 23. Decyzje związane z gospodarowaniem odpadami	39
Tabela 24. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu zasobów wodnych i gospodarki wodno-ściekowej wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu oraz badania ankietowego.....	42
Tabela 25. Pozostałe zadania z zakresu ochrony zasobów wodnych i rozwoju gospodarki wodno-ściekowej nieujęte w Programie, a wykonywane w latach 2015-2016.....	48
Tabela 26. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2015-2016 z uwzględnieniem roku bazowego, 2014.....	49
Tabela 27. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu racjonalnego użytkowania gleb i wykorzystania kopalin wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu oraz badania ankietowego.....	53
Tabela 28. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2015-2016 z uwzględnieniem roku bazowego, 2014.....	56
Tabela 29. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu ochrony przyrody wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu oraz badania ankietowego.....	58
Tabela 30. Pozostałe zadania z zakresu przyrody nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2015-2016 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu.....	60
Tabela 31. Wskaźniki realizacji zadań oraz ich wykonanie w latach 2015-2016 z uwzględnieniem roku bazowego, 2014.....	61
Tabela 32. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu poprawy jakości powietrza wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji	

budżetu oraz badania ankietowego.....	63
Tabela 33. Pozostałe zadania z zakresu poprawy jakości powietrza nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2015-2016 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu	68
Tabela 34. Wskaźniki realizacji zadań oraz ich wykonanie w latach 2015-2016 z uwzględnieniem roku bazowego, 2014.....	72
Tabela 35. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu ochrony przed hałasem wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu	74
Tabela 36. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu niedopuszczenia do możliwości negatywnego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na ludzi i środowisko wraz ze stopniem ich wykonania	77
Tabela 37. Wykroczenia notowane w latach 2015-2016 z Kodeksu wykroczeń	78
Tabela 38. Wykaz skontrolowanych zakładów przez WIOŚ gdzie zanotowano przekroczenia	79
Tabela 39. Działania podejmowane przez Straż Miejską w zakresie zapobiegania naruszeniom przeciwko środowisku i współdziałania przewino zagrożeniom	81
Tabela 40. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu zapobiegania zagrożeniom środowiska na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu	83
Tabela 41. Pozostałe zadania z zakresu zapobiegania zagrożeniom środowiska nie ujęte w Programie, a wykonywane w latach 2015-2016 na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu gminy	84
Tabela 42. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2015-2016 z uwzględnieniem roku bazowego, 2014.....	84
Tabela 43. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu gospodarki odpadami wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu	85
Tabela 44. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu gospodarki odpadami wraz ze stopniem ich wykonania uzyskanym na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu i badania ankietowego.....	89
Tabela 45. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2015-2016 z uwzględnieniem roku bazowego, 2014.....	97
Tabela 46. Planowane na lata 2015-2016 zadania z zakresu racjonalizacji zużycia surowców i energii na podstawie sprawozdań z realizacji budżetu i badania ankietowego..	97
Tabela 47. Wykonanie wskaźników realizacji zadań w latach 2015-2016 z uwzględnieniem roku bazowego, 2014.....	100
Tabela 48. Podsumowanie analizy wskaźnikowej.....	104
Tabela 49. Umowy zawarte w latach 2015-2016 na finansowanie zadań na terenie gminy (WFOŚiGW).....	107
Tabela 50. Umowy realizowane w ramach PROW.....	108
Tabela 51. Podsumowanie kosztów realizacji POŚ (zadania własne i koordynowane)	111

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Dochody jednostki w latach 2014-2016 [zł].....	9
Wykres 2. Procent otrzymanych dotacji, w tym dotacji w ramach finansowania ze środków unijnych przy ogólnym dochodzie gminy	10
Wykres 3. Wydatki, w tym na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska, w okresie sprawozdawczym [zł]	11
Wykres 4. Zużycie wody pobranej z sieci wodociągowej [dam ³].....	15
Wykres 5. Ilość odprowadzonych ładunków zanieczyszczeń w oczyszczonych ściekach [kg/rok].....	16
Wykres 6. Ilość odebranych odpadów komunalnych w latach 2015-2016 (wykres bez	

zmieszanych odpadów).....	36
Wykres 7. Ilość odebranych zmieszanych odpadów komunalnych w latach 2015-2016.....	37
Wykres 8. Zestawienie wskaźników stanu.....	104
Wykres 9. Zestawienie wskaźników presji.....	104
Wykres 10. Zestawienie wskaźników reakcji.....	105
Wykres 10. Podsumowanie wszystkich wskaźników realizacji POŚ.....	105
Wykres 12. Podsumowanie kosztów realizacji POŚ w latach 2015-2016 w działach (z rozróżnieniem na lata).....	112
Wykres 13. Podsumowanie kosztów realizacji POŚ łącznie w obu latach w działach (z rozróżnieniem).....	113
Wykres 14. Podsumowanie kosztów realizacji POŚ w latach 2015-2016 – udział procentowy wydatków w działach (łącznie).....	114

SPIS RYCIŃ

Ryc. 1. Lokalizacja punktu pomiarowego w roku 2014.....	12
Ryc. 2. Średnioroczne stężenia podstawowych wskaźników w latach 2007-2014 (rz. Noteć)	12